Contents

Lời Nói Đầu	1
Forewords by Guest Editor	3
Về Những Ca Khúc Tôi Đã Viết	6
Vương Vấn (1982)	6
Lời Ru Quê Hương (1996)	6
Này Em Có Nhớ (1997)	7
Đêm Tango (1997)	7
Hạnh Phúc (1998)	8
Buồn C Major (1998)	9
Cõi Ta (1998)	10
Tiếng Ca Dâng Hiến (1998)	10
Mộ Khúc (2000)	10
Buồn Cung Sol (2001)	11
Mùa Xuân Rượn Và Tóc Dài (2002)	11
Phố Lạ (2002)	12
Một Cõi Lưng Chừng (2003)	12
Rồi Cũng Sang Mùa Hè (2004)	13
Đau Nặng (2004)	13
Một Chút Jazz Vào Giọng Hát Em (2005)	13
Có Hạt Bụi Đường Len Lên Mi(2006)	13
Rủ Em Lên Núi (2007)	14
Một Thời Đã Qua (2007)	14
Trương Quỳnh Như (2009)	15
Có Những Niềm Vui (2009)	15
Mỏi Mong (2009)	16
Buồn C Minor (2010)	16
Đêm Huyền Cầm (2011)	17
Tưởng Tượng (2011)	17
Tuyết Rơi (2012)	17
Không Có Em (2013)	18

Ngồi Starbucks Nghĩ Về Em (2013)	18
Tựa Vào Vai Anh (2014)	
Nghịch Âm Buồn (2015)	
Ta Gói Lại Ta (2015)	
Xưa Anh Đến Thăm Em (2015)	19
Nhớ Hồ Cầm (2016)	19
Quên Lãng (2016)	20
Buổi Sáng 11 (2017)	20
Nhật Thực(ngày 21 tháng 8, 2017)	21
Rồi Lúc Già Nua (2017)	21
Ở Một Nơi Nào Một Lúc Nào (2018)	22
Một Buổi Sáng Ở Vườn Sau (2019)	22
Chỉ Là Mơ Ước Thôi (2019)	22
Lỡ Thời Gian Đứng Im (2020)	22
Khoảng Đời Còn Lại (2020)	22
Đêm Tango 2 (2020)	23
Đêm Tango 3 (2020)	23
Sài gòn Những Ngày Tháng Cũ (2020)	23
Một Mình (2020)	23
Buổi Sáng Sau Ngày Hôm Qua (2020)	24
Vẫn Mong Thu Về Suốt Năm (2020)	24
Tango Điển(2020)	24
Nếu Anh Chỉ Có Một Điều Này (2020)	24
Phía Bên Ngoài Khung Cửa Sổ (2021)	25
Hai Chiếc Lá Vàng (2021)	25
Ngày Xưa Một Chuyện Tình (2021)	26
Dẫu Em Chẳng Đợi Chờ Anh (2021	26
Trang Nghiêm (2021)	26
Uống Rượu (2021)	27
Huyền Thoại (2021-22)	27
Anh Đợi Em Gần Hai Mươi Năm (2022)	28
Buồn Mưa Tháng Năm (2022)	28
Đi Thất Xa (2022)	28

Nương Nhau Mà Thương(đầu hè 2022)	29
Đi Lại Từ Đầu (2022)	29
Audio Recordings.	31
	37
Song Book	37
Contents	39
anh đợi em gần hai mươi năm	41
buổi sáng mười một	43
buổi sáng sau ngày hôm qua - with guitar	45
buồn c major	48
buồn c minor	50
buồn cung sol	52
buồn mưa tháng năm	54
chỉ là ước mơ thôi	56
có hạt bụi đường len lên mi	58
có những niềm vui	60
cõi ta	62
dẫu em chẳng đợi chờ anh	64
đau nặng	66
đêm huyền cầm	69
đêm tango 1	80
đêm tango 2	82
đêm tango 3	84
đi lại từ đầu	86
đi thật xa	89
hai chiếc lá vàng	90
hạnh phúc ensemble in D	92
hạnh phúc	103
huyền thoại	105
khoảng đời còn lại	107
không có em	109
lỡ thời gian đứng im	111
lời kỹ nữ	113

lời ru quê hương	115
mộ khúc	118
mỏi mong	121
một buổi sáng ở vườn sau	123
một chút jazz vào giọng hát em	125
một cõi lưng chừng	128
một mình	131
một thời đã qua	133
mùa xuân, rượu và tóc dài	135
này em có nhớ	138
nếu anh chỉ có một điều này	140
ngày xưa một chuyện tình	142
nghịch âm buồn	145
ngồi starbucks nghĩ về em	147
nhật thực	149
nhớ hồ cầm - ensemble	151
nhớ hồ cầm	162
nương nhau mà thương	164
ở một nơi nào một lúc nào	166
phía bên ngoài khung cửa sổ	168
phố lạ	170
quên lãng	173
rồi cũng sang mùa hè	176
rů em lên núi	178
sài gòn những ngày tháng cũ	180
ta gói lại ta	183
tango điên	187
tháng mười thương tiếc - with guitar	190
tháng mười thương tiếc	193
tiếng ca dâng hiến	195
trang nghiêm - with guitar	197
trang nghiêm	200
trương quỳnh như	201

PDF Pro Trial iv

tựa vào vai anh	203
tưởng tượng	208
tuyết rơi	211
uống rượu	213
vẫn mong thu về suốt năm	214
vương vấn	216
xưa anh đến thăm em	218

Lời Nói Đầu

Tôi bắt đầu cuộc hành trình đi vào sáng tác rất muộn màng, có thể nói là rất muộn so với tất cả các văn nghệ sĩ sáng tác trong các lãnh vực thi ca văn thơ hội họa, và đặc biệt là âm nhạc. Có ai bước vào sáng tác khi đã ngoài 40? Đặt chân lên Hoa Kỳ đầu năm 1981, thì một năm sau đó tôi viết ca khúc *Vương Vấn*. Nhưng viết xong rồi thôi, tôi không nghĩ đến việc sẽ đi vào sáng tác như một cái *nghiệp*. Đến năm 1996, tôi lại viết một ca khúc khác: *Lòi Ru Quê Hương* (*), nhưng cũng như trường hợp *Vương Vấn*, viết xong là xong.

Phải đợi sang đến 1997, Này Em Có Nhớ (**) và Đêm Tango, tôi mới thật sự đi vào sáng tác (sau này gọi là Đêm Tango số I vì tôi viết thêm hai bài Đêm Tango nữa vào năm 2020, Đêm Tango 2 và 3 bài này liên hệ bài kia). Rồi sau đó là một loạt bốn bài Hạnh Phúc, Buồn C Major, Cõi Ta và Tiếng Ca Dâng Hiến viết cùng năm 1998. Từ đó tôi vẫn viết khá đều tay tuy số lượng ca khúc cho ra đời mỗi năm hết sức khiêm nhường, chỉ từ 1 đến 3 bài là nhiều. Có năm tôi không viết bài nào, ví dụ như 1999, 2004, 2014 v.v...

Chỉ trừ trường hợp đặc biệt vào năm 2020, tôi viết tất cả là 10 ca khúc từ tháng Ba trải dài cho đến những ngày cuối năm, một con số kỷ lục. Số là từ tháng Ba vì lý do Hoa Kỳ vừa mới bước vào thời kỳ đầu tiên của cơn đai dịch toàn cầu coronavirus, văn phòng nơi tôi làm việc phải đóng cửa, tất cả nhân viên mang tài liêu giấy tờ về để làm việc ở nhà. Nằm nhà được ít tháng thì tôi quyết đinh nghỉ hưu luôn. Nghỉ hưu là tôi có toàn thời gian để sáng tác. Và quyết định thực hiện một tập nhạc, một loại hồi ký âm nhạc cho mình, trong đó tôi viết về nguyên nhân những ca khúc ra đời nhưng cũng là suy tư của tôi về những trải qua trong sáng tác và những suy tư về vấn đề âm nhạc nói chung, dĩ nhiên hoàn toàn có tính cách cá nhân.

Vì *Buồn C Major* là một ca khúc mang âm hưởng *jazz* đầu tay và là tên tựa CD nhạc đầu

tay của tôi, một đôi lời về jazz chắc cũng không mất mát gì. Đến thời điểm tôi sáng tác Buồn C Major vào năm 1998, jazz vẫn còn là một thể loai âm nhac rất ít người VN biết đến. Thât vây, từ lúc còn ở VN mãi cho đến khi rời khỏi đất nước vào cuối 1980, tôi không hề biết trên đời này có một thể loại âm nhạc gọi là jazz. Đặt chân lên Hoa Kỳ, tôi mới khám phá ra *iazz*, một thể loại âm nhạc rất la và rất hấp dẫn đối với tôi được trình bày qua những giong hát như Nat King Cole, Frank Sinatra, Ella Fitzgerald, Louis Armstrong, Chet Baker (Chet chuyên trumpet nhưng cũng hát, hát không với kỹ thuật cầu kỳ nhưng hát với niềm đam mê âm nhac) v.v... Jazz mở ra cho tôi một chân trời thật rộng lớn không biên giới, cấu trúc ca khúc, phong cách chơi nhạc khác xa nhạc phổ thông VN. Đây là một thể loại tội nghĩ rất phù hợp với tính tình của mình: tự do, thoải mái, không thích bị luật lê gò bó. Về sau khi sáng tác, những ca khúc dù mang âm hưởng jazz hay không, tôi cũng nghiêng về khuynh hướng tư do không gò bó như thể.

Tuy rất ưa chuộng thể loại nhạc jazz nhưng tôi lại không biết, không có cơ hội để tìm hiểu, mà cũng không được ai hướng dẫn thêm. Thuở đó đâu đã có *internet*, chỉ cần *google* là có hết mọi thứ? Tuy nhiên tôi có ghi danh học *jazz* được một năm. Một năm học *jazz* thật ra không đủ để thỏa mãn kiến thức, không đủ khả năng viết và trình diễn nhạc *jazz* như tôi vẫn tưởng tượng lúc đầu.

Bước vào sáng tác, tôi không hề nghĩ gì về jazz mà chỉ chú trọng đến sở trường của mình là nhạc cổ điển tây phương. Khi tôi viết Buồn C Major, hết sức vô tình tôi lại viết những giai điệu mang âm hưởng nhạc jazz trong ca khúc này. Viết xong, tôi mừng quá vì không ngờ mình có thể viết được một ca khúc jazz như đã tưởng tượng từ lâu. 11 năm sau, năm 2009, một nhạc sĩ jazz Hoa Kỳ, Greg Adams công nhận nhạc của tôi mang một ít đặc tính jazz trong đó. Xem như tôi đã đi đúng đường, dù vậy tôi vẫn

luôn tìm tòi tự học thêm. Và tuy đề cập đến jazz ở đây, nhạc cổ điển tây phương vẫn ảnh hưởng khá đậm nét trong nhạc của tôi qua những ca khúc bán cổ điển như Hạnh Phúc, Nhớ Hồ Cầm... Tiện đây nhắc lại, không biết ai là người đã nghĩ ra và vì sao gọi là bán cổ điển. Dường như có một tạp chí văn học nghệ thuật nào đó ở Hoa Kỳ, không nhớ tên, trước đây có một loạt những bài viết về từ bán cổ điển này. Rất tiếc bài viết đã quá lâu không tài nào nhớ nổi. Thôi thì tôi cũng đoán mò ý nghĩa bán cổ điển và dùng tạm vậy. Cổ điển nhưng cổ điển chỉ có...phân nửa.

Rồi trong suốt quá trình sáng tác từ 1997, ngoài những ca khúc mang âm hưởng jazz và bán cổ điển, tôi cũng viết vài bài tango, ít bài bossa nova...và một số không ít những bài mang cùng một lúc hai đặc tính cổ điển và jazz; có bài nặng về cổ điển hơn, có bài nghiêng về jazz hơn.

Cuối cùng, thực hiện tập nhạc chỉ nhằm mục đích lưu lại cho gia đình vợ con tôi một gia tài nhỏ bé cá nhân, một gia tài không gom góp lại bằng tiền tài vật chất mà bằng tim óc bằng tâm hồn tôi, giống như một loại hồi ký âm nhạc, một loại musical memoire. Đâu cần phải là một nhân vật có danh tiếng chi mới viết hồi ký? Người dân thường nào cũng có thể viết được, và tôi người dân thường cũng đang tập tành để viết đây. Đặc biệt tập nhạc này cũng chỉ sẽ dành riêng cho một ít bạn đồng điệu chứ không có mục đích phổ biến rộng rãi chi.

Xin mời các bạn theo dõi cuộc hành trình đi vào âm nhạc mà tôi đã đi qua và vẫn còn tiếp tục đang đi.

Mong chia se,

Ngô Minh Trí

Ghi Chú:

(*) và (**) *Lòi Ru Quê Hương* là bài nhạc quê hương đầu tay. Này Em Có Nhớ là ca khúc bossa nova đầu tay. Cả bài hai đều chưa có MP3.

Hai ca khúc nữa, Mộ Khúc viết năm 2000 và *Có Hạt Bụi Đường Len Lên Mi* vào năm 2006, cũng chưa có nhạc MP3. Tôi có thử soạn nhạc đệm bài Mộ Khúc, nhưng không hài lòng lắm. Nhờ Nguyễn Ngọc Châu soạn thử, cũng không hài lòng. Cho nên Mộ Khúc vẫn còn đó, *án binh bất động* chưa biết tương lai có thử soạn lại không. Riêng bài Có Hạt Bụi Đường Len Lên Mi thì Greg Adams đã thâu phần nhạc đệm piano. Không nhớ vì sao lúc đó tôi không thâu tiếng hát. Khi khởi soạn viết tập ca khúc này, tôi muốn thử thâu nhưng cảm thấy sức mình không còn đủ khỏe để những hát những câu cần dài hơi và manh, đành chiu chết.

Hầu hết nhạc MP3 các ca khúc trong tập nhạc này đã được tải lên mạng. Xin mời vào nghe.

https://tinyurl.com/y5v23yea

Forewords by Guest Editor

- By Chử Nhị Anh

Composer Ngô Minh Trí is writing a book about his musical journey and has asked me to write a two-pager, basically recalling and expanding on my comments of "Buồn C Major" which I had offered at the album's debut in 2005.

For the reader of the memoir who is new to the music of NMT, might not these words inspire you to take a listen to the songs, then to sit down at the piano or with your acoustic guitar, your cello... and truly enjoy.

To the reader already familiar with NMT music, might these observations shed some different and interesting insight to an intriguing work of art.

- NAC 12/12/2022

I love all kinds of music, but for different reasons.

The composers: Phạm Duy, Cung Tiến, Nguyễn Ánh 9, Trịnh Công Sơn, Ngô Thụy Miên...

Their songs: Áo Anh Sứt Chỉ Đường Tà, Hương Xưa, Không/Thôi/Buồn, Ru Mãi Ngàn Năm, Giáng Ngọc...

The singers: Thái Thanh, Lệ Thu, Hồ Ngọc Hà, Khánh Ly, Tuấn Ngọc...

For half a century, I grew up with these composers and songs and voices, and I love them despite the irrefutable confinedness in both musicality and technicality of Vietnamese music.

Then there is *The Beatles* that taught me how to play music -- through *The Compleat Beatles* song books with voice and piano score sheets, with chords and recorded left-hand lines. *Across the Universe* through *Yesterday...* generations of amateur musicians, like me, learn the basics and

then some, from the occasional off-beat syncopation ending a bar, to the cycle of fifth, major and minor and sixth and seventh, to a little bit of fancy chords like the diminished, augmented, and sustained forms.

I then discovered in the Just Jazz Real Book that these fancy chords and odd syncopations are in fact "features and not bugs". In theory, the diminished and augmented chords are used to transition from one major or minor triad to another, while the up-beat inserts surprises into a possibly otherwise monotonic rhythm. After an initial terrifying period, one quickly learns to read and execute the myriads of variations, not by memorization but rather through seeing that they are just simple and systematic transformations on a root chord, using mental manipulations similarly to and no harder than third grade math. But reading and playing is one thing, it's quite another creative tour de force to compose these pieces.

Back in 2006, while researching for the Viet Youth Orchestra some Viet music that could be featured by the students, I stumbled upon a song by an unfamiliar composer. It's called Hanh Phúc / Happiness¹ by Ngô Minh Trí. It's beautiful. The "A" section starts out quite stately and "classical" in the manner of Bach, carrying in the lyrics a story about new love. The "B" section rings in drama by inserting a dramatic pause in each phrase; the four phrases call-and-response pairs, with a diminished chord in the response. Heart break is in the air. The final section A returns to bring back renewed calm, promising a hopeful reconciliation. You

3

¹ In this writing, I took the liberty to provide my English translation for the song titles.

practically don't need the lyrics to confirm the sentiment of the music.

I found the whole Buồn C Major album on line. It was full of surprises. I noted a tango song by the obvious name $D\hat{e}m$ Tango / Tango Night, a bossa bova number $Ph\acute{o}$ La/ Estranged Boulevard, and three that felt like the Blues, and several others. The scores are fully arranged and played by an excellent chamber orchestra.

Dêm Tango is a gorgeous tango that immediately conjures up a man, a woman, a quiet passion. The piece is no less sophisticated than any of the most famous tangos, like La Cumparsita. I am particularly proud on the composer's behalf, that in this piece, the tones of the Vietnamese lyrics are perfectly put to music without compromise.

Phố Lạ is an exciting song that might be mistaken for a number by Antonio Carlos Jobim himself. The up- and missing-beat syncopation is authentically *bossa bova*. Long stretches of half-note-rises or -falls in the melody indeed show an interesting and different use of diminished and augmented chords, not just as transitions between triads. The lower tempo of the "B" section is drama unto itself.

The *blues* songs are slow and are easiest to play, perhaps because they still follow a certain tradition, not so much of Viet music but rather the modern jazz genre. These include: *Một chút Jazz vào giọng hát em/ A bit of Jazz in her voice*, *Buồn cung Sol/ Sad in G*, and *Buồn C Major/ Sad in C Major*.

It's been some 15 years when I heard again from NMT this month. The composer asked me to take a look at a draft of his musical memoir. There, I saw for the first time the complete portfolio of some 60 songs. It's interesting to note that the COVID-19 pandemic has fortunately been a productive time for NMT who composed almost half of the songs in these three years.

Some of the latest, like *Tháng Mười Thương Tiếc /Mourning in October* and *Nương Nhau Mà*

Thương / Lean On To Love are my personal favorites.

Working through the NMT music book on the piano, I was pleasantly surprised by the astounding freshness and breath of style and creativity. Each song was meticulously arranged, some with guitar compositions, several for a piano and strings, but all carefully annotated with fully adorned harmony with chords.

The songs are written in a major key or a minor key in equal numbers, but they all sound rather sad, or at least a bit melancholic. There are four *tango* that play quite stylistically in the best tradition of Argentina. There are four that are marked explicitly as *bossa nova*.

The melodies are clearly leading the lyrics, although the compositions are not unmindful of the need for the accent of Viet words to not clash with the rising or falling notes. Only on the third or fourth going through the songs that I started to silently "sing" the words along with the piano right hand. I can't wait to hear NMT's favorite singers Kim Phượng and Triệu Vinh perform them, to appreciate the full impact of these musical masterpieces as actual songs. But I learn that there is a repository of audio recordings on line where one can listen to the original 2005 performances as well as most of the remaining 60 songs, performed by the composer NMT himself, and others.

I noticed the technical challenges facing the singers. Besides an ability to read (and understand) the Viet lyrics, the singer needs to pay special attention to the "swings" of the music due to the use of off-beat syncopation (hardly any phrases end on a beat!), as well as the frequent departure from the "standard" major or minor keys and one should expect to encounter any semitone in each octave, and to carry a healthy "high" note. In fact, I looked and found that half of the songs high note above Eb5, and 7 of them hit F5 or higher! Although, transposition is no longer difficult, nowadays on an electric keyboard or on a karaoke machine,

or using a capo on a guitar, or using Sibelius software, with a fair trade off of emotional impact of the original.

In the best sense, the technical demands are no doubt the mark of quality. A new golden era awaits; the world of NMT music is where Liszt, Jobim and Phạm Thiên Thư come together to play!

There are quite a few songs that are simply astonishing in their beauty and boldness. I particularly like the songs *Nhật Thực (Solar Eclipse)*, and *Nếu Anh Chỉ Có Một Điều Này (If I have only one thing to say)*, and *Nghịch Âm Buồn (Sad and Off-Key)*, and those are just the titles starting with "N"! It's cumbersome and probably futile trying to explain why. It's faster the reader just try it out.

I should mention the explicit arrangements (not just chords in lead-sheets) that are made for guitar in half a dozen songs, and a couple arranged for piano and cello. I made the Sibelius play these songs and recorded them as YouTube videos with the lyrics shown in closed caption. The guitar arrangements are exquisite. The ensemble piece *Nhó Hồ Cầm (Old Cello)* has a beautiful cello line.

There are several popular musical pieces that NMT re-wrote the chords and provided Viet lyrics for: Mô Khúc (à la Addison's Warsaw Concerto) and Quên Lãng (based on Oblivion by Piazzolla). These works nicely demonstrated NMT's poetic sense and his master of the Viet language. I am quite touched by the calls to friends in longing for one day returning to our home country ("Bạn Oi....Ta ước mong trời quang chiêu dương ....Nắm tay nhau về cố hương... ") in Mô Khúc; and similarly the goodbye to her ("Nàng hỗi, mới hôm qua đã là dĩ vãng...). It was easier for me to appreciate these lyrics, perhaps because I didn't have to tax myself so much with trying to get the melody and harmony, as I did with the other songs!

On a whim, I suggested to NMT to name his music book after the song titled *Nwong Nhau*

Mà Thương / Lean On To Love. I explained: That phrase I had never heard uttered in Vietnamese, but was fully understandable, and I understood it to convey the essence of this NMT song book. That: We must lean on each other in our loving struggles through life. I offer that bit here as a notional comment on the lyrical aspect of the song book, that is the focus of guest editor's forewords.

Về Những Ca Khúc Tôi Đã Viết

- Ngô Minh Trí

Vương Vấn (1982)

Từ trại ty nạn Galang ở Indonesia chuyển tiếp đến Singapore qua đêm để chờ lên sân bay, tôi đáp xuống phi trường JFK, New York và rồi về Dulles Airport ở VA vào đúng ngày 30 tháng 4, 1981. Một năm sau tôi viết *Vương Vấn*. Như đã đề cập ở trên, viết *Vương Vấn* xong là xong, không nghĩ tới việc sáng tác sau này sẽ trở thành một cái *nghiệp*.

Cũng bao nhiêu người khác, thời gian đầu định cư ở một quốc gia tự do, ai cũng nhớ về quê hương đất nước, nhớ về những người thân yêu và bạn bè còn ở lại, nhớ về đường phố thân quen những nơi chốn thường đi qua, nhớ về cái hương vị quê nhà, cái hương vị mà phải đi xa lâu ngày mới từ từ nghe thấm mùi nhớ. Cái nhớ đó cứ như là nhớ ông bà ông vải gì đâu á, nói theo cách nói đặc sệt của nam kỳ chính hiệu bà lang trọc. Thật vậy, mấy năm đầu ở Hoa Kỳ còn lơ ngơ lắm.

Thời đó thèm nghe nhạc thèm đọc sách để níu kéo lại những hương vị cũ, những âm thanh cũ, nhưng sách đọc và băng nhạc rất hiểm. Ông em tôi, Ngô Minh Mẫn, vốn đã chạy sang Hoa Kỳ từ 75, tìm đâu ra được một ít băng nhạc cassette nhạc trước 75, ngoài ra đặc biệt nhất là băng cassette mới nhất của Đức Huy thực hiện ở Hoa Kỳ – quên tựa – thật là món ăn tinh thần hết sức quí giá trong thời kỳ đó. Hai anh em chúng tôi thời gian này cùng làm cho một công ty chuyên về lưu thông, mỗi ngày đến giờ ăn trưa là ra xe vừa ăn vừa ngồi nghe nhạc cho đến hết giờ mới chạy trở vô văn phòng.

Sách đọc quí như vàng, vậy mà không nhớ vì đâu tôi lai đọc được bốn câu thơ như sau:

Đãi nguyệt tây sương hạ, Nghinh phong hộ bán khai. Cách tường hoa ảnh động, Nghi thi ngọc nhân lai. (Truyện kịch Tây Sương Ký – viết bởi Vương Thực Phủ đời nhà Nguyên)

Tam dịch nghĩa:

Chờ trăng dưới mái tây Mở hé cửa phòng để đón gió Thấy bóng hoa bên tường lay động Tưởng người đẹp đã đến

Số là sau biến cố 30-4-75, có một thời gian tôi rất mê thơ *Đường*. Không hiểu hết, nhưng khi đọc lên, âm điệu bài thơ nghe như tiếng nhạc trong tai tôi. Đại khái thế. Và cũng nhờ chút xíu kiến thức đó, tôi cảm được cái tính âm nhạc của bài thơ trong truyện kịch Tây Sương Ký này và viết *Vương Vấn* vào khoảng năm 1982. Như đã trình bày bên trên, viết *Vương Vấn* xong, tôi không nghĩ sẽ theo nghiệp sáng tác, mãi cho đến 1997.

Lời Ru Quê Hương (1996)

Năm 1996, một số bè bạn cũ từ thời còn sinh hoat báo chí và văn nghệ thanh niên sinh viên 1982-87 trong một buổi trà dư tửu hâu nghĩ đến việc dưng lai một chương trình nhac quê hương để hâm nóng lai tinh thần dân tôc sau những năm tháng dài đấu vật với miếng cơm manh áo. Tôi lai được giao nhiệm vụ soạn thảo chương trình. Không sao, nghề của chàng mà. Để dàn dưng một đêm văn nghệ đặc biệt này, tội cần một ca khúc vừa đâm đà tình quê hương vừa hùng mạnh chứng tỏ tinh thần quật khởi của dân tộc VN. Tìm trong rừng nhạc quê hương thì không thấy có bài nào phù hợp như ý muốn, tôi bèn quyết đinh tư viết lấy một ca khúc sao cho đi với nội dung chương trình ca nhạc quê hương mà tôi đang nuôi dưỡng trong đầu. Trong lúc đang đi tìm nguồn cảm hứng thì may quá, tôi đọc thấy mấy câu thơ trong quyển *Gìn Vàng* Giữ Ngọc của Doãn Quốc Sĩ như sau:

> Ai về cõi Bắc cho ta gửi Một tấm lòng thương giống Lạc Hồng. Từ thuở mang gươm đi mở cõi,

Ngàn năm thương nhớ đất Thăng Long.

Chỉ 4 câu thơ thôi nhưng 4 câu vừa thắm thiết tình quê hương vừa hùng khí ngất trời đúng như ý tôi mong muốn đã gợi ý để tôi viết *Lời Ru Quê Hương*. Mấy tháng trời cặm cụi viết lách soạn nhạc rồi không nhớ vì sao chương trình này lại không thành hình. Mãi đến 23 năm sau, cuối 2019, nhân cơ hội thực hiện một chương trình hội ngộ bạn bè cũ, tôi mới có dịp mang bài này ra trình làng. Nhưng thâu để giữ làm kỷ niệm thì cần soạn nhạc soạn hợp ca lại cho đầy đủ đàng hoàng. Soạn nhạc soạn bè lại thì nằm trong khả năng tôi, nhưng tìm cho ra vài chục giọng hát nam nữ để tập hát và thâu hợp ca là một việc làm 101% bất khả. Thôi chịu vậy.

Này Em Có Nhớ (1997)

Tôi soạn xong *Này Em Có Nhớ* thì phân vân không chắc sẽ phải đệm nhạc sao cho phù hợp. Đệm theo nhịp *slow* 4/4 quen thuộc thì chả có gì rắc rối nhưng đàn đi đệm lại nhiều lần vẫn không *ra bài*. Năm 2000 khi có ý định thực hiện CD Buồn C Major, tôi mang bài này ra đàn thử cho Triệu Vinh nghe với mục đích sẽ cho bài này vào CD, và sẽ nhờ Vinh hát luôn thể. Hai anh em chúng tôi chỉ mới quen biết nhau nhưng làm thân rất nhanh qua âm nhạc. Khi nghe qua *Này Em Có Nhớ*, Vinh bật ra: bossa nova. Tôi phẳng phẳng thử qua mấy lần thì thấy đề nghị của Vinh rất đúng, chỉ có bossa nova mới hợp với *Này Em Có Nhớ* dù lúc đó tôi cũng chỉ biết qua loa về nhịp điệu này mà thôi.

Khi tìm hiểu thêm về bossa nova thì mới thấy *mê* và nói theo *kiểu Mỹ* thì là tôi *fall in love* với bossa nova. Không phải bạn muốn chơi bossa nova vào bài nào cũng được đâu nhá. Bossa nova có những đặc tính riêng của nó, chơi *lung tung bài nào thích cũng bossa nova* chả ai cấm nhưng *ra bài* hay không lại là một việc khác. Xem như *Này Em Có Nhớ* 1997 là ca khúc bossa nova đầu tay. Phải đến 7 năm sau, năm 2002 tôi mới viết bài bossa nova thứ nhì: *Phố Lạ*. Hết sức hài lòng cả hai bài.

Lúc soạn nhạc xong, dự định sẽ cho vào CD đầu tay nhưng khi nghe đi nghe lại, tôi không hài

lòng với nhạc đệm lắm. Dự định cứ gác lại đó chờ CD thứ nhì. CD thứ nhất vừa ra đời đã *chết bất đắt kỳ tử*, CD thứ nhì chắc chắn sẽ không có. Dự định sẽ soạn lại hát thâu để dành trong thư viện cá nhân, lần này chỉ soạn với 2 guitar thôi, nhưng cứ hẹn lần lửa tới nay vẫn chưa có gì xong. Tự mình mắng mỏ mình cho bõ ghét.

Đêm Tango (1997)

Trong tất cả các nhịp điệu khiêu vũ, tôi rất yêu thích tango, và từ rất lâu hằng mong ước viết một ca khúc tango sao cho đúng chất tango.

Tìm hiểu về tiểu sử của các nhà soạn nhạc và sự ra đời của những tấu khúc, những nhịp điệu, đối với riêng tôi là một việc vô cùng thích thú.

Trước đây thì phải tìm đọc trong sách vở hoặc từ học đường hoặc thư viện. Từ khi có internet, có youtube, sử liệu về những nhà soạn nhạc đầy dẫy không phải sao lục cực nhọc như lúc xưa mà còn được nghe qua những tác phẩm của họ thì thật hết sức bổ ích. Nó giúp chúng ta mở rộng kiến thức về âm nhạc nói chung, hiểu thêm về đặc tính của từng thể loại âm nhạc, từng giai điệu từng nhịp điệu nói chung.

Trở lại với tango. Có lần tôi tự hỏi, nếu bất cứ ca khúc nhạc khúc nào cũng cứ tango mà nhịp thì cả triệu bài hát trong rừng âm nhạc cũng có thể chơi tango được, có thật sự đúng như thế không?

Mỗi một nhịp điệu ra đời cho chúng ta thưởng ngoạn đều có một lịch sử thành hình như thế nào đó, sáng tạo ra từ tâm huyết của một hoặc nhiều nhạc sĩ, nhiều thế hệ, mang một ý nghĩa nào đó, một phong cách diễn đạt như thế nào đó, có những đặc tính gì trong thể loại âm điệu giai điệu đó. Ví dụ nhạc Blues nhạc Jazz có cái nét riêng của nó. Nhạc Rock ở Hoa Kỳ có cái nét riêng biệt của nhạc rock, không phải cứ bài nào cũng Rock mà nhịp cho được vì nó sẽ không *ra bài*. Cho nên theo tôi, nhiều khi sẽ rất gượng ép để áp đặt tango vào một bài hát không hề có những nét riêng âm nhạc cần có cho nhịp điệu này. Đây là những điều rất cần ngẫm nghĩ thêm.

Ta cứ thử vài ví dụ xem sao. Một tấu khúc tango nổi tiếng trên thế giới ai cũng biết là *La*

Cumparsita, cứ thử đệm theo thể điệu cha cha cha cha hay rumba hay rock xem sao? Hoặc, một ca khúc phổ thông khác cũng nổi tiếng khắp thế giới: Besame Mucho. Bạn cứ mang Besame Mucho ra mà tango thử xem, hoặc thử với nhịp quân hành, hoặc cả với twist xem sao, cũng là nhịp 2/4 hoặc 4/4 đó thôi? Dĩ nhiên bạn có 100% tự do muốn chơi đàn kiểu nào cũng chả ai cấm, nhưng ra bài hay không là một việc khác.

Trong số các ca khúc VN để đời, *Bên Cầu Biên Giới* là bài hát tôi yêu thích từ khi còn rất trẻ. Không biết chủ ý của Phạm Duy như thế nào mà dường như bất cứ ban nhạc nào ca sĩ nào cũng cứ tango mà nhịp. Tôi chỉ cảm thấy *Bên Cầu Biên Giới* mà *tango* thì gượng ép quá đỗi, cứ tựa như lấy râu ông cắm cằm bà vậy. Mấy mươi năm sau, ở Hoa Kỳ đây, Phạm Duy Cường soạn *Bên Cầu Biên Giới* cho Lệ Thu hát, chả có tí *tango* nào. Cường là ai thì ai cũng đã biết, không cần dài giòng giới thiệu. Cảm ơn Cường đã lên tiếng dùm tôi.

Tôi hoàn tất bài tango đầu tay Đêm Tango vào mùa hè 1997, để rồi 23 năm sau tôi sửa tựa đề thành Đêm Tango số 1 vì tôi cho ra đời một loạt hai bài tango nữa: Đêm Tango 2 và Đêm Tango 3.

Hạnh Phúc (1998)

Vocal: Thương Linh. Cello: Tân Anh, Piano: soạn trên nền music notation Sibelius

Tôi đi vào sáng tác rất muộn màng so với các tác giả khác như đã đề cập đến bên trên. Thật ra, khi đặt chân đến Hoa Kỳ đầu 1981, một năm sau đó tôi viết *Vương Vấn*, nhưng viết xong rồi thôi, không nghĩ mình sẽ theo nghiệp sáng tác. Đến năm 1997 viết *Này Em Có Nhớ* và *Đêm Tango*, tôi mới thật sự bước vào sáng tác.

Bước vào sáng tác cũng là lúc tôi bắt đầu đi vào một cảnh giới khác trong sáng tác: cô đơn, một nỗi cô đơn cùng cực. Trong nỗi cô đơn cùng cực đó, tôi chỉ có âm nhạc là người bạn đồng hành sánh vai đi tìm một *hạnh phúc lớn* cho đời mình. Hạnh phúc đó có thể có nhiều dạng thức khác nhau, có thể tìm thấy vào nhiều thời điểm

khác nhau. Tôi tin rằng tôi có diễm phúc thấy được niềm hạnh phúc lớn đời mình, ít nhất cũng một lần dù chỉ thoáng qua vài phút trong một *tia* nắng đầu xuân.

Thực tế mà nói, đó là thời gian tôi bị bệnh depression hành hạ thê thảm. Sau này tôi vẫn đùa với vài người ban thân rằng lúc đó tôi đang bị bệnh tam thất: thất tình, thất nghiệp và thất chí ha tôi đo ván. Một điều buồn cười là tôi không hề biết mình bi bênh trầm cảm. Đêm mất ngủ thức tới sáng cả 7 ngày trong tuần. Một đêm nằm nghe radio cho đỡ trống vắng, tình cờ nghe được thông báo cần người thử một loại thuốc mới để tri bênh trầm cảm mà còn được trả chi phí. Lúc đầu tôi không lưu tâm đến, nhưng khi nghe đến đoạn người đọc thông báo cho biết triệu chứng bệnh trầm cảm là...thì tôi mới bật cười. Thôi chết, thì đúng rồi chứ sao nữa? Rất tiếc lúc đó tôi không có phương tiên để đến thử thuốc và nhân tiền. Thôi, cứ tiếp tục đói và nằm chờ chết vây.

Tia nắng đầu xuân cứu tôi: một tia nắng nhe xuyên qua khung cửa số vào một buổi sáng đầu năm. Ánh nắng thật đẹp, thật huy hoàng với một sức sống thật mãnh liệt. Một giồng nhạc đột nhiên tuôn chảy liên miên từ tim tôi, thúc giục tôi phải viết về tia nắng. Tôi vực mình ngồi dậy mà viết, viết trong nín thở, tai không còn nghe những tạp âm thường ngày trong đời sống chung quanh mình. Lúc đó chỉ có ánh nắng. tiếng đàn, tiếng loạt xoạt của trang giấy kẻ nhạc, tất cả hòa hợp vào nhau trong một hạnh phúc thật mầu nhiệm qua ánh nắng huy hoàng đó. Tôi viết *Hanh Phúc* trong niềm hanh phúc vô bờ mà cũng là niềm cô đơn vô bến, một tâm trang mà tôi cảm nhân được lần đầu tiên trong đời. Tôi còn nhớ mình thầm nói: "xin hanh phúc hãy vì tôi mà ở lại".

Nhớ lúc Phạm Duy thời trước có lần lang thang đi tìm hạnh phúc, ông đi khắp nơi qua bao nhiều thống khổ đời người, và cuối cùng tìm thấy hạnh phúc:

> trong nhân tình đầy bác ái, trong kinh cầu một hồi chuông, giữa Đức Tin bao la phơi phới...

trong cơ khổ của thế giới... (Tìm Nhau, 1957)

Năm 1998 tôi tìm thấy hạnh phúc trong ánh nắng qua khung cửa sổ, dù chì trong vài phút. Lần đầu tiên trong cuộc đời, tôi thấy được hạnh phúc, thấy ánh nắng đó qua cảm giác, qua từng hơi thớ từng sợi tóc từng tế bào trong cơ thể tôi.

Một chiều xuân vội nắng ta đi tìm muôn ý thơ mừng em về

"Mừng Em Về"! "Em" ở đây chính là ánh nắng, là hạnh phúc của tôi đó. Hạnh Phúc ra đời vào đúng ngày mồng 1 Tết 1998.

Buồn C Major (1998)

Nhớ lại lúc còn ngồi ở học đường, tôi có học một năm về nhạc jazz. Võ nghệ tôi tới lúc đó là võ nhạc cổ điển và võ giang hồ. Jazz là một thế giới lạ lẫm, nhạc lý căn bản thì thể loại nhạc nào cũng giống nhau nhưng bài bản jazz khác nhạc cổ điển gần cả 100% mà cũng không dính dáng gì tới võ giang hồ mà tôi nghĩ mình cũng ngon lắm. Kết quả: tôi lội gần chết. Lý do tôi học jazz là vì muốn sáng tác ca khúc jazz và viết nhạc đệm đặc biệt jazz mà tôi rất hâm mộ. Cứ tưởng bở, vào học mới thấy khó ơi là khó (có lẽ khó là khó với riêng tôi thôi, nếu là một người khác với sức học trung bình thì chắc học được dễ dàng). Thật là vỡ mộng!

Ra trường, bao nhiều kiến thức học về jazz tôi...nổi xung thiên cho vào thùng rác hết. Vỡ mộng mà! Cho tới thời điểm đó tôi vẫn không có ý định sẽ sáng tác ca khúc jazz, nói đúng ra là ca khúc mang âm hưởng jazz. Những Hạnh Phúc, Vương Vấn, Nhớ Hồ Cầm ngay cả Đêm Tango, đều năng chất cổ điển. Mãi tới khi tôi ngồi xuống viết một ca khúc mới, Buồn C Major, loay hoay làm sao mà nó trở thành sáng tác jazz đầu tay. Tôi mừng còn hơn trúng số độc đắc. Số độc đắc tiền tiêu bao nhiều cũng hết, nhac càng viết ngày càng giàu thêm. Mãi về sau này tôi có dịp quen với một nhạc sĩ jazz trẻ tuổi Greg Adams, Greg tốt nghiệp Cao Học về Jazz Studies nhân xét rằng nhac you viết có một ít đặc tính nhạc jazz, làm tôi càng tự tin hơn về

khả năng viết ca khúc mang âm hưởng *jazz* của mình. Tôi trúng số độc đắc thêm một lần nữa và mừng phát điên lên được.

Tiện đây cũng nói thêm. Tôi từng tự soạn nhạc đệm *Buồn C Major*, *Buồn Cung Sol*. Trong thâm tâm tôi không hài lòng lắm vì tự biết mình không soạn đúng nhạc *jazz*. Về sau Greg Adams đệm đàn lại cho tôi Buồn C Major, Buồn Cung Sol, là những sáng tác cũ. Sau tôi viết thêm một ít bài nữa, cũng mang âm hưởng *jazz*, Greg đệm đàn thật đúng ý tôi.

Trở lại với *Buồn C Major*. Các bạn còn nhớ truyện Tiêu Sơn Tráng Sĩ của Khái Hưng kể chuyện nhà sư giả hiệu Phạm Thái? Có thật trong lịch sử VN, cuộc tình Phạm Thái Trương Quỳnh Như đã lưu lại cho hậu thế những áng văn thơ bất hủ, làm giàu có thêm cho nền văn học VN như thế nào thì chúng ta đã biết.

Phạm Thái khi thất cơ lỡ vận trở thành *hủ chìm*, đến nỗi một người bạn đồng chí - Nhị Nương - cũng phải chào thua mà bỏ đi không thèm ngó ngàng gì tới nữa. Tuy nhiên, Phạm Thái còn có *cơ vận* để mà *thất* mà *lỡ* trong khi *cơ vận* là hai chữ không có trong từ điển tôi, vậy mà tôi *cảm* thông tới nơi tới chốn nỗi buồn Phạm Thái. Chỉ vì Thái và tôi mang cùng một tâm bệnh: bất đắc chí.

Phạm Thái - Khái Hưng để lại cho đời 4 câu thơ say quá $d\tilde{a}$ như sau:

Sống ở dương gian cắp chén nhè, Chết xuống âm phủ cắp kè kè. Diêm Vương phán hỏi rằng: "chi đó?" Be!

"Be", đây là be rượu. Tôi không phải là *hủ chìm* như Phạm Thái nhưng cũng từng say ngất ngưỡng và cũng muốn chia xẻ với các bạn đồng điệu tâm tư say *bí tỉ* của mình qua *Buồn C Major*.

Mềm môi lăn quay say sưa thêm bơ phờ. Buồn rũ chiếc bóng muốn xiêu, buồn thiu!

Cõi Ta (1998)

Cũng năm 1998 này trong một chuyến lái xe xuyên bang, tôi ngừng xe ở một trạm nghỉ - rest area – vào một buổi chiều muộn với ý định cho xe và người nghỉ qua đêm. Lâu ngày quá tôi không nhớ rõ là tiểu bang nào, dường như Arkansas. Thật ra một người với trí nhớ bình thường sẽ không quên chốn mình đã ghé qua nhất là nơi chốn này để lại một bài hát. Do trí nhớ ngày càng tồi tệ (và thêm nhiều lý do khác) nên mới có tập nhạc này để ghi lại sự ra đời những sáng tác của mình trước khi trí nhớ tôi đi nghỉ mát dài han.

Trở lại với chuyến ngừng xe qua đêm. Rest area này nằm lưng chừng giữa một khu đồi núi hoang vu. Trong bãi đậu xe cũng không có bao nhiều xe, chỉ vài chiếc đậu cách xa nhau, im lìm. Có lẽ họ cũng đang nghỉ ngơi để sáng mai tiếp tục chuyến hành trình mỗi người về một nơi chốn khác nhau. Một đêm hội ngộ âm thầm.

Buổi chiều tháng Tư trời còn lành lạnh, ánh dương lặn dần về phía tây sau lưng đỉnh đồi cao. Và xa xa trên ngọn đồi đó là những cây thông đứng chơ vơ soi mình giữa đồi núi chập chùng, giữa vô biên trời đất. Tôi nghĩ đến Nguyễn Công Trứ xưa kia có lần than thở rằng:

Kiếp sau xin chớ làm người, Làm cây thông giữa núi đồi mà reo

Sao tâm tình tôi lúc bấy giờ giống như lời thơ Nguyễn Công Trứ đến như thế không biết nữa. Còn đang co ro trong xe tôi cũng bật dậy ngồi viết xuống những note nhạc đầu tiên về cây thông của riêng mình, *Cõi Ta*. Chiếc Toyota cỡ nhỏ loại *liftback* chật hẹp, gia tài nồi niêu son chảo, mùng mền chiếu gối, vali và cây đàn chất đống phía trước phía sau, nhúc nhích cũng đã là khó. Không nhớ rõ tôi cục cựa như thế nào cho tới gần sáng thì viết xong ca khúc *Cõi Ta* dưới ánh đèn vàng vọt lờ mờ trong khu *rest area* giữa vùng đồi núi hoang vu Arkansas.

Tiếng Ca Dâng Hiến (1998)

Khoảng cuối năm 1998, tôi viết *Tiếng Ca Dâng Hiến*.

Tôi gặp một giọng hát trẻ qua một chương trình nhạc thính phòng. Giọng hát em thật nhẹ, thật thánh thót như tiếng chim hót trong lành. Em cho biết em thích hát để mà hát, hát vì yêu nhạc chứ không mộng tưởng theo nghề ca hát. Thế là tôi mặc cho sức tưởng tượng bay cao, cao vút lên để nghe tiếng đôi chim uyên và đôi thiên thần cất tiếng hòa ca, hiến dâng giọng hát mình cho âm nhạc và cho cuộc đời. Còn gì đẹp hơn.

Xin lưu ý vấn đề trùng tên. Người hát Kim Phượng đây là em gái tôi, không phải là Kim Phượng/Thương Linh. Em gái tôi đã từng cùng tôi đi gieo lời ca tiếng hát khắp nơi trong cộng đồng VN vùng Hoa Thịnh Đón từ những năm đầu của thập niên 80s, từ những chương trình văn nghệ quê hương cho đến những chương trình ra mắt văn thơ nhạc v.v...

Mô Khúc (2000)

Sau Vương Vấn (1982) ít năm không nhớ rõ năm nào, có một lúc tôi lại có ý định viết một ca khúc mang cái ý gợi nhớ quê hương, mang máng cái âm hưởng của *Giác Mơ Hồi Hương*, *Hướng Về Hà Nội* mà không hẳn là cái ý của Vũ Thành và Hoàng Dương. Có nghĩa không nhất thiết phải mơ một ngày hồi hương hoặc nhớ về một nơi chốn nào cụ thể. Nó phải là *cái gì khác*. Ý nhạc này tôi cứ loay hoay mãi mà không thành hình. Nhạc cứ soạn được vài note vài câu chả ra làm sao, tôi bỏ dở và bỏ luôn mộng làm...*nhac xĩ*.

Mãi cho đến 2000 lần đầu tiên khi nghe qua tấu khúc Warsaw Concerto của Richard Addinsell, một ý nhạc chọt bật ra thật rõ nét rồi một giòng nhạc tuôn trào trong tim tôi. Cùng lúc đó không hiểu vì đâu hai câu thơ Thôi Hộ lại lởn vởn trong trí nhớ lâu ngày tưởng đã quên:

Nhật mộ hương quan hà xứ thị Yên ba giang thượng xử nhân sầu.

Tạm dịnh nghĩa:

Trời đã chiều tối không thấy quê nhà ở đâu

Khói tỏa trên sông khiến lòng người ta sầu muôn.

Tôi đã tìm ra *cái gì khác* mà 15-17 năm trước không tìm ra. Nghe Warsaw Concerto, rên ư ử hai câu thơ Thôi Hộ, tôi liên tưởng tới những ngày tìm đường vượt biển lênh đênh trên sông Cửu Long 2 đêm liền mà không đi thoát. Sau đó gần cả năm lại lênh đênh trên biển nước Cần Giờ chờ ra biển cả để vượt đại dương đi tìm tự do. Tôi chưa bao giờ thấy *khói sóng* trên sông nước Cửu Long hay biển nước Cần Giờ mà cũng chả biết có hiện tượng khói sóng ở hai nơi này không nữa. Chắc là không đâu vì miền nam là miền đồng bằng mà, nhưng tôi cũng không dám đoán mò thêm vì sẽ *lòi ra* cái dốt nát khoa học của mình. Tuy nhiên chắc chắn chả ai cấm tôi cứ tưởng tượng ra cho có.

Câu đầu tôi viết là "giòng sông cuối chiều mờ mờ vàng rơi" thì nhạc đúng là chôm một câu trong Warsaw Concerto nhưng bắt đầu từ giữa câu thứ nhì trở đi cho đến hết bài là nhạc là tôi phát triển ra hoàn toàn theo ý muốn. Nói về lời thì "giòng sông cuối chiều" đúng là ý thơ Thôi Hộ, nhưng thay vì khói sóng thì tôi tả là sương rơi. "Vàng rơi" cũng là sương rơi, cách dùng từ không xa lạ trong thi phú VN. Bích Khê năm xưa từng viết:

Vàng rơi vàng rơi thu mênh mông. (Tỳ Bà)

Và rồi sau đó tôi phóng tay hoàn tất bài hát theo ý của mình. Vậy đó mà nhạc đệm viết quá dở cho nên khộng có MP3. Có thể nay mai thử lại chăng? Tuy nhiên nếu soạn nhạc đệm lại vừa ý đi nữa, hát nổi hay không lại là một vấn nạn khác.

Buồn Cung Sol (2001)

Số là khi tôi viết xong khoảng nửa bài *Buồn Cung Sol*, nhân một cơ hội họp bạn tình cờ, tôi liền ôm đàn phẳng phẳng nửa bài này cho một số bạn bè nghe thử, trong đó có chị Châu Hà. Chị nghe xong thì lên tiếng khen ngợi.

Nhân tiện đây xin có đôi dòng về chị Châu Hà. Mặc dù cùng cư ngụ trong vùng Hoa Thịnh Đốn lâu năm vậy mà tôi chẳng bao giờ có dịp quen biết chị và anh Văn Phụng. Mãi cho đến năm 2000-2001 chi đó, tôi mới có cơ hội quen biết chị trong lúc anh thì đã qua đời đâu cũng 8-9 năm trước rồi, tôi không nhớ chính xác lắm.

Khi nghe tôi hát *Buồn C Major* và *Buồn Cung Sol*, chị là đầu tiên người khuyến khích tôi nên tiếp tục sáng tác nhạc jazz: *cậu là người tiên phong viết nhạc jazz, nên tiếp tục*. Chị là đàn chị kỳ cựu lâu năm trong giới ca nhạc, dù ở Hoa Kỳ nhưng giây nhợ chẳng chịt từ hải ngoại về tới VN là việc thường. Lời khuyến khích của chị chắc cũng phải dựa trên một thực tế nào đó mà chi biết rõ.

Theo tôi biết thì cho tới thời điểm tôi viết *Buồn C Major 1998*, dường như VN trong và ngoài nước không ai đề cập gì đến nhạc jazz. Nhận xét này của tôi hoàn toàn dựa trên những phương tiện truyền thông phổ biến vào thời điểm đó. Thật ra nếu có thì tôi cũng không biết vì không nghe gì cả mà cũng không hề có ai đề cập gì tới.

Tiên phong viết nhạc jazz hay không, khi mất việc làm thì đau khổ như gì. Xếp bảo tôi phải bán cho được từng đó món hàng thì mới tiếp tục ở lại làm việc, bán không hết thì, a lê, đi chỗ khác chơi. Trời ơi, bảo tôi ôm đàn ngồi lề đường với thùng đàn củ kỹ có lẽ còn dễ chịu hơn đi bán hàng. Thật khổ!

Xếp đuổi, mất việc nằm nhà bèn viết...Buồn Cung Sol cho đỡ tủi.

Mùa Xuân Rươn Và Tóc Dài (2002)

Bài *Mùa Xuân, Rượu và Tóc Dài* ra đời chỉ vì bài...*Suối Tóc* của anh Văn Phụng và đánh dấu sự quen biết với chị Châu Hà. Không tuyên bố gì cả nhưng tôi xem như viết bài này để tặng chị ấy. Trong thời gian này chị và các anh như anh Lưu Nguyễn Đạt, anh Nguyễn Nhựt Khánh, và cá nhân tôi đều cùng góp tay góp sức giúp chị trong dự án in lại tuyển tập nhạc Văn Phụng, trong đó có thêm một số bài chưa phổ biến bao giờ.

Vì việc này tôi thường ghé ngang *nhà già* chỗ chị ở. Lui tới thường xuyên, hai chị em làm việc thì ít, đấu láo thì nhiều. Vào những lúc đó, chị vui miệng kể lại tôi nghe nhiều mẫu chuyện vô

cùng hấp dẫn không có trong tài liệu sách vở bất cứ ở đâu. Ví dụ như trong thời gian tân nhạc VN mới thành hình, ở Hà Nội Văn Phụng là người tiên phong mang một không khí mới mẻ vào sinh hoạt ca nhạc qua những nhịp điệu vui tươi như thế nào. Thời gian này chị Châu Hà đi học hát với một bà thầy người Pháp ra sao. Anh *cua* chi như thế nào vv.

Rồi khi vào năm sau 54 ở Sàigòn, tên tuổi Văn Phụng Châu Hà gắn liền nhau trong đời ca hát như thế nào thì ai cũng đã biết. Một chi tiết vô cùng hấp dẫn nhân tiện kể lại đây, không lại quên. Đó là câu chuyện về bài *Chán Nản* mà tôi rất yêu thích. Tôi nói với chị là cảm giác tôi khi nghe bài này thì chả có gì là...chán nản cả. Chị cười và nói thật ra có gì quan trọng đâu. Lúc đó anh chị hờn giận nhau về việc gì đó, anh giơ hai tay lên trời than rằng: *sao chán quá thế này*! Đại khái vậy.

Còn nhiều mẫu chuyện hấp dẫn nữa nhưng hãy dừng lại ở *Suối Tóc*. Văn Phụng đã diễn tả *suối tóc* của riêng anh qua một *ca khúc đẹp* như thế thì làm sao tôi dám viết một *suối tóc* giống như Văn Phụng được nữa? Tuy nhiên suối tóc bao giờ cũng là một hình ảnh đẹp đối với tôi, cho nên tuy không dám viết gì thêm về một *suối tóc văn phụng*, nhưng có ai cấm tôi viết một về mái tóc dài của riêng mình, phải không các bạn?

Và với tình cảm văn nghệ với chị Châu Hà, *Mùa Xuân, Rượu và Tóc Dài* ra đời vào mùa xuân 2002.

Phố La (2002)

Chuyến trở về Sài Gòn lần đầu tiên của tôi sau 22 năm dài đăng đẳng là để thực hiện CD đầu tay *Buồn C Major* (và cũng là CD cuối cùng). Trước khi trở về Sàigòn tôi đã từng nghe nhiều người đi trước về thuật lại kinh nghiệm tâm trạng là một người ngoại quốc ngay trên đất nước mình. Không tin cũng khó, tin cũng không cách chi hình dung ra được. Để rồi xem sao.

Tôi đặt chân về Sàigòn, chỉ không đầy một ngày, thẳng em tôi Nguyễn Bảo đưa tôi đi một vòng thành-phố-xưa-thân-quen: Sàigòn không

nhận ra tôi mà tôi cũng không còn thấy Sàigòn của tôi đâu nữa. Tôi không phải là *dân* Sàigòn nữa rồi, tệ hơn nữa, tôi là một người ngoại quốc ngay trên đất nước mình. Trời ơi! Kinh nghiệm người đi trước đúng quá, đúng đến phát sợ.

3-4 đêm đầu tiên mất ngủ trong motel chờ sáng nghĩ về một sự thật hiển nhiên mà tôi không dám nhìn nhận: tôi đã thật sự mất Sàigòn rồi. Lòng quặn đau, loay hoay không biết phải làm sao để khuây khỏa cho qua hết đêm. May quá tôi có mang theo vài tờ giấy kẻ nhạc, liền ngồi ngay trên giường rên ư ử mấy note nhạc đầu tiên ở Sàigòn: phố cũ năm xưa giờ là phố lạ! Rồi thì những note nhạc kế tiếp kéo về như một trận avalanche, tôi viết luôn môt mach.

Ta không thấy ta trong lòng em!

Em, ở đây chính là Sàigòn $c\tilde{u}$ của tôi đó.

Người hát Phố lạ là Triệu Vinh. Vinh là một người bạn tôi chỉ mới quen trước khi Phố Lạ ra đời chỉ ít năm. Qua âm nhạc, hai anh em chúng tôi trở nên thân thiết, từng cùng nhau đi ca hát trong cộng đồng VN vùng chúng tôi cư trú. Và Vinh cũng sát cánh tôi trong những buổi giới thiệu nhạc tôi đến cộng đồng người VN trong vùng.

Một Cõi Lưng Chừng (2003)

Có một lần tôi và vài người bạn lái xe ngang những vùng núi non, càng lúc dốc càng lên cao càng vòng quanh hiểm trở. Lúc xe ở lưng chừng núi nhìn xuống bên bờ vực sâu mới thấy hãi hùng. Ở lưng chừng núi đột nhiên lòng cảm khái, tôi nghĩ đến vài ý nhạc vài câu hát. Khi trở về tôi bắt đầu ôm đàn phằng phằng dạo thử vài note, và ca khúc *Một Cõi Lưng Chừng* ra đời.

Qua sự giới thiệu của chị Hoàng Lan Chi, tôi làm quen Nguyễn Thảo ở mãi Houston để nhờ Thảo hát dùm tôi hai bài trong CD Buồn C Major. Nguyễn Thảo ở xa quá nên tôi không đàn đúm với gì được với Thảo. Sau khi CD Buồn C Major ra đời thì tôi không có cơ hội để qua lại với Thảo nữa, mãi đến gần cuối 2021 mới gặp lại.

Rồi Cũng Sang Mùa Hè (2004)

Tôi nhớ mùa hè 2004 là năm có rất nhiều ve sầu, *cicada*. Theo tin tức khoa học thì 7 loại Cicada cứ mỗi 13 hoặc 17 năm thì lai túa ra một lần tìm vợ tìm chồng đẻ con đẻ cái, ồn ào 24 giờ không mệt mỏi. Xác ve chết ngập mái nhà, ngập đường ngập xá, ngập đầy trên các cành cây....Mới mùa hè 2021 đây thôi, cicada lại túa ra kêu la ỏm tỏi. Đây thời gian này tôi bắt đầu thâu lai một số nhac trước 75 trong công trình hát nhạc cũ giải khuây thì một số bài thâu luôn cả tiếng ve sầu trong đó. Lý do, chỗ làm việc của tôi cũng là cái studio thâu nhạc - dùng chữ studio cho sang trong thật ra tội chỉ có cái bàn giấy, cái computer và cái micro kê sát cửa số. Dù cửa số đã đóng kín nhưng tiếng động vẫn xen vào. Dĩ nhiên nghe nhac qua cái headphone thì mới nghe được tiếng ve.

Trở lại với ca khúc Rồi Cũng Sang Mùa Hè. Cũng vì tiếng ve sầu cicada năm đó, ve sầu thì người làm sao vui? Mà người đã không vui thì nhac sao vui được?

Đau Nặng (2004).

Cảm cúm nằm tê liệt mấy hôm, vậy mà tôi cũng ngóc đầu dậy mà viết Đau Nặng. Ngẫm nghĩ cái thân phận mình lúc nào cũng đau nặng không cách nào vươn lên nổi. Do đó, đau nặng vừa là đau thể chất vừa là đau cả về cái thân phận mình nữa.

Một Chút Jazz Vào Giọng Hát Em (2005)

Tôi nghĩ người nhạc sĩ sáng tác ca khúc nào cũng mong tìm được một giọng hát phù hợp với giòng nhạc của mình. Ai cũng nói giòng nhạc Trịnh Công Sơn phải có giọng hát Khánh Ly. Giòng nhạc Nguyễn Văn Đông thì có Hà Thanh. Và theo ý kiến cá nhân tôi, ca khúc của Phương chưa có ai khác diễn tả xuất sắc như Lê Uyên. Không phải vì Lê Uyên điêu luyện hơn hay diễn tả hay hơn những giọng hát khác nhưng vì cái chất đam mê trong giọng hát Lê Uyên nó hết sức phù hợp với giòng nhạc của Phương. Đơn giản chỉ có vậy.

May cho tôi quá, tôi gặp được ngày-xưa-Kim-Phượng-bây-giờ-là-Thương Linh (nhưng tôi quen miệng vẫn cứ Kim Phượng mà gọi). Một giọng hát mà có người nhận xét là smoky và intoxicated (smoky: khói thuốc lá; intoxicated: xin nồng nực mùi rượu). Một nhận xét khác: con bé sinh ra chỉ để hát nhạc của cậu. Đây là lần thứ ba tôi trúng số độc đắc. Nam Mô A Di Đà Phật! Xin nhắc lại, lần thứ nhất trúng số độc đắc của tôi là viết được bài nhạc jazz đầu tay, Buồn C Major. Lần trúng số độc đắc thứ nhì là Greg Adams nhận xét nhạc của you có một ít characteristics của môt bài nhạc jazz.

Thật vậy, trong những buổi trình diễn tại địa phương vùng DC này giới thiệu ca khúc của tôi, tiếng hát của Thương Linh hết sức đặc biệt, chiếm được cảm tình của rất nhiều người. Như đã trình bày bên trên, không phải vì Thương Linh có giọng hát điêu luyện hơn hoặc hát hay hơn những giọng hát khác nhưng chỉ vì cái chất smoky và intoxicated trong giọng hát nó hết sức phù hợp với giòng nhạc của tôi.

Và lần thứ ba trúng số độc đắc này gợi hứng để tôi viết *Một Chút Jazz Vào Giọng Hát Em* tặng cho Thương Linh. Thế nhưng cái duyên âm nhạc giữa hai chúng tôi không *thọ* qua khỏi vài ca khúc em hát cho tôi trong CD đầu tay *Buồn C Major*. Bao nhiêu ca khúc khác tôi sáng tác sau đó đều không có may mắn *lọt vào mắt xanh* của Thương Linh, kể cả *Mỏi Mong*, một ca khúc tôi viết sau đó mấy năm để nhắn gởi riêng Thương Linh cũng đành chịu số phận hẳm hiu.

Có Hạt Bụi Đường Len Lên Mi(2006)

Nhà có khách đặc biệt đến chơi, nàng tống cổ tôi đi cho khuất mắt mất cả nửa ngày. Lang bang lang tang, ghé ngang starbucks ngồi ngẫm nghĩ mà tủi cái thân cái phận cái sự cái đời. Quán kê vài cái bàn cái ghế bên lề đường, xe chạy ngang bốc bụi – bụi thật hay bụi tưởng tượng không bảo đảm lắm nhưng nó cũng làm xót con mắt, bèn viết Có Hạt Bụi Đường Len Lên Mi.

Mấy năm sau lôi kéo được một tay jazz pianist, Greg Adams vào cùng chơi nhạc ở một quán phỏ địa phương. Nhân dịp đó, tôi nhờ Greg thâu phần nhạc đệm bài này (và một số bài khác). Không nhớ sao lúc đó không thâu giọng hát, bây giờ làm sao hát nổi đây? Chắc cứ tiếp tục ngâm dấm đó rồi tính sau.

Rử Em Lên Núi (2007)

Thời gian này tôi nghĩ nhiều về thiên nhiên, nơi tôi có thể hòa mình vào chung sống với trời đất, để nghe đất thở để nghe trời chuyển mình trò chuyện cùng đất. Tôi có cảm giác thấy mình cùng thở một không khí và nằm cùng mảnh đất với thiên nhiên ngay ở giữa thiên nhiên, để thấy thiên nhiên là nơi tôi nghỉ ngơi, lòng nhẹ nhàng quên hết những điều ưu uất. Nàng của tôi kể lại từng có lần nằm trên mặt đất trong một chuyến đi hiking, thả hồn theo với thiên nhiên mà cảm được sự chuyển mình của đất trời.

Gần nhà tôi ở khoảng nửa giờ lái xe trên freeway là đến một vùng núi nho nhỏ trải dài và là nơi dân địa phương hay lui tới ngắm cảnh thiên nhiên và thở bầu không khí trong lành. Núi không cao lắm, không hang hốc hay hiểm trở gì nhưng lên tới đỉnh núi là nhìn thấy cả một vùng trời đất hùng vĩ bao la.

Từ thế kỷ 18, nhà thơ Nguyễn Du đã từng nói:

Cảnh nào cảnh chẳng đeo sầu, Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ!

Đúng quá. Núi có linh hồn hay không là do tâm tình của con người. Tôi tha hồ mà tưởng tượng vậy.

Tôi sáng tác *Rủ Em Lên Núi*, tiếng là *rủ em* nhưng chính là để nói lên với chính tôi rằng trong bao nhiều năm qua tôi đã lụy quá nhiều vào những chen đua, vào những ước muốn hảo huyền mà quên khuấy đi mất rằng thiên nhiên là nơi tìm quên một cách nhẹ nhàng thoải mái nhất – dĩ nhiên chỉ với riêng tôi thôi.

Về sau nghĩ lại, khi tôi viết *Một Cõi Lưng Chừng* mấy năm trước tuy đã cảm thấy sự huyền diệu của thiên nhiên nhưng để thấm thía cái ý diệu huyền của nó phải chờ tới khi viết *Rủ Em Lên Núi*. Càng viết càng nghĩ ngợi và càng thấm đòn đó mà!

Một Thời Đã Qua (2007)

Một ngày cuối năm ngồi ôn lại đời mình, những kỷ niêm đẹp nhất trong đời tôi trở về qua một bài hát của Phạm Duy: Chỉ Chừng Đó Thôi, ông viết vào năm 1975 chỉ một hai tháng trước biến cố 30-4. Tôi từng thú nhận với những người bạn rất thân rằng tôi trưởng thành qua giòng nhac Phạm Duy. Các bạn có thể tưởng tượng được không lúc con tôi mới 7-8 tháng tuổi gì đó, nửa đêm thay vì ru con bằng ca dao thế mà tôi lại ư ử *Bên Cầu Biên Giới*. Thế là chú nhóc đang làm rầy làm khó cha khó me lai ngủ khò trên vai tôi. Dĩ nhiên làm sao chú phân biệt được ca dao hay Bên Cầu Biên Giới? Chú ngủ khò là vì cái ư ử êm êm âm nhac trên vai tôi đó thôi. Xin lưu ý: tôi không ư ử *Bên Cầu Biên Giới* theo điệu tango như thông lê đâu nhé, tôi ư ử theo điệu...xì lô.

Tiện đây nói luôn. Theo tôi, cấu trúc âm nhạc Bên Cầu Biên Giới không có tí chất tango nào trong đó, làm sao tôi tango cho được? Trong một CD nào đó đã khá lâu, Duy Cường soạn Bên Cầu Biên Giới theo điệu...xì lô cho Lệ Thu hát. Duy Cường là con trai Phạm Duy, nếu ông bố viết tango, tại sao ông con lại chơi xì lô? Tôi không quen biết gia đình Phạm Duy để hỏi, nên đành xem bài xì lô do Duy Cường soạn là câu trả lời vậy. Trở lại với Chỉ Chừng Đó Thôi, Phạm Duy viết thế này.

Ta Yêu Em mù lòa, Như A-đam ngù ngờ Yêu E-va khù khờ Cuộc tình trinh tiết đó. Nhưng thiên tai còn chờ Đôi uyên ương vật vờ, Chia nhau xong tội đồ, Đầy đoa lâu mới tha

Chia nhau xong tội đồ, đầy đọa lâu mới tha? Ông viết như thế có phải chết cha bọn sinh viên học sinh thế hệ chúng tôi không? Hấp dẫn quá, tha hồ mà tưởng tượng. Đó là những năm Tú Tài I Tú Tài II và 1-2 năm đầu đại học của bọn tôi, thời gian đẹp nhất của đời tôi, những năm tập mộng mơ, những năm tập làm thơ làm thẩn tập hát tập hỏng, tập "cua đào" (danh từ thuở

đó), tập "đau khổ" (trong khi chưa biết cái khổ thật sự nó có mùi vị như thế nào) mà không thấy ra rằng:

Tội đời giăng mê êm ru như nhung, Ngã nhào như không!

Cho nên

Hôm qua đàn gươm túi thơ rụng rơi, Bao nợ duyên gánh gồng mòn hơi, Chợt thèm được nghỉ ngơi (Môt Thời Đã Qua)

Đó là những lời *thú tội* của tôi với cuộc đời lúc đã về chiều. Tiên đây xin mạn phép hương hồn nhạc sĩ quá cố Phạm Duy cho tôi sửa lời hai câu hát như sau: *Chia nhau xong tội đồ, trời xanh nào có tha. Đó* mới là thực tế, mới đúng với kinh nghiệm của riêng tôi. Dĩ nhiên câu hát sửa lời này chỉ dành riêng tôi *rên ư ử* cho *đỡ buồn* chứ chả dám mang ra hát. Mô Phật!

Trương Quỳnh Như (2009)

Từ rất lâu tôi vẫn ngưỡng mộ những chuyện tình xa xưa trong lịch sử VN. Trí nhớ tôi lại không đủ tốt để nhớ hết bao nhiêu truyện tình đã được viết thành ca khúc. Thử nhớ lại xem. Chuyện tình Huyền Trân và Trần Khắc Chung chẳng hạn, tôi nhớ đã có nghe qua ít nhất hai bản khác nhau.

Trong hai bản, một là bản của của Phạm Duy, Nước Non Ngàn Dặm Ra Đi lồng trong trường ca Con Đường Cái Quan. Với tôi đây là bản viết hay nhất so với bản thứ hai theo trí nhớ của tôi. Bản thứ hai? Tôi chỉ có thể mơ hồ nhớ lại ấn tượng đầu tiên nghe được thì chả có gì hấp dẫn. Thử vào tìm trên internet thì thấy có bản của Nhất Sinh, tựa là Tình Sử Huyền Trân. Không nhớ chắc đây có phải là bản tôi nghe được ngày trước hay không nhưng bản này không hấp dẫn tí nào (đối với tôi thôi), vì không đúng xì tin nghe nhạc của tôi.

Ngoài truyện tình Huyền Trân - Trần Khắc Chung, còn những chuyện như: Trọng Thủy -My Châu, Trương Chi - My Nương, Nguyễn Huệ-Ngọc Hân, Từ Thức-Giáng Hương, Tú Uyên-Giáng Kiều, Phạm Thái-Trương Quỳnh Như vy.

Như đã nói, tôi chỉ mới nghe được Nước Non Ngàn Đặm Ra Đi, Tình Sử Huyền Trân và Trương Chi. Ca khúc về Trương Chi, theo tôi thì chỉ có Trương Chi của Văn Cao kể lại là xuất sắc nhất, có cấu trúc âm nhạc rất phong phú và nghệ thuật rất cao. Phải kể luôn Thiên Thai cũng của Văn Cao về chuyện Lưu Nguyễn đi lạc chốn Đào Nguyên yêu say đắm các cô tiên nữ mà quên cả đường về. Đây phải kể là hai ca khúc hiếm hoi xuất sắc nhất, có giá trị nghệ thuật bậc nhất trong nền âm nhạc VN.

Như đã *tả oán* về *nỗi ám ảnh* Phạm Thái qua bài *Buồn C Major*, năm 1996 tôi đã thử viết *Trương Quỳnh Như* nhưng không thành công. Phải đợi đến 2009 có dịp viết lại, tôi viết một mạch là xong chẳng sửa chữa gì thêm. Trong *Buồn C Major* 1998 tôi chỉ mượn hình ảnh Phạm Thái để *kể lễ* về nỗi buồn của mình. Trong *Trương Quỳnh Như* 2009, tôi viết về truyện tình có thật này trong lịch sử VN, dựa vào truyện *Tiêu Sơn Tráng Sĩ* của Khái Hưng và một ít tài liệu sách vở tôi còn giữ được.

Tiện đây tôi cũng muốn nói qua về Kim Vui, người hát Trương Quỳnh Như và Đêm Huyền Cầm trong tập nhạc này. Thật ra Kim Vui tên thật là Trần Thị Vui, theo chân các anh các chị đi ca hát từ thập niên 80s. Trong số những giọng hát đàn chị của Vui thời đó có Kim Phượng, Kim Khuê. Không nhớ ai là người đầu tiên gọi tên Vui là Kim Vui để phù hợp với Kim Phượng, Kim Khuê, từ đó chết tên.

Có Những Niềm Vui (2009)

Miền Đông Bắc Hoa Kỳ là nơi có đủ bốn mùa mà mùa hè thường là mùa rất nóng bức. Hôm nào mà độ ẩm ướt trong không khí lên hơi cao thì thôi khỏi nói, nóng nhễ nhại. Thế nhưng hôm nào trời thương nghĩ lại cho thế gian nhờ thì mùa hè cũng có những ngày nắng rất đẹp và rất mát mẻ. Tôi viết Có Những Niềm Vui trong môt ngày nắng đẹp như thế.

Mỏi Mong (2009)

Như đã *thổ lộ* từ *Một Chút Jazz Vào Giọng Hát Em*, cái duyên âm nhạc giữa Kim Phượng/Thương Linh và tôi chỉ là *thôi thì thôi nhé có ngần ấy thôi*, nói theo Phạm Thiên Thư. Sau CD Buồn C Major, Phượng *thiên cư* sang Cali theo nghề ca hát, và đổi tên lại là Thương Linh. Về sau nghe nói rất thành công. Chúng tôi cũng không giữ liên lạc gì thường xuyên cho lắm.

Năm 2009 trên chuyến bay đi Toronto, Canada, lần đó ngồi bên cửa sổ nhìn ra hàng hàng lớp lớp mây bay cuồn cuộn chả biết sao lại khiến tôi nghĩ về những ngày tháng Thương Linh và tôi làm cái việc âm nhạc với nhau.

Sau khi công trình thực hiện CD đầu tay *Buồn C Major* tôi hoàn tất, tôi đã cố gắng hết sức tạo cơ hội để giữ Thương Linh lại vùng này để mong có cơ hội tổ chức những đêm nhạc với tiếng hát hết sức đặc biệt ấy, chẳng là bạn bè tôi ai cũng yêu mến giọng hát Thương Linh. Tiếc thay, tôi bất lực không có khả năng tạo ra bất cứ cơ hội nào để giữ em, đành để mất em chứ sao bây giờ?

Buồn C Minor (2010)

Thời gian này Greg Adams đệm đàn lại cho tôi những sáng tác cũ *Buồn C Major* và *Buồn Cung Sol*. Sau đó thêm một loạt những sáng tác mới như *Một Thời Đã Qua, Mỏi Mong, Rủ Em Lên Núi, Không Có Em, Tưởng Tượng*. Rất tiếc sau đó Greg Adams bận bịu sao đó mà không nhận lời đêm đàn cho tôi nữa.

Tôi viết xong *Buồn C Minor* đáng lẽ nên rủ áo trần gian, từ giã sân khấu cộng đồng VN cho yên thân sau bao nhiêu nỗ lực bao nhiêu cố gắng bao nhiêu đụng chạm, phiền muộn và điều tiếng thị phi. Bắt đầu đời viết nhạc *jazz* bằng một *Buồn C Major*, đáng lẽ nên đóng lại ở *Buồn C Minor* thì chắc cũng xong nợ trần. Thế mà tôi vẫn còn ham muốn vẫn còn u mê tiếp tục ước mơ *làm đẹp âm thanh trong rừng âm nhạc VN* một cách vô nghĩa lý. Chỉ thêm tuyệt vọng, chỉ thêm đau lòng.

Anh Nguyễn Mai, một người bạn rất thân có lần nói đùa rằng *tôi có bệnh...ngu bẩm sinh*, *biết là sẽ chết mà vẫn cứ nhào dzô*. Tôi còn nhớ anh nói xong câu đó thì hai anh em thích chí quá mà cười phá lên thật thoải mái. Chỉ vì điều anh nói tuy đùa nhưng lại thật là chính xác.

Tôi quen anh qua một chương trình nhạc tuy quảng cáo là thính phòng nhưng có ca múa vũ kịch tạp lục tùng lâm trong đó. Trước đây tôi từng nghe có người lên tiếng phê bình rằng người VN nghe nhạc bằng...mắt. Không biết ai đó đã phán một câu thật xác đáng: nghe nhạc bằng mắt. Thính phòng, nhưng có tạp lục tùng lâm, thật là diễu dở với danh từ chữ nghĩa, hoặc thính phòng không phải là phòng nghe nhạc như tôi vẫn nghĩ. Năm xưa ở Sài Gòn đã có danh từ Đại Nhạc Hội đầy đủ các tiết mục ca vũ nhạc kịch, tại sao không dùng danh từ này mà lại gọi là thính phòng? Nhưng thôi, điều tôi muốn nói ở đây là anh Nguyễn Mai.

Trong số những ca khúc trình diễn lần đó do tôi phu trách viết hoà âm phối khí, có một bài hát thật hay và thật rộn ràng. Tôi không nhịn được muốn phá phách một tí cho vui thêm bằng cách chừa ra một trường canh không viết note nào trong phần nhạc đệm trong khi nhịp vẫn đếm (nói là đếm cho rõ nghĩa, chứ nhac đi nhanh quá, người chơi nhạc đã quá quen tay nên cứ để nhịp lướt qua rồi vào lai, rất nhịp nhàng ăn khớp). Tôi nghĩ chỉ có trời mới biết vì ai công đâu rảnh rỗi để ý những tiểu tiết đó làm gì. Vậy mà anh Mai lai để ý đến chi tiết này và *tra vấn* tôi nhiều lần. Nhưng cũng từ đó hai anh em trở nên hai người ban rất thân. Chính anh cũng từng tra vấn tôi về tựa đề Buồn C Major. Buồn, nhưng tại sao lại là Major? Đúng ra phải là Minor mới hợp lý chứ!

Từ khi bắt đầu viết những ca khúc mang âm hưởng jazz, tôi vẫn cố công tìm kiếm một nhạc sĩ jazz để thử đệm đàn những ca khúc tôi viết cho ra cái chất jazz, xem có đúng như tôi mong đợi không. Khi thực hiện CD Buồn C Major, vì không tìm được nhạc sĩ jazz nên tôi phải tự soạn nhạc đệm lấy. Kết quả, nhạc đệm jazz tôi viết là jazz pha chè, jazz...giả. Tôi viết nhạc đệm

nghiêng về khuynh hướng cổ điển, tô điểm thêm tí hợp âm jazz thì được, nói đến nhạc đệm đúng jazz thì tôi đành chịu chết. Chỉ vì căn bản sở học tôi về jazz không đủ để tôi đệm đàn jazz đúng nghĩa cho được. Những người quen thuộc nhạc jazz đều nhận ra nhạc đệm trong CD Buồn C Major không đúng là jazz.

Tôi viết xong *Buồn C Minor* thì cũng phải đến khoảng mấy tháng sau chi đó thì mới gặp Greg Adams. Phải công nhận từ khi có Greg đệm đàn, tôi mới thật sự cảm được cái chất *jazz* trong nhạc của mình được điễn tả tới nơi tới chốn. Đây chính là nhạc đệm *jazz* mà tôi đã tìm từ rất lâu. Kể từ 1998 *Buồn C Major* cho tới 2010 *Buồn C Minor*, tôi đã tìm ra.

Đêm Huyền Cầm (2011)

Lần đầu tiên tôi nghe Diana Nguyễn chơi đàn violin, tiếng đàn thật ấm và đầy tình cảm làm tôi ngạc nhiên thích thú. Không phải tôi là người duy nhất mà là những ai có dịp nghe cháu chơi đàn đều công nhận điều đó. Năm 2011 lúc gặp tôi, cháu Diana Nguyễn chỉ mới 19 tuổi. Tôi viết Đêm Huyền Cầm là để riêng tặng Diana, nhưng đồng thời cũng muốn nói lên cái đẹp của tiếng đàn violin và cái đẹp của âm nhạc.

Violin, viola, cello là các loại đàn học thì được rồi đó, nhưng đàn sao cho hay cho *có hồn* lại là một việc khác. Nói chung thì điều này ứng dụng cho tất cả các loại nhạc khí, ở đây tôi chỉ muốn nhấn mạnh đến các loại đàn dây, trong đó phải kể cả đàn guitar (guitar đây là đàn thùng).

Tôi đã từng biết có người chơi đàn violin, bấm rất chính xác độ cao thấp các note nhạc, và kỹ thuật chơi đàn rất vững. Nhưng khổ nỗi, tiếng đàn violin rất máy móc, nóng nảy, và lại thiếu một yếu tố quan trọng nhất, theo ý kiến của riêng tôi, là cái chất *tình*. Không có cái chất *nhựa* quan trọng này, bạn chỉ có thể *chơi note* nhưng bạn không *chơi nhạc* được. Tôi cũng đã từng nghe một người trình diễn nhạc cổ điển guitar. Kỹ thuật vững, luyện tập khá kỹ, nhưng tiếng đàn hết sức khô khan không có một chút *tình*. Tiếng đàn khô khan này làm tôi cảm thấy ngại không muốn đến làm quen.

Ngược lại, năm 2011, 19 tuổi, người bé nhỏ như trẻ nít 13-14, thế mà tiếng đàn cháu Diana làm rúng động lòng người. Tiếng đàn này có phải ai dạy mà được? Vị thầy dạy nhạc nào cũng chỉ có thể dạy học trò về kỹ thuật, còn tiếng đàn phải tự tâm người học viên phát ra.

Sinh đẻ ở Hoa Kỳ nhưng do cha mẹ bắt buộc, cô bé phải tập nói tập nghe tiếng Việt, không giỏi nhưng cũng tàm tạm. Tuy nhiên *Lòi* tôi viết trong *Đêm Huyền Cầm* thì con bé chịu, phải nhờ bố mẹ cố vấn, giải thích thêm. Cũng là một kỷ niệm đẹp vậy. Chắc chắn cháu Diana sẽ không cơ hội nào để đọc những giòng chữ này, nhưng tôi thành tâm chúc cháu thành đạt trên đường học vấn và đường đời. Và nhất là vẫn tiếp tục chơi đàn để mang niềm vui về cho nhân loại.

Tưởng Tượng (2011)

Cuối năm 2011 mùa Noel, mùa tặng quà tặng cáp. Tôi là một nhạc sĩ nghèo nhất thế giới thì làm gì có khả năng tài chính mà cáp với quà? Không có khả năng tài chính thì...tương tượng vậy. Thì đây: tôi sẽ mua cho nàng chiếc khăn quàng cổ cho ấm trong những ngày đông tháng giá, sẽ mua cho nàng chiếc nhẫn kim cương (mà nàng thường mơ ước), thậm chí tôi còn đi đánh cướp chiếc du thuyền để đưa nàng đi chơi thành Vienne nghe nhạc luân vũ Johann Strauss, rồi ghé đến Corcovado để nghe nhạc bossa nova của Antonio Carlos Jobim...

Nàng nghe xong chỉ....cười cười không nói.

Tuyết Rơi (2012)

Sau hơn 30 năm làm cái việc âm nhạc ở Hoa Kỳ, bao nhiều nỗ lực bao nhiều dự án không dự án nào thành hình hoặc nửa đường gãy đổ hết. Mỗi ngày tôi lại mỗi thấy rõ ràng hơn rằng bao nhiều ước vọng đều giống như tuyết rơi, ngồi bên trong khung cửa nhìn ra thì rất đẹp. Nhưng tuyết sẽ tan thành nước khi ngoài trời nhiệt độ lên cao. Tuyết trắng đẹp đến mấy cũng chảy tan biến đi đâu mất. Vọng động cho mấy cũng thành bụi bay.

9 năm sau tôi viết *Phía Bên Ngoài Khung Của* Sổ cũng trong cùng một tâm trạng như thế này.

Không Có Em (2013)

Một hôm tôi gọi phone Greg Adams cho biết vừa viết xong một ca khúc mới với tâm ý là sẽ chơi *rubato*, và nói với Greg điều tôi suy nghĩ. Đương nhiên làm sao mà *rubato* đúng nghĩa cho được khi Greg và tôi ở cách nhau vài chục dặm đường. Kết quả là Greg gởi tôi một bản piano nhạc đệm chậm rãi, thong thả tượng trưng cho *rubato* thế thôi. Và tuy không là *rubato* đúng nghĩa, Greg đệm đàn piano quá hay.

Ngồi Starbucks Nghĩ Về Em (2013)

Cuối năm 2013 khi viết xong *Ngồi Starbucks Nghĩ Về Em*, tôi lại tìm Greg Adams để đàn cho tôi. Greg không trả lời. Liên lạc thêm lần nữa, Greg cũng không hồi đáp. Vậy tôi đã hiểu và thông cảm. Giữa lúc phân vân không biết sẽ phải làm sao, may quá, tôi tìm được một *jazz pianist* khác, Dan Lamaestra. Dan đồng ý đàn cho tôi và nhận thù lao với giá phải chăng.

Quên nói, tôi cũng trả tiền thù lao cho Greg Adams đàng hoàng mặc dù với giá *discount* vì Greg và tôi từng chơi nhạc với nhau ở một quán phở VN ở khu tôi ở trong thời gian đó, và tôi nghĩ Greg là bạn tôi nhưng chắc tôi đã lầm lẫn điểm này. Cả Greg và Dan đều sinh sống bằng nghề chơi đàn, mình phải sòng phẳng thôi.

Và quả thật, Dan chơi đàn hay quá, ngoài sự mong đợi của tôi. Như vậy, tôi đã có thể yên tâm mà ngồi Starbucks để nghĩ về...nàng.

Tựa Vào Vai Anh (2014)

Gợi hứng từ hai câu thơ Xuân Diệu trong bài thơ tưa là *Chiều*, 1938.

Không gian như có giây tơ Bước đi sẽ đứt, động hờ sẽ tiêu

Bài thơ này sau được Phạm Duy phố nhạc đặt tựa là *Mộ Khúc*. *Mộ* cũng là chiều, khúc hát buổi chiều.

Tôi không cố tình đi tìm bài thơ *Chiều* để tìm đúng hai câu thơ trên lấy hứng mà chỉ tình cờ nghĩ đến, đơn giản có vậy. Có dịp là tôi nghêu ngao cho bạn bè nghe. Thú vui tôi chỉ có chừng

đó. Trong một buổi họp mặt vào mùa hè 2015, trong số những người có mặt có một nhân vật chỉ mới quen lần đầu, cũng là dân văn nghệ cũng làm thơ vẽ tranh. Tôi nghêu ngao *Tựa Vào Vai Anh*. Nghe xong, người bạn mới quen vỗ bàn tuyên bố rỗn rãng: bốn chữ *ghì chặt nụ hôn* quá mới quá lạ, những chữ khác trong bài không có gì mới, *viết lại hết đi!*

Mời các bạn nghe bản...không viết lại vậy.

Nghịch Âm Buồn (2015)

Trên sàn bục gỗ chỉ lớn vừa đủ chỗ cho vài người nhạc sĩ, một cây đàn piano, một cây kèn đồng, một giàn trống, một cây contrabass. Người nữ ca sĩ đứng hát. Ánh sáng chỉ vừa đủ để nhận ra em. Nghe em hát thì chỉ có chết lặng đi thôi.

Cách đây khoảng 8-9 năm, Kim Phượng, bây giờ đã đổi tên là Thương Linh, sau khi dời sang Cali khá lâu một hôm liên lạc cho tôi biết đang đi hát ở quán cà phê Lạc Cầm, và *khoe* rằng không khí ở đó giống như không khí mà chúng tôi thường mơ ước từ những năm thực hiện CD Buồn C Major. Mãi cho đến hôm nay tôi vẫn chưa có cơ hội sang chơi Lạc Cầm, không biết Lạc Cầm thời đó và bây giờ ra sao. Cũng không biết Thương Linh bây giờ ra sao.

Tối viết Nghịch Âm Buồn trong những suy tư vẫn vơ như thế. Nhạc tôi toàn những nghịch âm, những cung bậc và giai điệu hoàn toàn xa lạ trong thưởng ngoạn của người VN. Nhưng bảo tôi phải viết sao cho dễ nghe dễ được chấp nhận, tôi biết tôi sẽ không viết được. Và cho dù tôi có mang nhạc mình đi hát ở Lạc Cầm hay bất cứ trên một bục gỗ nào khác, chắc chả được bao nhiêu người đến nghe.

Ta Gói Lại Ta (2015)

Năm tôi học lớp Đệ Nhị, năm thi Tú Tài I, ông bà già tôi gởi tôi đến ăn học ở nhà cô và dượng tôi ở tỉnh Long Khánh. Chẳng là vì cô tôi là giáo sư dạy Pháp Văn, và dượng tôi dạy Toán, bảo đảm thẳng con học hành đàng hoàng, và thi cho đậu cái bằng Tú Tài, ít nhất cũng sẽ được học tiếp. Vào thời điểm đó chiến tranh leo thang dữ

dội đó, bọn học sinh chúng tôi nếu thi rớt tú tài thì...các bạn còn nhớ nhà thơ Nguyễn Tất Nhiên nói gì không?

"Thi hỏng tú tài ta đợi ngày đi, Thi hỏng mất rồi ta hụt tình yêu" (Thà Như Giọt Mưa. Phạm Duy phổ nhạc)

Thời đó, ôi, thời đó!

Tôi vào học trường Bán Công Xuân Lộc, ở đó làm quen nhiều ban mới, nam có nữ có, trong số đó có vài người sau này gặp lai khi về Sài Gòn vào đại học. Và ở Bán Công Xuân Lộc, tôi gặp Pham Thanh Tùng, học cùng lớp. Hai thẳng trở nên hai thằng bạn rất thân, vì hợp khẩu, vì cùng văn nghê văn gừng với nhau. Tùng thất ra lớn hơn tôi vài tuổi, và vì thể hư hỏng sớm hơn, làm thơ viết văn viết nhac sớm hơn tôi rất nhiều. Tôi tài hoa nở muộn nên ngoài 40 tôi mới tập tành sáng tác. Gia đình Tùng xem tôi như người nhà và ngược lại. Sau biến cố 30-4-75, hai anh em chúng tôi còn gặp nhau vài lần, sau thưa hẳn vì hoàn cảnh xã hội lúc đó. Và vào thời gian 1980 tôi lai tìm đường vươt biển nên xem như mất liên lac luôn, mãi cho đến 2015.

Mãi đến mùa hè 2015, nhân cơ hội Liên Trường Long Khánh Hội Ngộ ở Seattle, Tùng mới tìm ra tôi. Tôi vốn không biết gì về buổi hội ngộ này, và cũng không biết dân Long Khánh định cư ở Hoa Kỳ đông đúc đến thế. Trong buổi hội ngộ này, cựu học sinh Long Khánh mời cô tôi (đượng tôi đã mất) và một số thầy cô khác về tham dự. Tùng gặp cô tôi ở đó thì rất mừng vì biết là sẽ tìm ra tôi. Hai thằng 40 năm mới gặp lại, còn vui mừng nào hơn?

Vợ chồng Phạm Thanh Tùng lúc đó ở Massachussett, dù bận rộn công ăn việc làm cũng thu xếp thời gian đến thăm vợ chồng tôi, ở lại cả tuần lễ. Sau đó vài tháng tôi lại bay lên Massachusett với Tùng vài hôm. Bạn bè cũ gặp nhau, người khoe văn khoe thơ, người khoe nhạc. Trong số mấy bài thơ Phạm Thanh Tùng khoe với tôi lần đó, có một bài phù hợp tâm trạng tôi nhất: *Ta Gói Lại Ta*. Tôi bèn đem bài thơ này ra phổ nhạc. Không nói ra, nhưng tôi

xem như đó là một món quà tặng bạn sau 40 năm.

Xin lưu ý: Tùng viết văn làm thơ lấy bút danh là Phạm Tiêu Hồ. Do đó các bạn sẽ thấy trong phần nhạc bản, bài *Ta Gói Lại Ta* ghi tác giả bài thơ là Pham Tiêu Hồ.

Xưa Anh Đến Thăm Em (2015)

Mùa Noel 2015, tôi tặng nàng một món quà hết sức đặc biệt: hát cho *nàng của tôi* nghe sáng tác mới nhất *Xwa Anh Đến Thăm Em*. Vừa nghe xong chỉ vài câu đầu là nàng đã sửng sốt vì nó *vẽ* lại cuộc tình của chúng tôi một cách vô cùng chính xác. Và rồi suốt bài hát nó cứ giống như một cuộn phim quay lại chuyện tình với vai chính *nữ* là một cô gái thẹn thùng e ấp thơ ngây, trong khi vai *nam* lại là một gã mà *Chúa không dung Phật chẳng tha*, nhưng *vì nàng* mà hai *bậc vĩ nhân* của nhân loại cũng phải chào thua.

Về sau tôi đàn hát và thâu lại bài này cho đàng hoàng, vì hôm hát nàng nghe là thời gian tôi đang bị cơn bênh cũ tái phát hành hạ, hát không ra hơi (hát không ra hơi nhưng vì cố hát cho nên cũng lấy được tí...điểm với nàng). Sau đó gởi cho twin của nàng nghe mà tôi không nói gì về bài hát. Twin của nàng lần đầu tiên nghe cũng đoán là tôi kể lại chuyện tình của chúng tôi. Thật ra mà nói, vì hai chị em rất thân nhau nên twin của nàng nghe là biết ngay.

Năm năm sau, 2020 lúc bắt đầu ngồi viết những giòng chữ này, tôi vẫn ước mong những gì tôi đã viết trong ca khúc *Xwa Anh Đến Thăm Em 5* năm về trước vẫn cứ mãi mãi là như thế:

Một ngày nào dù trăng gầy héo Ta nuôi cho tình không buồn theo. Cho tâm bao la, Thân không xót xa Giữa chốn giang hà

Nhớ Hồ Cầm (2016)

Chú nhóc con chúng tôi năm xưa bây giờ đã ra trường (5/2017), vốn được gởi đi học đàn cello từ lúc cháu 5-6 tuổi gì đó không nhớ rõ. Từ năm cháu học lớp 9 đã bắt đầu ôm đàn theo tôi trình

diễn các ca khúc nhạc VN do tôi soạn cho đàn cello và những nhạc khí khác. Đến hai năm cuối ở trung học, tiếng đàn đã vững vàng và có nét ngọt ngào.

Khi cháu đi đại học, trường xa, rời nhà vào nội trú không mang đàn theo. Trong 4 năm đại học đó, thỉnh thoảng cháu vẫn về nhà chơi đàn với tôi trong những dịp *long weekend* hoặc lễ nghỉ lâu ngày. Nhưng chỉ được vài lần cha con lên bục gỗ chơi nhạc với nhau thế thôi. Thời gian còn lại thì cháu bận bịu việc học, rồi khi ra trường dọn đi nơi khác vì công ăn việc làm, cây đàn vẫn còn nằm cô đơn trong góc nhà từ bao nhiêu năm qua.

Cây đàn nằm góc nhà có khác gì thân tôi đâu?

Hồ Cầm cũng là một nhạc khí mà nàng của tôi rất yêu thích. Lúc còn bé trung tiểu học thì không có cơ hội học đàn. Ở đại học cũng không. Mãi sau khi ra trường mới ghi danh học đàn. Được chừng một năm thì bỏ cuộc vì theo như nàng than phiền thì nàng không có khiếu chơi đàn và âm nhạc nói chung. Khi có con, mong con chơi đàn cho mẹ nghe.

Không ngờ *ông con* chúng tôi (bây giờ là *ông con* rồi chứ không còn là *chú nhóc con* của chúng tôi nữa), không chơi đàn cello mà chuyên về trống. Mấy năm đại học chuyên từng đó (cháu tốt nghiệp chuyên ngành *jazz drums*). Cây đàn cello vẫn tiếp tục nằm ở góc nhà đóng bụi.

Quên Lãng (2016)

Khi nghe tôi trình diễn lần đầu tiên ca khúc mới, *Quên Lãng*, trong một đêm nhạc dành cho thân hữu trong vùng, các em tôi và có lẽ một ít bạn bè khác nữa đều la lên: tango gì mà chả nghe ra điệu tango chi cả. Thì đây:

Khoảng thập niên 50-60, một nhà soạn nhạc tango người Argentina, Astor Piazzolla giới thiệu đến giới thưởng ngoạn một phong cách khác để diễn đạt điệu tango mà ông gọi là *Nuevo Tango* (hiểu là tango mới), trong đó ông pha trộn thêm chất liệu nhạc *jazz* và *classical* vào giòng tango mới của mình. Thời gian đầu nhạc tango mới của Astor Piazzolla bị phê bình dữ

dội, nhưng sau đó dần dần được cả thế giới công nhận và trình diễn khắp nơi. Nói chung, nếu muốn nghe tango truyền thống như La Cumparsita, Por Una Cabeza, El Cholo² v.v... thì sẽ không tìm thấy nó nơi các tấu khúc của Astor Piazzolla.

Tôi viết *Quên Lãng* từ nhiều năm trước (2011 thì phải) nhưng không hoàn tất vì không hài lòng mấy. Do gợi hứng từ tấu khúc *Oblivion*, tôi hoàn tất ca khúc *Quên Lãng* một cách dễ dàng. *Oblivion* của Piazzolla, một tấu khúc rất nhẹ nhàng, khác hẳn nhiều tấu khúc khác của ông, nhanh, *giựt gân*, rất nhiều nhịp chỏi v.v... *Oblivion*, dịch nghĩa cũng là quên lãng, cho ta một cảm giác mơ hồ, chậm buồn như đang đi vào cõi lãng quên.

Như đã nói ở trên, bạn sẽ không nghe thấy tiết điệu tango quen thuộc ở *Oblivion* và *Quên Lãng* như ở *La Cumparsita, Por Una Cabeza, Adios Muchachos*. Căn bản tiết điệu tango qua *Oblivion* của Piazolla căn bản thể hiện qua giòng bè trầm (bass.) Một cách vắn tắt, bạn sẽ "cảm" được *hơi* tango qua giòng *melody* và toàn bộ hòa âm của tấu khúc này. Đó là tiết điệu *Nuevo Tango* mà tôi đã học được từ *Oblivion* của Piazolla.

Buổi Sáng 11 (2017)

Đinh Trường Chinh là một họa sĩ và thi sĩ. Là họa sĩ nhưng không hề tốt nghiệp trường ốc nào về ngành họa. Tuy nhiên Chinh có ghi danh học các lớp vẽ, kỹ thuật căn bản, bố cục, chân dung, anatomy v.v...để giúp thêm về kỹ thuật vẽ. Vốn liếng hội họa của tôi là con số zero nên không có ý kiến, nhưng về thơ của Chinh thì tôi có vài điều để chia xẻ trong bài viết này. Xin nói rõ ở đây là tôi không có mục đích phê bình phân tích chi về thi phú mà chỉ nói qua một ít cảm nhận của mình về thơ của Chinh, đơn giản chỉ có vậy.

20

² Có thể nói đây là những tấu khúc tango kinh điển thời trước

Trước nhất, tôi hiếm khi phổ thơ. Lý do đơn giản là vì thơ thì có vần có điệu, nhạc phải theo vần điệu và phải theo những trầm bỗng của thơ. Phổ thơ thì những vị đi trước tôi như Phạm Duy, Phạm Đình Chương, Trịnh Công Sơn đã phổ rất hay, ai cũng biết, tôi có theo chân các vị đi trước đi chăng nữa, có giỏi lắm cũng chỉ được từng đó. Nó phải là một *cái gì khác*. "Cái gì khác" đó có thể là thơ tự do hoặc thể thơ nào khác mà tôi chưa biết đến. Nếu là thơ thự do tôi lại rất *kế*t thơ tự do của Đinh Trường Chinh. Đương nhiên tôi không phải là người duy nhất phổ nhạc thơ tư do.

Khởi thủy thì tôi Không hề đi tìm thơ tự do để phổ nhạc. Khi Chinh và tôi chia xẻ với nhau về những sáng tác của mình, tự nhiên tôi rất *cảm* thơ Chinh. Nét lạ lẫm, nét phóng túng, nhất là cách *chơi chữ* trong thơ Chinh rất hợp với cái tính *phóng tay mà viết* của của tôi, không gò bó, không theo luật lệ nào. Ví dụ về việc dùng từ đặc biệt Đinh Trường Chinh, trong bài Buổi Sáng 11, Chinh viết như sau:

"Cả chiếc bóng này thả xuống mặt đường trầy xước cho những bàn chân, rồi vĩnh viễn ra đi"

Chiếc bóng mà làm trầy xước những bàn chân khi *thả* xuống mặt đường? Cách dùng từ như thế này, với tôi thì nó kinh hòang quá sức. Và vì vậy nó quá hay.

Đại ý về tựa đề Buổi Sáng 11, số là Đinh Trường Chinh khi đang đi dạo phố Paris, nghe tin hai tòa building *twin towers* ở New York bị bọn quá khích đánh sập, hằng ngàn nhân viên chính phủ làm việc ở *twin towers* thiệt mạng, động tâm mà viết về buổi sáng tang thương lịch sử này cùa Hoa Kỳ, buổi sáng 11 tháng 9.

Nhật Thực(ngày 21 tháng 8, 2017)

Lần đâu tiên trong 99 năm toàn thể cư dân vùng Hoa Thịnh Đốn và phụ cận được trông thấy hiện tượng nhật thực. Không nhớ là ngoài vùng HoaThịnh Đốn còn nơi nào khác ở Đông Bắc Hoa Kỳ có thể thấy được hiện tượng nhật thực hay không, nhưng quả thật đúng là học qua sách

vở không bằng chính mắt mình quan sát và theo dõi.

Cư dân vùng Hoa Thịnh Đốn ai cũng tìm mua loại mắt kính đặc biệt để khi theo dõi hiện tượng nhật thực mà không bị hư mắt. Thiên hạ ai cũng chờ đợi giây phút đặc biết này. Từ khỏang 1:17 trưa trăng bắt đầu đi về phía mặt trời, và cho đến 2:42 che lấp mặt trời, không gian mờ tối đi đến 80%. Và rồi từ từ trăng rời mặt trời ra để trả lại toàn bộ ánh sáng thiên nhiên cho thế gian vào lúc 4:01.

Điều hết sức đặc biệt ở đây là khi trăng dụng tâm che lấp mặt trời mà không che được hết, nên chừa lại một vành tròn vàng rực chung quanh mặt trời không bị lấp hết đi. Vành tròn vàng rực đó làm tôi tưởng tượng đến vòng...kim cô trên đầu Tề Thiên Đại Thánh Tôn Ngộ Không – cũng là chiếc vòng kim cô...tưởng tượng trên đầu tôi. Vòng này chính là vòng tham sân si, vòng vọng niệm, vòng tực lụy không dứt bỏ được. Tôi viết Nhật Thực kể lại hiện tượng hiếm có này, dĩ nhiên theo cách suy diễn của tôi để...tả oán về chiếc vòng kim cô trên đầu mình nữa.

Rồi Lúc Già Nua (2017)

Có ai trẻ mãi mà không già? Gần đây tôi có nghe thoáng qua Khánh Ly (hoặc ca sĩ nào không nhớ) hát một ca khúc đại khái cũng nói về khoảng thời gian tuổi đã xế chiều, xế lắm rồi. Rất tiếc tôi không tài nào nhớ nỗi tựa đề bài hát để tìm lại thử nghe.

Từ thuở thiếu niên bao nhiêu mơ ước vẫn vơ cho đến khi tuổi thanh niên với những ước mơ đội đá vá trời, buổi sáng viễn vông buổi chiều lãng mạn. Rồi gặp nàng, rồi yêu thương, rồi lấy nhau. Nàng chia xẻ và rất hiểu con người, lý tưởng và nguyện vọng của tôi. Nàng vay nợ cho tôi đi làm cái việc vô bổ nhất thế giới: nhạc. Còn mong đợi gì hơn nơi người phối ngẫu của mình?

Nhớ trong ca khúc *Tình Đầu Tình Cuối*, Trần Thiện Thanh có viết: *lúc gắn bó và có lúc sóng gió*. Đời sống hôn nhân cũng giống như một

cuộc vượt đại dương: có khi bão lớn có khi biển êm. Mấy ai tránh khỏi những lúc vượt đại dương như chúng tôi? Mấy mươi năm trôi qua rồi cũng đến lúc già nua, bao nhiêu mặn ngọt cay đắng đã cùng nếm qua, từ mái tóc xanh cho đến lúc bạc phơ vẫn còn có nhau....Tôi viết như sau:

Vườn sau mình ngồi với nhau, lo chi ngày sau,

Thời gian vẫn cứ bước mau cũng chẳng làm sao.

Không ưu phiền đâu.

Ở Một Nơi Nào Một Lúc Nào (2018)

Càng lớn tuổi tôi lại càng yêu thiên nhiên hơn. Năm 2003 lái xe ngang một vùng núi non hiểm trở một bên là vực sâu, tôi đã cảm thấy cái huyền diệu của thiên nhiên về nhà ôm đàn viết *Một Côi Lưng Chừng*. Năm 2007 lần đầu tên tôi leo đá lội rừng ở một vùng núi non tương đối gần nhà, trở về viết bài *Rủ Em Lên Núi*. Đại ý khi đi xong những chuyến đó tôi mới hiểu ra bao nhiêu năm tôi đã không lưu tâm nhiều đến thiên nhiên, thật là một thiếu sót lớn lao (đối với tôi thôi). Và từ đó bất cứ lúc nào trời đẹp là chúng tôi rủ nhau băng rừng leo núi, hưởng thú thiên nhiên.

Sống ở thành phố nhưng tâm tư tôi luôn hướng về một nơi nào một lúc nào đó, xóa bỏ hết những hệ luy trong cuộc sống, trả hết nợ nhân gian, đền bù ơn nghĩa xong là có lẽ sẽ thối lui về miền sông miền núi, không khí trong lành, không đua đòi bon chen, không chia lià ngăn cách. Ước nguyện này có thành hình hay không thì không ai có thể biết trước được, nhưng ước mơ thì vẫn cứ mơ ước thôi, như bài *Chỉ Là Mơ Ược Thôi* tôi đã viết một năm sau đó. Không ước mơ thì làm sao có động lực để tiếp tục bơi lội trong giòng đời tục lụy này?

Một Buổi Sáng Ở Vườn Sau (2019)

Nàng và tôi vẫn có thói quen hay ra ngồi sau vườn vào những hôm mùa xuân nắng đẹp và trời trong lành. Khu vườn nhỏ xíu nhưng với bàn tay chăm sóc của người phụ nữ trong gia đình, khu

vườn nhỏ xíu của chúng tôi trở thành một khu vườn thật xinh xắn với nhiều loại hoa khác nhau, xanh đỏ tím vàng nở rộ vào mỗi mùa xuân. Và cả một birdbath, một loại chậu nước để sẵn ra đó cho chim đến tắm và uống nước.

Những buổi sáng như thế chúng tôi ngồi bên chiếc bàn con, thưởng thức ly cà phê nóng thơm và yên lặng hằng giờ để nhìn ngắm khu vườn xinh nhỏ nhắn này. Chúng tôi cứ mãi mê theo dõi các chú chim tíu tít bay nhảy trên các cành cây, tiếng các chú sóc thò đầu ra ở góc vườn thấy chúng tôi thì chạy vút sang bên kia góc vườn, và tiếng thở của thiên nhiên, và của cả hoa lá xinh tươi khi trời vào xuân. Hạnh phúc ở đâu không biết, nhưng ở ngay trong khu vườn xinh nhỏ nhắn này, tôi đã *nhìn*, *nghe và thở* cái hanh phúc của mình.

Chỉ Là Mơ Ước Thôi (2019)

Những ước mơ của tôi, mười không đạt được một. Nhưng không mơ ước thì không còn động lực nào có thể đẩy tôi đi tới để tiếp tục bơi lội trong giòng sống đời thường này. Từ những lãng mạn viễn vông lúc thiếu thời cho đến khi trưởng thành khôn lớn, bao nhiêu dự án, bao nhiêu chương trình hoạt động đều không thành hình hoặc nửa chừng gãy đổ hết. Bây giờ ở tuổi xế chiều, vẫn cứ phải mơ ước như một động lực đẩy mình tiếp tục đi tới. đi cho hết khoảng đời còn lại. Vui với những gì đang có mà không đi tìm thêm. Bắt buộc phải vậy thôi.

Lỡ Thời Gian Đứng Im (2020) Khoảng Đời Còn Lai (2020)

Năm 2020 này là một năm đặc biệt bậc nhất trong lịch sử thế giới: cơn đại dịch *coronavirus*. Lúc tôi ngồi viết tập nhạc này, hôm nay ở đây, ngày 29 tháng 11 năm 2020, trên toàn nước Mỹ đã có gần 13 triệu 400 ngàn ca bị nhiễm vi khuẩn, và 266,838 người đã thiệt mạng mà thế giới vẫn chưa có phương thuốc để ngăn ngừa. Từ giữa tháng ba năm 2020, văn phòng tôi thông báo nhân viên gom góp những gì cần thiết cho việc làm rồi về nhà luôn cho tới khi có thông báo mới. Sau đó 1-2 hôm là cả quận học

chánh quận Fairfax, tiểu bang Virginia và rồi toàn nước Mỹ ra thông báo đóng cửa hoặc hạn chế đi lại tối đa cho tới khi có thông báo mới. Và cho đến hôm nay, cuối tháng 11 năm 2020 nhiều người vẫn còn trấn thủ lưu đồn...tại gia, trong đó có tôi.

Không ngờ thời gian nằm chết dí ở nhà lại là thời gian sáng tác nhiều nhất. Theo dõi tin tức hằng ngày tôi mới biết là các nhạc sĩ Hoa Kỳ - và cũng rất có thể nhạc sĩ ở các quốc gia khác - cũng sáng tác nhiều trong giai đoạn này. Từ giữa tháng ba cho đến hết tháng tư, mọi sinh hoạt trong xã hội dường như đứng lại. Thời gian không gian tê liệt nằm im một cách ngạt thở, và trong tê liệt nằm im đó tôi viết *Lỡ Thời Gian Đứng Im*. Và khi đã quá lục tuần tuổi tôi, lại đang sống trong kinh hoảng xã hội, trong lo âu và bất chừng trong đời sống, tính tới những ngày còn lại là vừa, tôi viết *Khoảng Đời Còn Lai*.

Đêm Tango 2 (2020) Đêm Tango 3 (2020)

Lúc tôi viết Đêm Tango 1997, không nghĩ tới việc gọi đó là Đêm Tango số I vì làm sao biết được 23 năm sau lại viết thêm một loạt 2 bài tango? Cả ba bài tango đều cùng một đề tài, bài đầu gọi ý bài sau: gặp nàng trong một đêm vũ trường, *tình trong như đã mặt ngoài còn e*, không ngờ *e* thật. Sau đêm đó ai về nhà nấy và không bao giờ gặp lại. Đành tango...một mình vậy.

Sài gòn Những Ngày Tháng Cũ (2020)

Tôi rời Sài Gòn vượt biển vào năm 1980, đến 2020 đúng 40 năm. 18 năm trước tôi viết *Phố Lạ*, phố cũ Sài Gòn đã trở thành phố lạ. Sài Gòn thay đổi quá nhiều và quá nhanh, tôi không thể nào nhìn thấy tôi đi trong lòng thành phố Sài Gòn như năm xưa nữa. *Phố Lạ* viết về những quặn đau khi trở về Sài Gòn lần đầu tiên sau 22 năm, *Sài Gòn Những Ngày Tháng Cũ* viết về những hoài niệm không quên của một thời tuổi trẻ.

Không thể nào quên những ngày tháng học thi Tú Tài 1972-73, bạn bè năm bảy thẳng cùng thức đêm học thi với nhau. Gần như chiều nào cũng ngồi lê quán cóc góc đường Võ Tánh Trần Hưng Đạo bàn chuyện đại sự tiểu sự hoặc chuyện nhảm vui cười, và dĩ nhiên không quên được cô hàng cà phê ở đó. Cũng không thể nào quên sân trường Văn Khoa trong khi các bạn đồng lớp người vào trường Luật, kẻ vào Sư Phạm, người vào Khoa Học và kẻ đi Dược Khoa v.v...

Rồi những tháng ngày đất nước trải qua những biến động chính trị lịch sử lớn lao làm đổi thay toàn bộ nếp sống của người Sài Gòn, thay đổi toàn bộ nếp sống con người, đất nước Việt Nam. Người ta sống trong sợ hãi lo âu trong chế độ mới: chế độ Cộng Sản. Và rồi không chấp nhận sống trong chế độ mới, người người chờ cơ hội vượt biển vượt biên tìm đường tự do cho dù phải đánh đổi cả mạng sống của mình.

Làm sao quên được những ngày lênh đênh trên biển cả không biết trôi dạt về đâu? Làm sao quên được thời gian tạm cư nơi trại tỵ nạn chờ ngày định cư ở một đất nước tự do? Làm sao quên con bão tuyết đầu tiên trên xứ người? Còn quá nhiều điều không quên làm sao kể hết?

40 năm lòng vẫn nghĩ về Sài Gòn, Sài Gòn của những ngày tháng cũ.

Môt Mình (2020)

Gian phòng nơi tôi ngồi làm việc cũng là một nhà kho chất chứa đầy đồ đạt trong nhà, tôi chỉ được một góc nhỏ. Tất cả mọi việc từ làm việc cho sở, viết nhạc, thâu nhạc, đều xảy ra bên cạnh cửa sổ nơi bàn giấy của tôi ở đó. Viết nhạc thì tôi viết trên nền music notation Sibelius trong máy computer (trước khi có computer thì toàn viết tay trên giấy kẻ nhạc). Gọi là thâu nhạc, thật ra tôi chỉ có cái micro cắm vào computer, đàn hát gì cũng chỉ có bấy nhiêu chứ chả có phòng thâu gì cả. Và tôi làm vệc *Một Mình*, chả có...*mình* nào khác.

Buổi Sáng Sau Ngày Hôm Qua (2020)

Đây là bài thơ thứ nhì của Đinh Trường Chinh tôi phổ nhạc. Tình cờ cũng lại là một bài viết về buổi sáng. Không nhớ Chinh có bài nào về buổi tối hay không để phổ nhạc luôn một thể cho có tối có sáng: Yin Yang đề huề (đùa tí nhé Chinh).

Tựa đề bài này cũng là cách dùng từ ngữ một cách lạ lẫm và phóng túng đặc biệt Đinh Trường Chinh. Buổi sáng sau ngày hôm qua tức là sáng nay chứ khỉ gì nữa? Vậy mà Chinh không viết là sáng nay, lại dài giòng văn tự mà viết thành Buổi Sáng Sau Ngày Hôm Qua. Do đó tôi cũng dài giòng âm nhạc mà phóng tay viết những note những âm trình lạ lẫm khi phổ nhạc. Nói đùa tí cho vui chứ khi đã phóng tay thì nhạc nó cứ lôi cuốn mình đi.

Vẫn Mong Thu Về Suốt Năm (2020)

Có lần Đinh Trường Chinh hỏi trong số sáng tác của tôi có bài nào về thu. Lạ thật. Thu là mùa rất dễ động tâm để sáng tác, vậy mà trong suốt bao nhiều năm tôi chỉ viết được hai bài: Rủ Em Lên Núi và Chỉ Là Mơ Ước Thôi. Hay là vì vô tình với thu? Không có đâu, với tôi dù năm nào thu cũng bỏ tôi đi nhưng vì hương tình cũ vẫn ươm thơm lòng chiếu chăn, cho nên tôi vẫn mong thu về suốt năm đó chứ. Và tôi viết Vẫn Mong Thu Về Suốt Năm.

Tango Điển(2020)

Mới chừng 1-2 năm trước đây thôi, Thái Thanh qua đời. Cuối năm 2020 Mai Hương theo chân Thái Thanh. Và hôm qua đây (15 tháng Giêng năm 2021) lại nghe tin Lệ Thu cũng mất. Những tên tuổi gắn bó với nền ca nhạc VN từ trước 75 từ từ rơi rụng. Nghe tin Lệ Thu qua đời, tôi liền gởi *text* cho Đinh Trường Chinh, Nguyễn Ngọc Châu và anh Nguyễn Mai, Chinh gởi lại tôi võn ven một chữ: *buồn!*

Trở lại với *Tango Điên*. Tôi đã viết xong bài này từ đầu tháng 10, năm 2020 sau bài *Vẫn Mong Thu Về Suốt Năm* một hai tuần lễ chi đó nhưng không hát thâu được vì lý do sức khỏe. Trong bài *Tango Điên* có nhắc đến tên Thái

Thanh, Khánh Ly và Lệ Thu, hoàn toàn là một sư tình cờ.

Một ít kỷ niệm cũ ghi lại đây mong chia xẻ với các bạn đồng điệu. Hồi trước 75 không nhớ năm nào, lần đầu tiên nghe Lệ Thu hát *Hương Xưa* và *Dạ Khúc* (*Serenade*) mê quá, mê giọng hát Lệ Thu từ thuở đó. Xin nhắc lại VN có 3 bài *Dạ Khúc* khác nhau. *Dạ Khúc* của Nguyễn Mỹ Ca mở đầu bằng câu "*Gió gây hương nhớ, nâng tiếng đàn xa xưa*"... Dạ Khúc của Nguyễn Văn Quỳ mở đầu bằng câu "*Ai về trong bước phong sương lùa gió phũ phàng*". Và bài *Serenade* tôi nhắc đến ở đây là *Serenade* của Schubert-lời Việt Phạm Duy. *Serenade* dịch ra Việt ngữ cũng là dạ khúc, một từ Hán Việt. Ngoài 3 bài *Dạ Khúc* này ra còn bài *Dạ Khúc* nào nữa hay không thì tôi không biết.

Khoảng hai năm cuối cùng trước biến cố tháng 4 năm 75, anh em chúng tôi hay kéo nhau ra quán cà phê Hân trên đường Cường Để rất gần Văn Khoa ngồi nghe nhạc (thời đó nghe nhạc là nghe qua máy cassette thôi). Hân không phải là quán cà phê duy nhất chơi nhạc ở quanh đó nhưng Hân chơi toàn nhạc bọn tôi yêu thích qua giọng hát Thái Thanh, Lệ Thu, Khánh Ly, Sĩ Phú, Duy Trác vv.Cứ mỗi lần ghé Hân, yêu cầu bài nào là chủ quán cho nghe bài đó.

Tin Lệ Thu qua đời như một động lực để tôi thử hát thâu. Nhạc đệm thì đã soạn xong từ lâu, cái khó là thâu hát. Cuối cùng cũng thâu hát xong nhưng phải nhờ vào kỹ thuật *ráp nối* nhiều mới hát thâu được hết bài (câu nào dài quá phải hát hai lần, mỗi lần chỉ nửa câu thôi, đại ý là vậy). Tôi hoàn tất thâu âm *Tango Điên* vào khoảng cuối tháng Giêng năm 2021 xem như một tưởng nhớ gởi đến Lệ Thu và những ca sĩ thế hệ trước 75 đã ra đi.

Nếu Anh Chỉ Có Một Điều Này (2020)

Tình cò nghe ai đó nói một câu tiếng Anh: "if I had one thing to say", không hiểu vì sao câu nói đó biến thành nhạc trong trí tưởng tượng của tôi. Tự nhiên tôi nghĩ ra câu thứ hai ngay sau đó: "để nói với em một lần thôi". Và rồi nhạc tuôn ra như lũ lụt, lời viết theo không kịp. Tôi viết

một mạch trong ngày là xong. Hôm sau xem lại một lần nữa, thêm một hôm nữa, cứ tưởng tượng đang viết một ca khúc mới. Và cuối cùng hết sức hài lòng.

Nghĩ cái *nghề* sáng tác nó cũng lạ. Không rõ những nhạc sĩ, nghệ sĩ sáng tác những bộ môn khác như hội họa, thi ca v.v... ra sao, riêng kinh nghiệm tôi cho thấy một ý nhạc nhiều khi phải nuôi cho đến khi chín mùi mới viết xuống thành note thành bài bản. Ngược lại nhiều khi chỉ một vài note nhạc lởn vởn trong đầu, một hai câu nói *vô tội vạ* của một người nào đó cũng có thể biến thành những giòng nhạc liên tục tiếp nối. Lạ!

Phía Bên Ngoài Khung Cửa Số (2021)

Thời gian này tôi khá bận rộn với ba công trình. (1) tiếp tục thâu âm và cập nhật tập nhạc *Ca Khúc Ngô Minh Trí*, và (2) bắt đầu công trình chọn bài và thâu âm một số những ca khúc chọn lọc nhạc VN mà tôi gọi là *Xế Chiều Nghêu Ngao Nhạc Cũ*. Đây là những ca khúc thâu lại cũng là ghi lại những gắn bó với nhạc VN mà tôi đã trải qua từ thuở thiếu thời và bây giờ thì tuổi đã xế chiều, và (3) hoàn tất thâu âm một ít sáng tác thiền ca và tập nhạc.

Ngồi làm việc bên cạnh cửa sổ mà ngoài trời tuyết rơi mù mịt khiến tôi liên tưởng đến thân phận con người (cũng là thân phận tôi đó thôi). Tựa như tuyết rơi ngoài kia, tuyết đẹp đến mấy nhưng đến ngày mai khi trời quang mây tạnh, lúc nhiệt độ lên cao trời ấm lại thì bao nhiều tuyết cũng tan thành nước chảy vào lòng đất. Bao nhiều theo đuổi đua đòi thì cũng cũng chẳng được gì. Bao nhiều mơ ước cũng trôi đi không gì lưu lại. Chín năm trước tôi viết *Tuyết Rơi* cũng đang trong tâm trạng như thế này.

Hai Chiếc Lá Vàng (2021)

Mùa xuân 6 năm trước đây, một nhóm bạn 5 người cùng leo đá lội suối trong rừng Great Falls vùng chúng tôi ở, một chuyến đi *hiking* mỗi khi trời đẹp. Một buổi sáng mùa xuân nắng mát cây cỏ tốt tươi không khí trong lành, chúng tôi cứ đi như thế, mệt thì ngừng lại giải khát. Thiên nhiên đẹp không thể tả. Một người bạn

trong nhóm, Nguyễn Tự Tín, vốn làm nghề *phó nhòm* bỗng lưu ý thấy trên lối mòn dọc theo con suối nhỏ có hai chiếc lá vàng treo lửng lo trên một nhánh cây. Làm nghề *phó nhòm* thì mắt có thể thấy được những chi tiết tế nhị mà chúng tôi – nhất là cá nhân tôi – thường thường là *đui* không nhìn thấy. *Nàng* vẫn thường *càm ràm* tôi về việc này.

Hai chiếc lá vàng giữa mùa xuân? Khoa học chắc chắn sẽ giải thích hiện tượng hai chiếc lá xanh đổi ra màu vàng giữa mùa xuân một cách rất...khoa học. Đối với tôi, tôi cảm ơn khoa học rất nhiều điều nhưng đôi khi khoa học cũng làm tôi...mất hứng khá nhiều việc. Tôi có mấy ông bạn, việc con hưu con vượn gì cũng mang khoa học ra giải thích. Theo những khoa học gia này thì không có cái goi là *rồ măng tích rồ măng* tiếc gì hết. Tình yêu nam nữ tình yêu chồng vơ là do cái chất hóa học gì gì đó nó kéo hai người lai với nhau. Chắc hôm nào có dip tôi sẽ hỏi lai cho kỹ rằng nếu hai người sau đó ghét nhau ly di nhau thì sao? Không lẽ cái chất hóa học đó nó hết...pin nên hai người phải buông nhau ra? Chẳng những buông nhau ra mà còn thù hân, tranh giành nhà cửa tiền tài vật chất, tranh con giành cái...hết sức phiền mấy ông quan tòa mà tiền bạc thì mấy ông luật sư chém cho mà đứt cổ không thương tiếc. Cái chất hóa học này nó...đáng sơ thật.

Vậy thì với cái *óc phản khoa học* của tôi thì tôi nghĩ rằng hai chiếc này chắc hẳn là còn lưu luyến một mùa thu nào xưa cũ đã qua đi mất từ đời ông *bành tổ* nào, cho nên nó mới vàng vọt héo úa giữa trời xuân thật đẹp như thế này. Với cặp mắt *phó nhòm*, bạn tôi bắt gặp cái đẹp lẻ loi của hai chiếc lá vàng bèn chụp một tấm hình để giữ lại chút kỷ niệm chuyến *hiking* đầu xuân 2015.

Cách đây mấy hôm nhân cơ hội nhắc lại chuyến lội rừng 6 năm trước, Nguyễn Tự Tín gởi ra bức hình hai chiếc lá vàng chụp được năm đó. Kỷ niệm cũ quay về qua hai chiếc lá vàng, tôi ngẫu hứng viết ca khúc *Hai Chiếc Lá Vàng* để dành tặng riêng cho Tín bạn tôi.

Ngày Xưa Một Chuyện Tình (2021)

Ngày xưa Lưu Nguyễn lạc chốn Thiên Thai, khi trở về trần gian nhớ hoài những nàng tiên nữ, nhớ suối Ngọc Tuyền, nhớ bờ Đào Nguyên. Khi tìm đường trở lại chốn cũ thì đường lên Thiên Thai không tìm thấy nữa. Có khi nào Lưu Nguyễn thử nghĩ lại xem cõi Thiên Thai là cõi có thật hay chỉ là một cõi mơ?

Sau những biển dâu dập vùi, thân xác tả tơi, tinh thần bầm vập, trí nhớ mỏi mòn, nhiều khi làm tôi nghi ngờ về những kỷ niệm những giây phút đẹp nhất trước đây có lần đã đến hoặc có khi cảm thấy được. Những kỷ niệm này có thật hay không hay chỉ là giấc mơ chỉ vì chúng hiếm hoi quá? Có lẽ tôi sẽ xem những giây phút tuyệt vời đó chỉ là giấc mơ để còn chút gì tưởng về và còn lại chút gì để làm đẹp cho khoảng đời còn lai.

Với những ý nghĩ vu vơ như trên, tôi khởi viết và mở đầu bài *Ngày Xưa Một Chuyện Tình* với lời mượn từ mấy câu thơ dang dở của một người bạn cũ từ 40 năm trước ở Mỹ, anh Trần Đình Hoành: "*một ngày đã qua*..."

Dẫu Em Chẳng Đợi Chờ Anh (2021)

Ngẫu hứng vì vài note nhạc vài giai điệu cứ lởn vởn trong đầu nếu không viết xuống thì sẽ quên biến, tôi bắt đầu *viết nháp* thử vài note rồi vài câu nhạc. Dạo thử tới lui mấy lần nghe được được một tí tôi bèn phát triển thêm ra và cuối cùng thì một ca khúc mới ra đời: *Dẫu Em Chẳng Đợi Chờ Anh*.

Lời bài hát sẽ giải thích lấy ý nghĩa không cần nói gì thêm. Muốn thêm thì chỉ có những trao đổi khá thú vị giữa Dan Lamaestra và tôi về cách thức đệm đàn như thế nào cho phù hợp với bài hát. Ý tôi muốn như thế nào, đại khái cái phong cách nhạc đệm sẽ ra sao. Dan là tay jazz piano nhà nghề, sau khi hiểu ý tôi liền xem qua cấu trúc bài hát và giòng *melody* nói chung của bài hát để hiểu rõ hơn, và đề nghị sẽ chơi thử *bản nháp* trước gởi tôi. Sau đó điều chỉnh sau. Cuối cùng thì Dan gởi tôi trước sau đến...4 bản nháp mỗi lần như vậy với sự đóng góp ý kiến

thêm của tôi. Và dĩ nhiên bản nháp cuối cùng là bản nháp tôi ưng ý nhất.

Trang Nghiêm (2021)

Trước đây tôi chỉ biết vài nét sơ qua về nhà thơ Phạm Thiên Thư. Đại khái nhà thơ từng xuất gia, sau lại hoàn tục, tiếp tục làm thơ. Đã có nhều bài thơ đã được Phạm Duy phổ nhạc từ Ngày Xưa Hoàng Thị, Em Đi Lễ Chùa Này cho tới 10 bài Đạo Ca v.v... Và gần đây nhất là bài thơ Vết Chim Bay đã được Cung Tiến phổ nhạc. Một chi tiết khác tôi cũng biết qua là tài thi hóa kinh Phật hoặc triết lý đạo Phật nói chung khi nghe những bài đã được phổ nhạc. Ngoài ra tôi không biết gì nhiều hơn.

Mấy hôm nay tình cờ đọc được thêm ít bài thơ mà xưa nay chưa có dịp biết qua, tôi cảm thấy hứng thú muốn tìm hiểu thêm về tác giả. Khi hiểu thêm thì tôi lại sinh lòng cảm khái, đọc thêm một loạt từ những bài ngắn 4-14 câu cho đến bài 24-36 câu hoặc dài hơn nữa. Những bài dài quá như Đoạn Trường Vô Thanh thì sẽ dành một hôm khác. Và khi đọc đến Trang Nghiêm, tôi rất thích bốn câu này: dáng em lau gầy, vươn từ khổ đế, mĩm cười thơ ngây, trang nghiêm cõi này, bèn mang ra phổ nhạc.

Như đã trình bày ở phần trên khi tôi phổ nhạc hai bai thơ tư do của Đinh Trường Chinh, rằng tôi ít khi phổ thơ vì không muốn bị gò bó trong khuôn khổ thơ VN những bài thơ tứ ngôn, ngũ ngôn, luc bát, thất ngôn bát cú v.v... Xin nói cho rõ nếu không thì rất dễ sinh ra hiểu lầm: thơ VN thì rất nhiều nhac sĩ đi trước tôi đã phổ nhac hết sức tuyệt vời, miễn bàn cãi. Chỉ có một điều là tính tôi *lâp di* là nếu có thể được thì không muốn theo đường xưa lối cũ của người đi trước mặc dù vẫn xem đó là những khuôn mẫu đã thành công, rất thành công nữa là đằng khác. Tôi muốn một cái gì đó, *ít nhiều khác biệt*. *Ít* nhiều khác biệt đó có thể là thơ tư do khi tôi phổ hai bài thơ của Đinh Trường Chinh như đã trình bày bên trên, rất thích thú vì thơ đã không theo khuôn khổ nào thì nhac cũng phóng tay mà viết. Hôm nay tôi thử phổ nhạc một bài thơ tứ ngôn. Phải nói *Trang Nghiêm* là một bài thơ rất ngắn – chỉ 14 câu mỗi câu 4 chữ - nhưng tôi đã dụng tâm khá nhiều khi phổ nhạc. Khi nói *dụng tâm khá nhiều* vì tôi tự xét thấy mình không đủ khả năng như một nhạc sĩ nổi tiếng kia đã từng dõng dạc tuyên bố rằng anh ta chỉ cần 15 phút là phổ nhạc xong một bài thơ. Đúng là ngôn ngữ của một...thiên tài!

Uống Rượu (2021)

Đang còn trong lãng đãng những trang thơ Phạm Thiên Thư, tôi đọc đến bài *Uống Rượu*, cũng là một bài thơ rất ngắn. Những bài thơ ngắn như thế này của Phạm Thiên Thư thì rất nhiều trong tài liệu online tôi đọc được. Bài thơ Trang Nghiêm tôi soạn mấy tháng trước đây trước đây chỉ có 14 câu mỗi câu 4 chữ. Bài *Uống Rượu* còn ngắn hơn nữa, chỉ 12 câu mỗi câu 4 chữ.

Có thể tôi hơi chủ quan nhưng theo tôi, *Uống Rượu* có một chút lãng mạn và một chút ngông nghênh, những đặc tính thường thấy nơi nghệ sĩ sáng tác tuy không hẳn nghệ sĩ sáng tác nào cũng mang những đặc tính giống nhau như thế. Nói chung, đây là những đặc tính có thể tìm thấy nơi nghệ sĩ trình diễn nữa. Thật vậy, ai đời mang rượu vào rừng ngồi uống rượu ở ven suối khi đã hoàng hôn? Và theo như nội dung bài thơ, tôi tin rằng tác giả lang thang vào rừng một mình chứ *chả có mình* nào khác. Một chút lãng mạn một chút ngông nghênh là ở chỗ đó.

Huyền Thoại (2021-22)

Đã từ lâu, có lẽ từ khi lúc mới gặp nàng, tôi vẫn nghĩ nàng vẫn có một nét đẹp cổ kính Bắc Kỳ xưa. Đẹp, không là nét đẹp của hoa hậu hay người mẫu chi, mà chỉ là một nét rất đặc biệt lạ. Tôi nghĩ chỉ có cá nhân tôi mới có ý nghĩ kỳ quái như vậy chứ mấy mươi năm lấy nhau đã bao giờ có ai có cùng nhận xét? Lúc đang mê ai lại không tô vẽ thêm cho người mình đang mê, đúng không? Tôi đang mê, biết đâu tôi lại chẳng tô vẽ thêm cho nàng của tôi một cách quá đáng?

Đâu khoảng 15-16 năm trước hoặc lâu hơn không chừng, chẳng nhớ nổi ai là người/là nhóm

tổ chức gây quĩ (cũng không nhớ gây quĩ gì và quĩ cho ai) thì ban tổ chức mời Khánh Ly về vùng tôi hát, mà tôi là một trong những người đệm đàn trong đêm nhạc gây quĩ đó. Khánh Ly gặp nàng, chăm chú nhìn và phán *một câu xanh dòn: cô có nét rất lạ*.

Rồi hôm cuối năm vừa rồi, tháng 11 hoặc 12, 2021 thì phải, nhân một buổi họp mặt văn nghệ, vợ chồng tôi được sắp xếp ngồi cùng dẫy bàn với một nhóm bạn đến từ Houston. Số là trước đây khi còn đang thực hiện CD Buồn C Major, tôi có bay về Houston để thâu nhạc với Nguyễn Thảo. Lần đó ở nhà Thảo, Thảo giới thiệu tôi với Ngu Yên và Lê Vũ. Ngu Yên chuyên về thơ (cũng đàn hát nữa vì đa tài mà) và Lê Vũ chuyên về nhạc. Nàng của tôi thì chưa bao giờ có cơ hội gặp những người bạn Houston này mãi cho đến đêm họp mặt văn nghệ vừa kể trên.

Đêm đó vợ chồng tôi ngồi đối diện với vợ chồng Ngu Yên. Suốt đêm, vợ chồng Ngu Yên kín đáo quan sát nàng của tôi nhiều lần, và cuối cùng lúc sắp ra về mới ghé tai tôi nói nhỏ rằng nàng có một nét đẹp rất lạ lùng, phải nói là rất lạ rất cổ điển. Không rõ vì đâu cả ông lẫn bà Ngu Yên lại có những nhận xét như vậy nhưng tôi cũng không hỏi – bởi ai mà hỏi kỳ cực dzậy bao giờ? Chẳng lẽ mèo lại muốn khen mèo dài đuôi? Theo Duyên Anh từ mấy mươi năm trước thì phải nói là tôi "sướng rên mé đìu hiu". Chả hiểu mé đìu hiu là mé nào nhưng đoán mò là rằng nó tương đương với cái sướng tê sướng tái theo cách nói của tôi.

Ý nghĩ viết một ca khúc về nét lạ này của nàng thật ra chỉ chóm nở vài hôm sau buổi họp mặt với nhóm bạn Houston. Khi ý nhạc đã ươm thì giòng melody bắt đầu thành hình với những hình ảnh khá rõ nét như Hồ Gươm, Hà Nội, Cổ Loa, áo the, yếm đào v... cho tới những ấn tượng mơ hồ như cổ kính, thế kỷ, quá khứ...từ thế kỷ 18-19 có thể cho đến hơn giữa 20 chăng khi nét xưa chưa hề phai úa? Và tôi viết *Huyền Thoại*.

Anh Đợi Em Gần Hai Mươi Năm (2022)

Tưởng rằng tôi đã có thể đóng sổ khi viết xong Huyền Thoại để thực hiện cho xong tập nhạc, nhưng thực tế cho thấy: đóng sao được mà đóng khi tập nhạc này là một tập nhạc chưa xuất bản chính thức dù chỉ là là xuất bản online? Mà xuất bản chỉ có nghĩa đơn giản là email ra cho một số bạn bè chứ có gì rầm rộ đâu? Hơn nữa có in ấn gì đâu mà cứ lo sợ số trang nhiều ít? Thế là lại có thêm một sáng tác mới: Anh Đợi Em Gần Hai Mươi Năm.

Số là tôi có hẹn với Thương Linh để thâu vài ca khúc. Không ngờ lúc gặp gỡ sau *gần hai mươi năm*, lại có một số việc ngoài dự tính xảy ra khiến dự án không thành. Lại khăn gói chia tay như lần chia tay sau khi thực hiện xong CD Buồn C Major 20 năm trước. Nói là "*gần 20*" năm là vì sau khi CD Buồn C Major ra đời Thương Linh còn bay về vùng tôi vài lần nữa để hát giới thiệu nhạc tôi, lần đó chia tay đến nay thì cũng *gần 20 năm*. Vấn đề là đối với Thương Linh thì thêm 20 năm nữa cũng chả sao nhưng với tôi thì có...sao lắm lắm. Bới vì lá số tử vi tôi đâu có chỗ nào nói là tôi...thọ dzữ dzậy?

Tôi đã có ý định sẽ nhờ Dan LaMaestra chơi piano bài này cho đúng điệu nhưng dạo này không biết sao anh ta bận quá sức hoặc... lười quá cỡ nên vẫn chưa trả lời thư tôi đã mấy tháng qua về một ca khúc khác. Hơi bất bình thường rồi đây. Trong khi chờ đợi Dan thôi tôi cứ ôm cây guitar phẳng phẳng chả soạn thảo gì cả mà cứ đàn hát và thâu âm bài này, vì lỡ khi không có bản piano thì đã có bản guitar thu tạm này cất vào thư viện âm nhạc cá nhân, không thì không bao giờ có. Và, phẳng phẳng chả có gì khó lắm vì có soạn nhạc đệm gì đâu, chỉ khi hát thâu mới biết đời tàn trong ngõ hẹp tới nơi. Buồng phổi yếu dần, nội lực tiêu tan gần hết, hát không còn ra hơi nữa. Thôi thì cố mà lết vậy.

Buồn Mưa Tháng Năm (2022)

Lại thêm một ca khúc mới. Có lẽ cứ để cảm hứng dẫn đường như từ bao nhiều năm qua: vẫn tiếp tục sáng tác. Bao giờ đóng sổ tập nhạc thì đóng, chả có gì quan trọng để mà tính toán,

Cũng giống như bài *Huyền Thoại* và *Anh Đợi Em Gần Hai Mươi Năm*, tôi nhất định không đợi Dan LaMaestra chơi piano nữa. Cứ phẳng phẳng cây guitar là xong. Cây guitar lâu năm đã bắt đầu có những dấu hiệu sắp về hưu đến nơi. Bắt đầu khọt khẹt số mũi cảm mạo thương hàn, tuy nhiên, phẳng phẳng vẫn còn ra âm thanh thì thôi cũng đỡ khổ.

Trở lại với *Buồn Mưa Tháng Năm*. Mấy hôm mưa nhiều quá, trời bỗng âm u rồi mưa lâm râm mưa lác đác, rồi mưa to mưa nhỏ đủ loại đủ kiểu. Mưa hai ba hôm liên tục làm ẩm mốc cả trời cả đất và làm mốc ẩm luôn cả tâm hồn tôi. Động lòng nghĩ đến một hạnh phúc vốn đã không có chi nhiều, lại còn trôi theo mưa ướt gần hết, chả còn lại bao nhiêu. Từng hạt mưa rơi trên mái nhà trên cây trên cỏ sẽ trở thành từng note nhac của Buồn Mưa Tháng Năm.

Đi Thật Xa (2022)

Nói đến thơ tự do thì anh em chúng tôi bốn mạng gồm có anh Nguyễn Mai, Nguyễn Ngọc Châu, Đinh Trường Chinh và tôi vẫn cùng chia xẻ một nhận định rằng không phải bài thơ tự do nào (hoặc thơ, nói chung) cũng phổ nhạc được. Trường hợp bài thơ dài quá lại phải cắt xén rồi thêm bớt chữ để đi theo nhạc đã từng bị phê bình nặng nhẹ đủ điều v.v...Hoặc, có những bài thơ chỉ nên đọc chứ không nên phổ nhạc hoặc ngâm (ví dụ ngâm thơ Tao Đàn trước 75). Dĩ nhiên đây chỉ là ý kiến nhận định riêng của anh em chúng tôi.

Theo nhận định này thì phổ thơ tự do nếu không khéo sẽ phá tan tành cái bầu khí cái hồn thơ mà bài thơ chuyên chở. Vì sao? Vì khi phổ nhạc thì sẽ không tránh khỏi việc nhạc sẽ phải đi theo các dấu sắc huyền hỏi ngã nhiều khi thành ra vô cùng gượng ép chả ra làm sao. Đó là chưa nói gì đến việc phải sắp xếp câu cú ra sao. Ví dụ cụ thể nhất là bài thơ Hồ Trường đã phổ nhạc. Tôi quen tác giả phổ nhạc nhưng không tiện lên tiếng, chỉ tiếc bài thơ. Tiếc quá. Tôi nghĩ Hồ Trường chỉ nên đọc, như Phạm Duy có lần đọc bài thơ Tây Tiến như kể lại dưới đây.

38-39 năm xưa khi Phạm Duy về vùng DC này nhân buổi ra mắt tập nhạc (không nhớ tập nhạc nào), ông đã *diễn đọc* bài *Tây Tiến* của Quang Dũng. Khác với ngâm thơ, "Đọc" có nghĩa là ông diễn đạt bài thơ qua *giọng đọc* khi trầm khi bỗng, lúc nhẹ nhàng như hơi thở khi ầm ầm phẫn nộ theo lời thơ. Hội trường im phăng phắc lắng nghe, giọng đọc thơ nhập vào hồn bài thơ rồi ngấm vào từng mạch máu từng số thịt của người nghe. Vùng DC này có một nhân vật cũng có giọng đọc thơ *hấp dẫn* không kém Phạm Duy, lâu ngày không liên lạc nên tôi không tiện nêu tên ra đây. Đó là kinh nghiêm *nghe đọc thơ* của tôi.

Còn nói về thơ sáu tám, thơ tứ ngôn ngũ ngôn và thơ thất ngôn chẳng hạn, vì thơ vốn đã có vần có điệu, phổ nhạc cứ theo vần điệu đó thì thành công không khó (nhưng rất dễ sinh ra nhàm chán). Thơ tự do vốn không vần không điệu mà đem ra phổ nhạc thì đúng là một cuộc thi đấu vật năm ăn năm thua. Cuối cùng thì chỉ do người nghe phê bình nhận định mà thôi.

Nói dông dài cũng phải trở lại đề tài chính là bài thơ tự do Đi Thật Xa chứ. Tuần vừa rồi Đinh Trường Chinh chuyển đến anh em chúng tôi bài bình luận về bài thơ Đi Thật Xa đăng trên tờ Người Việt. Trước đây tôi đã từng phổ nhạc hai bài thơ của Chinh vì ưa cái nét lạ lẫm độc đáo riêng Đinh Trường Chinh. Đi Thật Xa còn lạ còn độc đáo hơn nữa. Bài thơ chỉ có một câu duy nhất "hôm nay anh sẽ đưa em đi thật xa". Câu này cứ lập đi lập lại chục lần, mỗi lần xuống hàng tác giả sẽ xé bỏ đi một chữ. Cuối cùng chỉ còn một chữ duy nhất "xa".

Hôm nay anh sẽ đưa em đi thật xa Hôm nay anh sẽ đưa em đi thật Hôm nay anh sẽ đưa em đi

... Đi thật Thật Xa.

Phương pháp *xé chữ* đặc biệt này khiến tôi động lòng trần tục cũng muốn *xé note* thử xem sao. *Xé note* đây có nghĩa không thể viết theo phương pháp cổ điển là cứ đúng nhịp là...*dzô* vì

mỗi một câu thơ bị xé đi một chữ, có nghĩa mỗi câu nhạc cũng phải xé mất đi một note để rồi sẽ rơi vào nhịp lỡ. Không sao, lỡ thì lỡ chứ. Vì nếu không *xé note* được thì không sao diễn tả được cái độc đáo của bài thơ. Mời các bạn nghe qua cho biết.

Nương Nhau Mà Thương (2022)

Nhớ băm mấy năm trước, Phạm Duy phổ nhạc bài thơ Tình Cầm của Hoàng Cầm có hai câu mở đầu như sau:

> Nếu anh còn trẻ như năm cũ Quyết đón em về sống với anh. (Tình Cầm. Phạm Duy phổ nhạc)

Lúc nghe bài này tuy thấy *quá hay* nhưng phải băm mấy năm sau khi đã tới lúc *nếu anh còn trẻ* thì mới thấy *quá phê*. Một hôm tâm tư tôi trĩu nặng với ý nghĩ gần gần như Hoàng Cầm tuy lúc đó tôi không nghĩ đến bài thơ Tình Cầm mà chỉ nghĩ tới cái *không còn trẻ* của riêng tôi. Nếu Hoàng Cầm quyết sẽ *đón em về* thì tôi vẫn hằng mơ một ngày *nương nhau mà thương nhau* trong khoảng đời còn lại.

Đi Lại Từ Đầu (2022)

Phải nói người xưa phán những câu không có chỗ nào sai, ví dụ: trẻ hướng về tương lai già trông về quá khứ. Có thể những người tự nhận mình trên thông thiên văn dưới thông địa lý sẽ không đồng ý với nhận xét của người xưa, nhưng tôi vốn chả thiên văn địa lý gì nên thấy câu trên đúng ơi là đúng.

Quá khứ tôi thì đã xong còn nói gì nữa. Tương lai tôi: hết đường đi mà thời gian cũng không còn mấy để mà đi, đó là chưa nói đến cách đi như thế nào. Những con đường tôi từng cục cựa muốn đi mà không bao giờ đi được vì những...tectonic shift chắn đường chắn lối không cách nào vượt qua. Mua vé xe lửa tốc hành cũng đi không lọt. Tectonic shift tạm hiểu là các lục địa trên địa cầu từ hằng tỉ tỉ năm qua không bao giờ nằm yên một chỗ. Chúng cứ nhích tới nhích lui mỗi ngày mỗi giờ mỗi khắc, khi đung nhau thì đùn lên thành núi hoặc chui

tọt vào nhau thành núi lửa v.v...làm sao đi? Đã hết đường đi mà lại còn thêm một khúc nôi nữa là khoảng đường còn lại cũng gần *tới bến* rồi. Vậy tương lai coi như xong coi như đã hết, chỉ còn chờ ngày đi...xa mà lần đi này chính *tectonic shift* cũng phải né ra.

Điều đó giải thích lý do vì sao già cứ nghĩ về quá khứ. Đẹp quá lúc tuổi vừa lớn. Đẹp quá khi mới biết yêu lần đầu. Lòng không vướng bận, không hận thù, không hối tiếc. Thôi thì cứ bám vào quá khứ cho...đỡ đau và cái quá khứ đó nó giúp mình cố bước thêm những bước cuối cùng này. Nếu được đi lại từ đầu, chắc chắn chả dám đi nhanh để cố kéo dài thêm cái đẹp của thời vừa mới lớn vừa mới tập tễnh chuyện yêu đương.

Audio Recordings.

Available at https://tinyurl.com/y5v23yea or Ca Khúc Ngô Minh Trí - MP3 recordings.

Vương Vấn (1982). Vocal: Kim Tước. Cello: Tân Anh; Violin: Hoàng Anh Tú; Piano, bass, drum set: Sibelius.

Đêm Tango (1997). Vocal: Thương Linh. Guitar: Thanh Huy; Violin: Hoàng Anh Tú, Cello: Tân Anh; Drum set, bass: Sibelius

Hạnh Phúc (1998). Vocal: Thương Linh. Cello: Tân Anh, Piano: Sibelius.

Buồn C Major (1998). Vocal: NMT; Piano: Greg Adams.

Cõi Ta (1998). Vocal: NMT; Piano: Nguyễn Ngọc Châu.

Tiếng Ca Dâng Hiến (1998). Vocal: Kim Phượng; Accompaniment: Sibelius.

Buồn Cung Sol (2001). Vocal: NMT; Piano: Greg Adams.

Mùa Xuân Rượn Và Tóc Dài (2002). Vocal: Thương Linh; Saxo: Quang Trung; Piano, Percussions & Bass: Sibelius.

Phố Lạ (2002). Vocal: Triệu Vinh; Guitar: Thanh Huy; Saxo: Quang Trung; Bass & Percussions: Sibelius.

Một Cõi Lưng Chừng (2003). Vocal: Nguyễn Thảo; Guitar Thanh Huy; Flute, Bass, Drum Set & Tambourine: Sibelius.

Rồi Cũng Sang Mùa Hè (2004). Vocal: Thương Linh; Guitar Thanh Huy; Flute, Bass, Drum Set & Tambourine: Sibelius.

Đau Nặng (2004). Vocal: Nguyễn Thảo; Saxo: Quang Trung; Piano, Drum Set & Bass: Sibelius.

MỘT CHÚT JAZZ &O GIỌNG HÁT EM (2005). Vocal: Thương Linh; Nhạc đệm: Saxo: Quang Trung; Piano, Drum Set & Bass: Sibelius.

Rủ Em Lên Núi (2007). Vocal: NMT. Piano: Greg Adams.

Một Thời Đã Qua (2007). Vocal: NMT. Piano: Greg Adams.

Trương Quỳnh Như (2009). Vocal: Kim Vui; Accompaniment: Sibelius.

Có Những Niềm Vui (2009). Vocal & Guitar: NMT.

Moi Mong (2009). Vocal: NMT; Piano: Greg Adams.

Buồn C Minor (2010). Vocal: NMT; Piano: Greg Adams.

Đêm Huyền Cầm (2011). Vocal: Kim Vui; Accompaniment: Sibelius. Piano arrangement: Greg Adams. Tưởng Tượng (2011). Vocal: NMT; Piano: Greg Adams.

Tuyết Rơi (2012). Vocal: NMT; Piano: Nguyễn Ngọc Châu

Không Có Em (2013). Vocal: NMT; Piano: Greg Adams.

Ngồi Starbucks Nghĩ Về Em (2013). Vocal: NMT; Piano: Dan Lamaestra.

TUA &O VAI ANH (2014). Vocal & Guitar: NMT.

Nghịch Âm Buồn (2015). Vocal: NMT; Piano: Dan Lamaestra.

Ta Gói Lai Ta (2015). Vocal & Guitar: NMT.

Xưa Anh Đến Thăm Em (2015). Vocal & Guitar: NMT.

Nhớ Hồ Cầm (2016). Vocal: NMT; Cello: Ngô Nguyễn Trung Kiên; Piano: Sibelius.

Quên Lãng (2016). Vocal & guitar: NMT; Cello: Ngô Nguyễn Trung Kiên; Violin: Margot Mezvinsky.

Buổi Sáng 11 (2017). Vocal & Guitar: NMT.

Nhât Thực(August 21, 2017). Vocal & Guitar: NMT.

Rồi Lúc Già Nua (2017). Vocal & Guitar: NMT.

Ở Một Nơi Nào Một Lúc Nào (2018). Vocal & Guitar: NMT.

Một Buổi Sáng Ở Vườn Sau (2019). Vocal & Guitar: NMT.

Chỉ Là Mơ Ước Thôi (2019). Vocal & Guitar: NMT.

Lỡ Thời Gian Đứng Im (2020). Vocal & Guitar: NMT.

Khoảng Đời Còn Lại (2020). Vocal & Guitar: NMT.

Đêm Tango 2 (2020). Vocal: NMT. Nhạc đệm Sibelius.

Đêm Tango 3 (2020). Vocal: NMT. Nhac đệm Sibelius.

Sài gòn Những Ngày Tháng Cũ (2020). Vocal & Guitar: NMT.

Một Mình (2020). Vocal: NMT; Piano: Nguyễn Ngọc Châu.

Buổi Sáng Sau Ngày Hôm Qua (2020). Vocal & Guitar: NMT.

Vẫn Mong Thu Về Suốt Năm (2020). Vocal & Guitar:

Tango Điên (2020). Vocal: NMT. Sibelius.

Nếu Anh Chỉ Có Một Điều Này (2020). Vocal: NMT. Piano: Dan Lamaestra.

Phía Bên Ngoài Khung Cửa Sổ (2021). Vocal & Guitar: NMT.

Hai Chiếc Lá Vàng (2021). Vocal & Guitar: NMT.

Ngày Xưa Một Chuyện Tình (2021). Vocal & Guitar: NMT.

Dẫu Em Chẳng Đợi Chờ Anh (2021). Piano: Dan Lamaestra. Vocal: NMT.

Trang Nghiêm (2021). Vocal & Guitar: NMT.

Uống Rượu (2021). Vocal: NMT; Accompaniment: Nguyễn Ngọc Châu.

Huyền Thoại (2021-22). Vocal: NMT; Accompaniment: Nguyễn Ngọc Châu.

Anh Đợi Em Gần Hai Mươi Năm (2022). Vocal & guitar: NMT

Buồn Mưa Tháng Năm (2022). Vocal & guitar: NMT.

Đi Thật Xa (2022). Guitar & Vocal: Ngô Minh Trí.

Nương Nhau Mà Thương (đầu hè 2022). Vocal: NMT;

Accompaniment: Nguyễn Ngọc Châu

Đi Lại Từ Đầu (2022). Vocal & Guitar: NMT.

Ngô Minh Trí Song Book

anh đợi em gần hai mươi năm	41
buổi sáng mười một	43
buổi sáng sau ngày hôm qua - with guitar	45
buồn c major	48
buồn c minor	50
buồn cung sol	52
buồn mưa tháng năm	54
chỉ là ước mơ thôi	56
có hạt bụi đường len lên mi	58
có những niềm vui	60
cõi ta	
dẫu em chẳng đợi chờ anh	64
đau nặng	66
đêm huyền cầm	69
đêm tango 1	80
đêm tango 2	82
đêm tango 3	84
đi lại từ đầu	86
đi thật xa	89
hai chiếc lá vàng	90
hạnh phúc ensemble in D	92
hạnh phúc	103
huyền thoại	105
khoảng đời còn lại	107
không có em	109
lỡ thời gian đứng im	111
lời kỹ nữ	113
lời ru quê hương	115
mộ khúc	118
mỏi mong	121
một buổi sáng ở vườn sau	123
một chút jazz vào giọng hát em	125
một cõi lưng chừng	128
một mình	131

một thời đã qua	133
mùa xuân, rượu và tóc dài	135
này em có nhớ	138
nếu anh chỉ có một điều này	140
ngày xưa một chuyện tình	142
nghịch âm buồn	
ngồi starbucks nghĩ về em	147
nhật thực	149
nhớ hồ cầm - ensemble	151
nhớ hồ cầm	162
nương nhau mà thương	164
ở một nơi nào một lúc nào	166
phía bên ngoài khung cửa sổ	168
phố lạ	170
quên lãng	173
rồi cũng sang mùa hè	176
rů em lên núi	178
sài gòn những ngày tháng cũ	180
ta gói lại ta	183
tango điên	187
tháng mười thương tiếc - with guitar	190
tháng mười thương tiếc	193
tiếng ca dâng hiến	195
trang nghiêm - with guitar	197
trang nghiêm	200
trương quỳnh như	201
tựa vào vai anh	203
tưởng tượng	208
tuyết rơi	211
uống rượu	213
vẫn mong thu về suốt năm	214
vương vấn	216
xıra anh đến thăm em	218

anh đợi em gần hai mươi năm

buổi sáng mười một

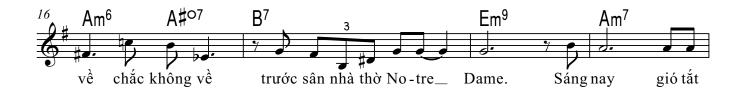
ngô minh trí, june 2017 poem by đinh trường chinh

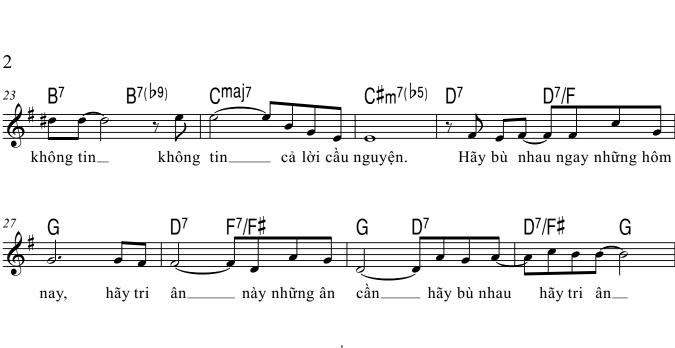

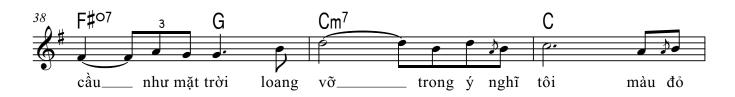

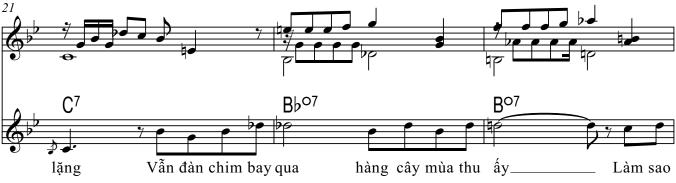

buổi sáng sau ngày hôm qua

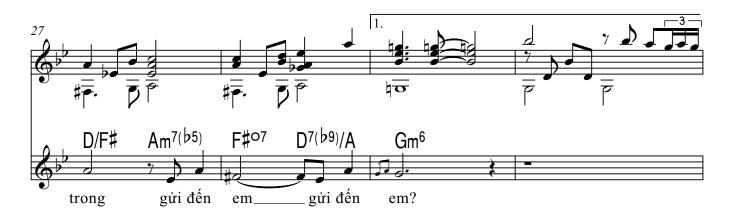

Copyright © 2022 by ngô minh trí

buồn c major

ngô minh trí, 1998 Cmaj7 Em^7 Em⁷ slow tắt ngang rồi. Lửa Đàn gươm một gánh Fmaj7 A⁰⁷ Dm^7 như mây phiêu bồng chốn Vào trời. giữa phong G7(b9) C#07 C^{07} 7 Dm^7 trần mê chốn hoa chi mấy đây?_ u Cmaj7 Fmaj7 C^7 Am⁶ 10 Nhịp sống mong manh như to quá thờ ơ,_ mềm môi lăn quay say $G^{7(b9)}$ B⁰⁷ Em^7 13 Vàng đá rồi. bσ phờ.___ thêm_ tan sưa Fmaj7 Cmaj7 Em^7 A⁰⁷ Dm^7 17 tối Đời sao đen như đêm xa ngày vô tình? G7(b9) C#07 Dm⁷ A⁰⁷ 20 Người đã còn đây chăn gối đơn côi gối chăn____ đi rồi, Cmaj7 Cmaj7 C^7 Fmaj7 24

Copyright © 2022 by ngô minh trí

giữa trần gian,

Buồn như ma đêm lang thang

Buồn rũ chiếc bóng muốn

buồn c minor

buồn cung sol

buồn mưa tháng năm

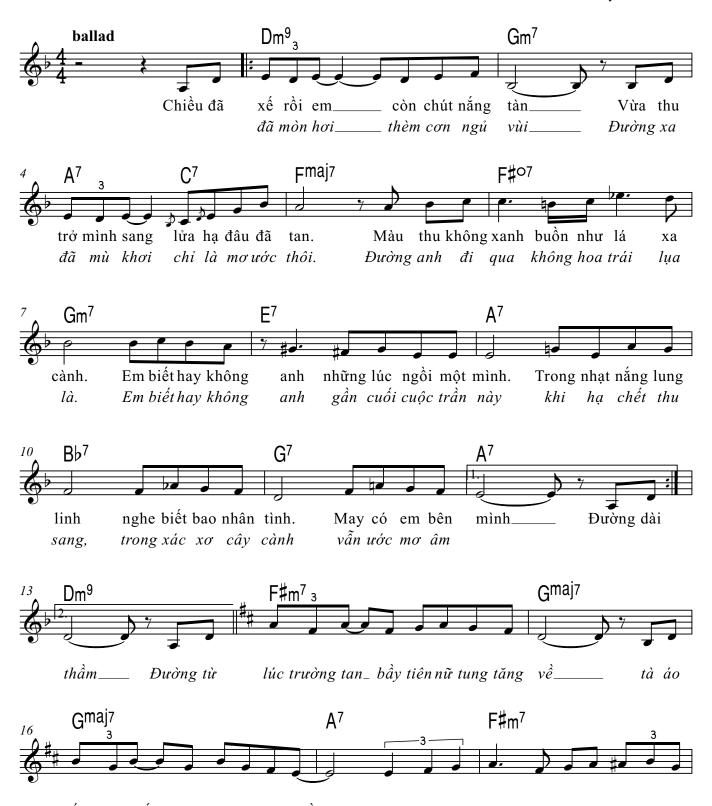
ngô minh trí 2022

chỉ là ước mơ thôi

ngô minh trí, early autumn 2019

trắng thật trắng cuộn gió bay tóc thề ___ Đường mơ anh đi ngày sẽ tới kinh đô đèn

sáng và từ ra đi ngỗ hoa thơm gót chân vui_Giai nhân thường hay tươi cười làm xuân

trong tịch liêu Màu thu giăng tiêu điều.

Bờ xa bến cũ nước vẫn chảy qua

đi thu vẫn xác xơ cây cành anh vẫn ước mơ âm thầm

có hạt bụi đường len lên mi

có những niềm vui

cõi ta

Copyright © 2022 by ngô minh trí

về

(a)

ta

trời

dâng

cõi

dẫu em chẳng đợi chờ anh

đau nặng

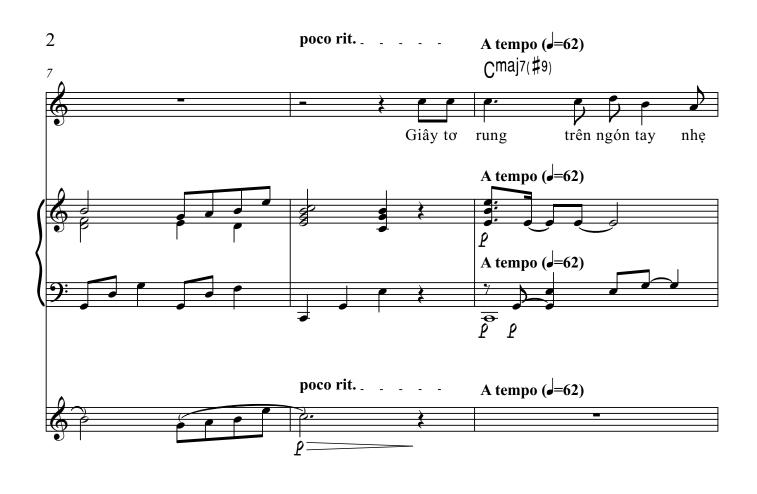

đêm huyền cầm

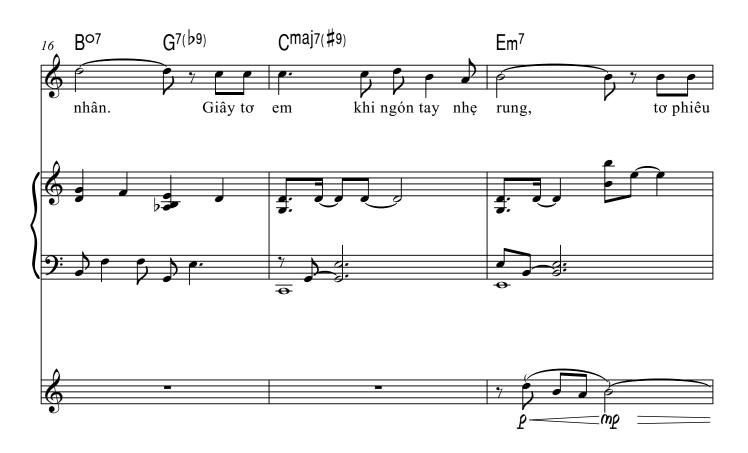
Copyright © 2022 by ngô minh trí

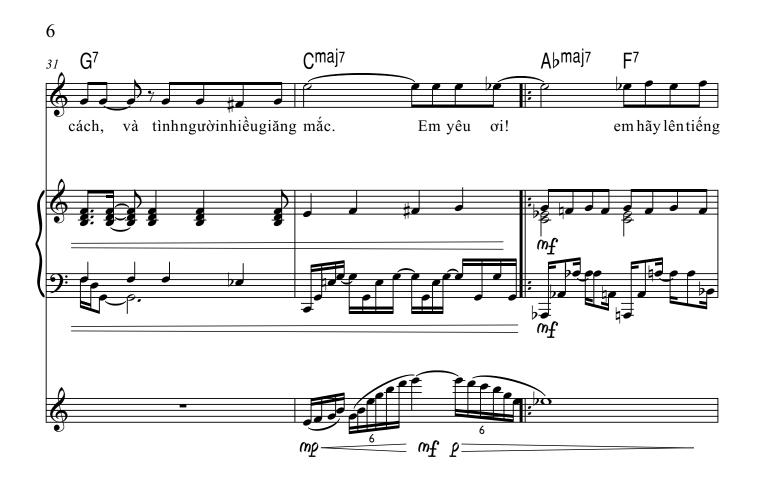

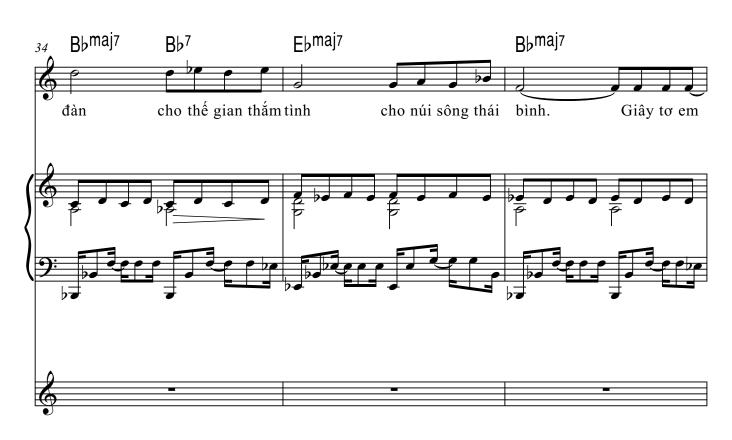

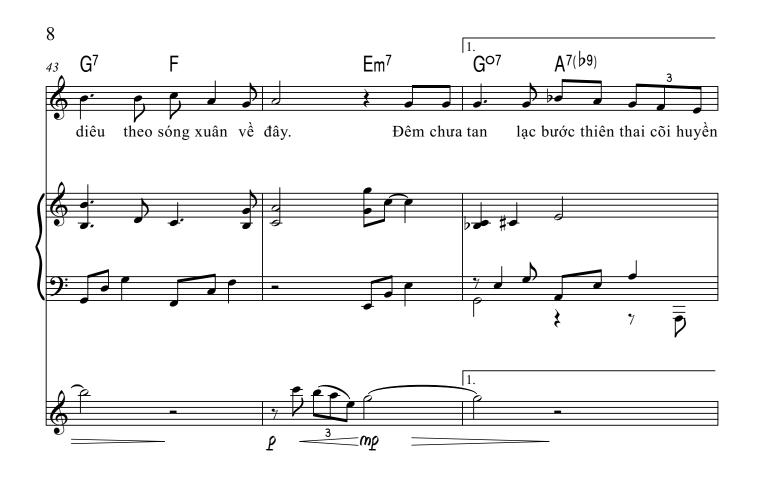

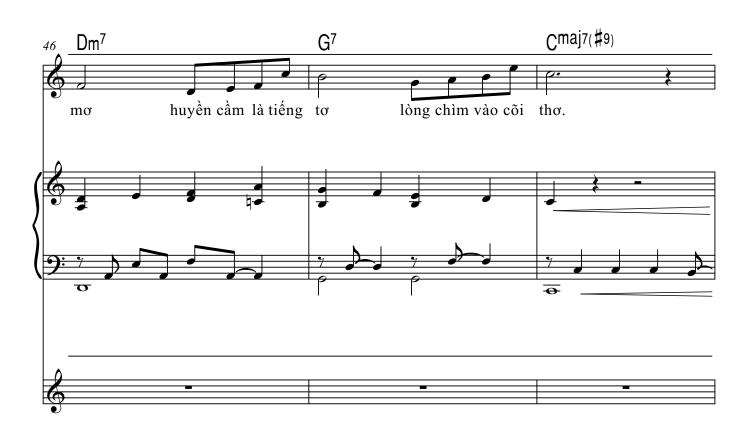

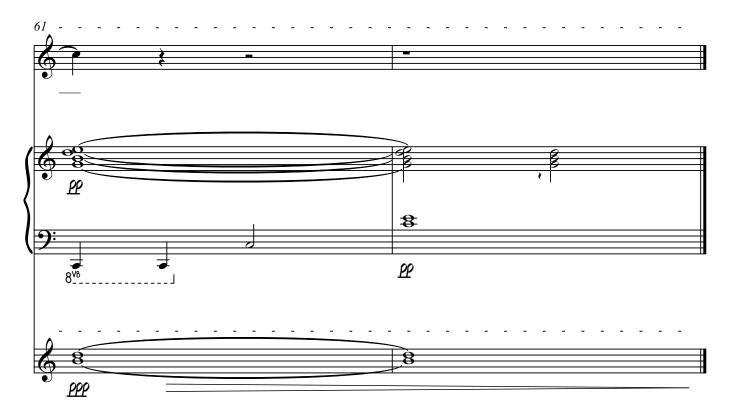

đêm tango 1

đêm tango số 2

đêm tango số 3

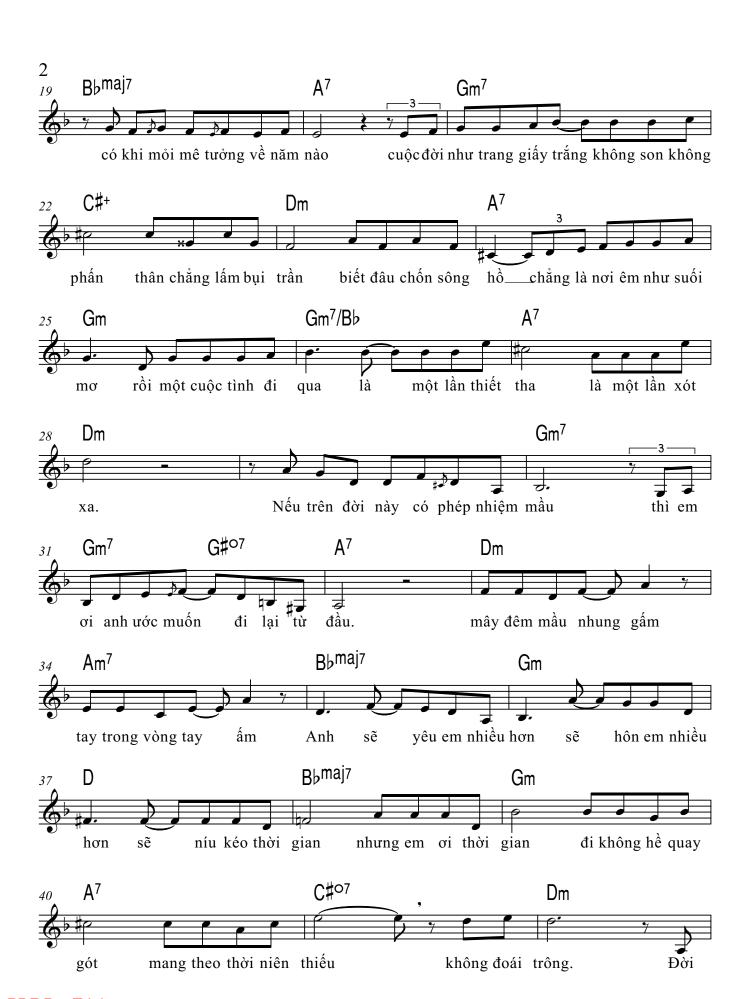

đi lại từ đầu

Copyright © 2022 by ngô minh trí

hai chiếc lá vàng

hạnh phúc

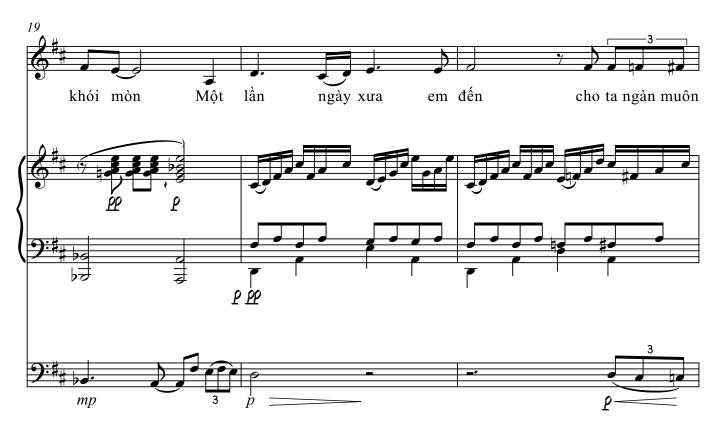
Copyright © 2022 by ngô minh trí

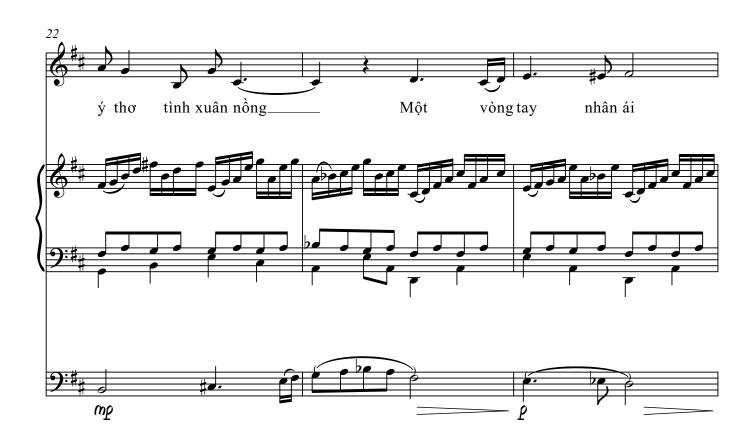

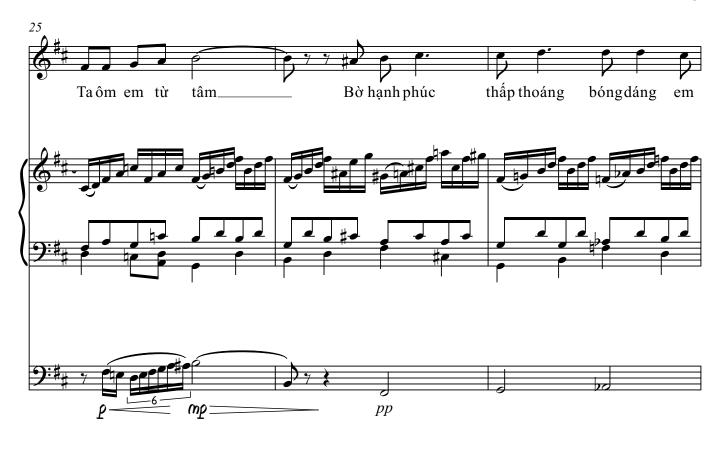

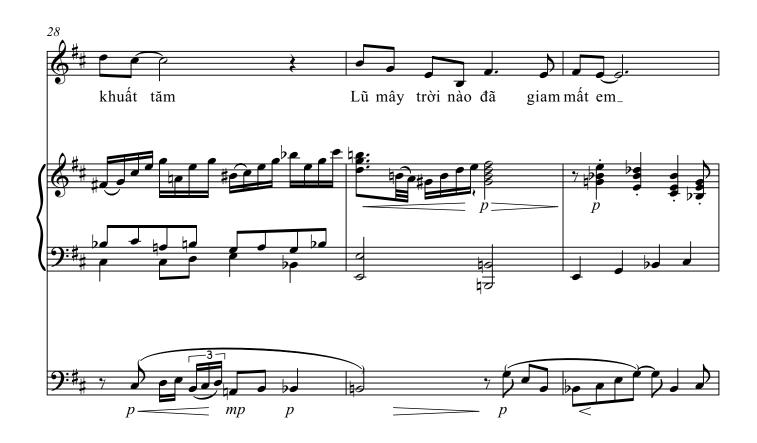

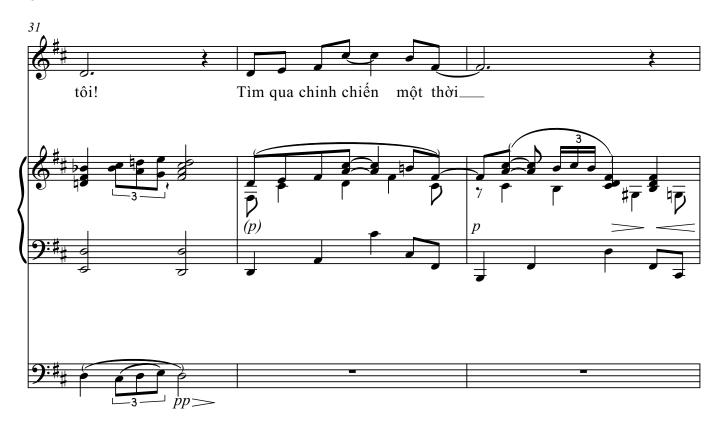

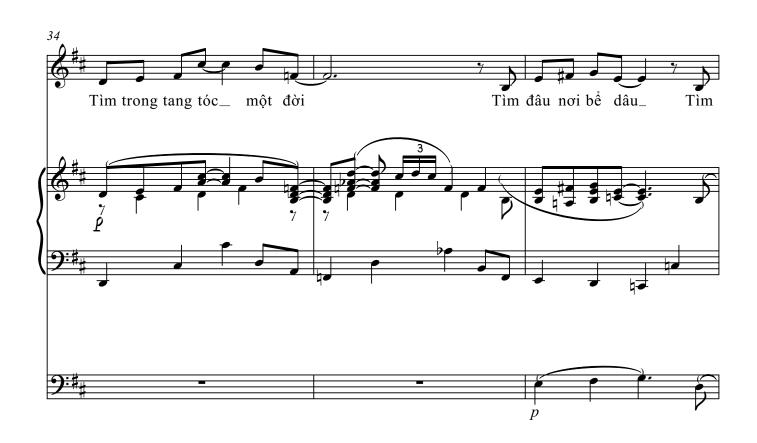

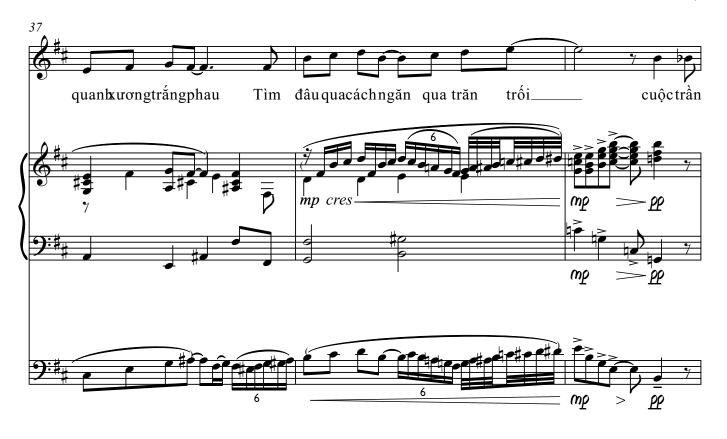

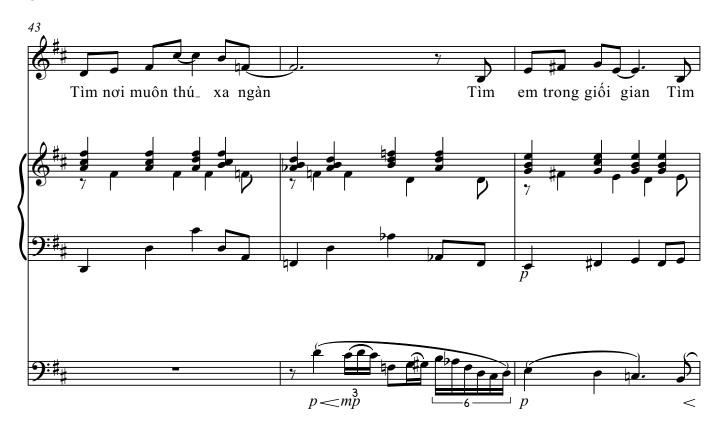

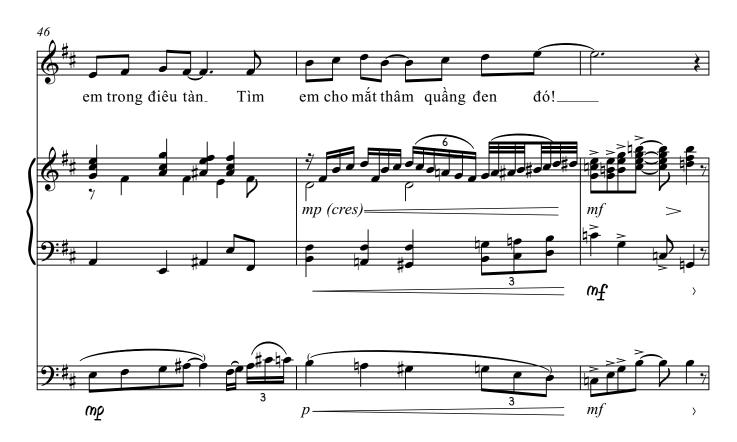

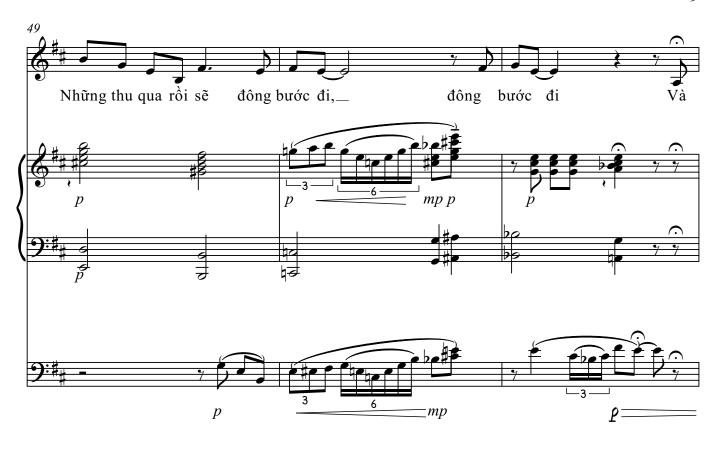

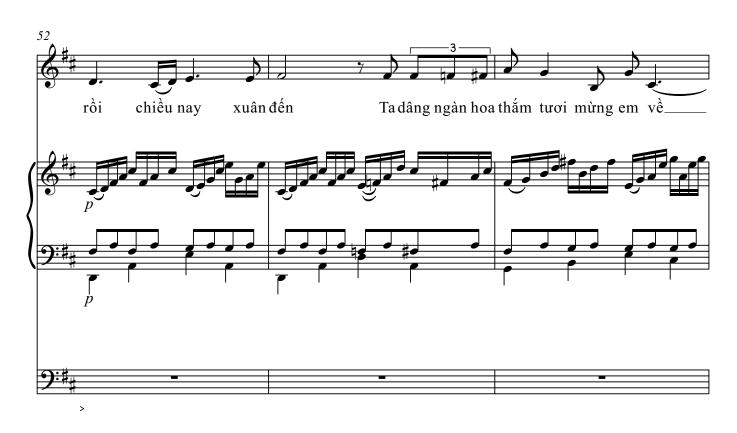

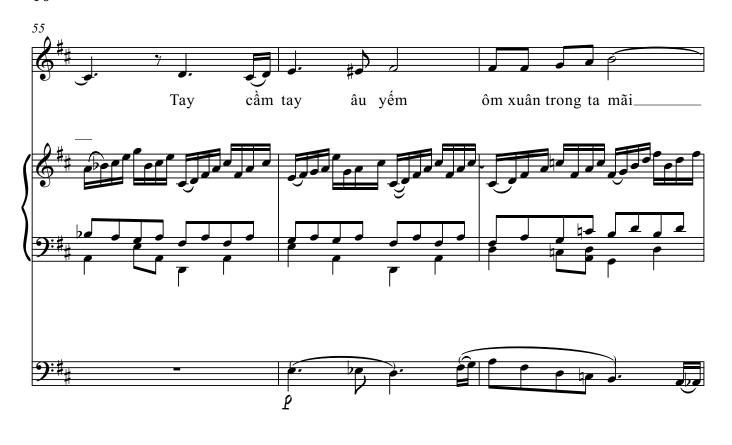

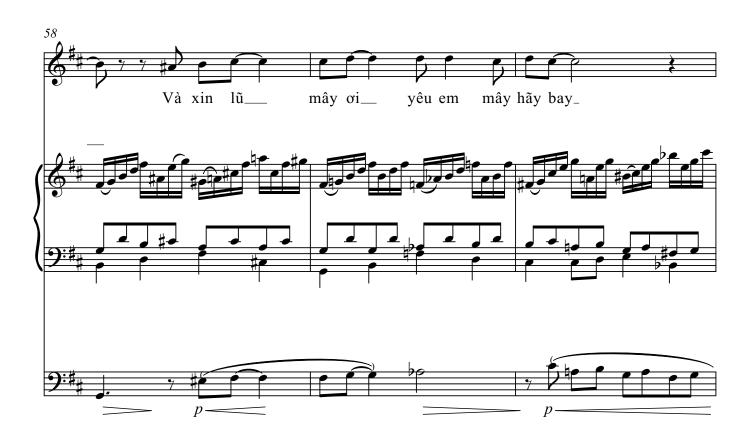

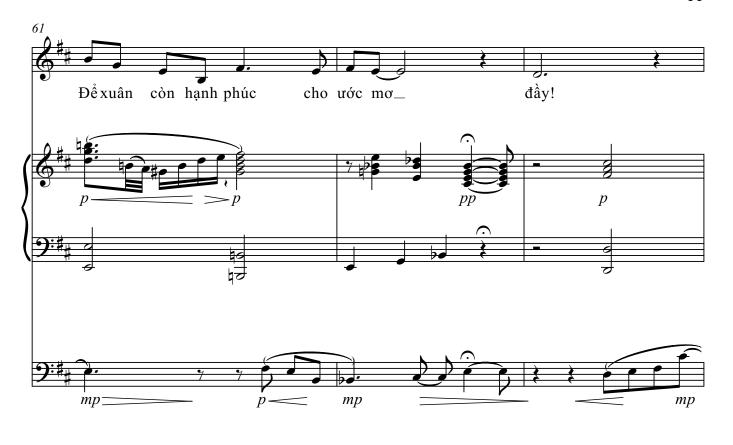

hạnh phúc

huyền thoại

Copyright © 2022 by ngô minh trí

khoảng đời còn lại

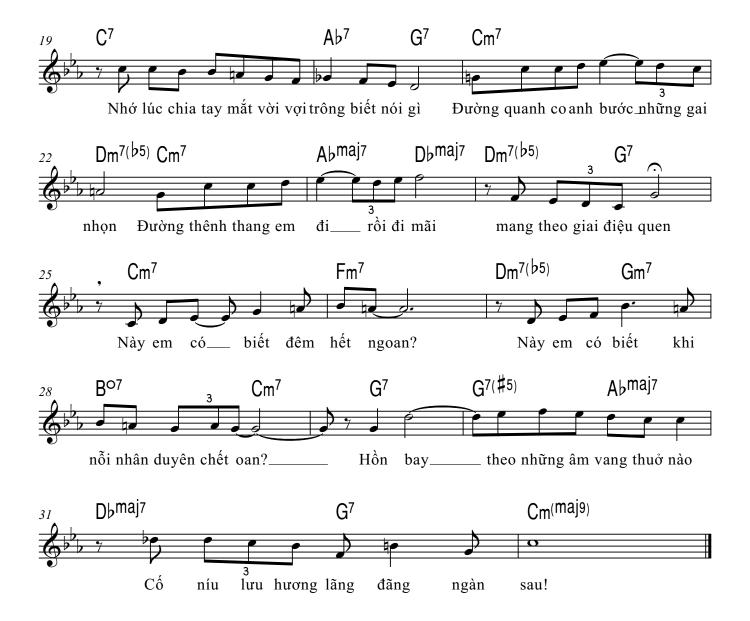

không có em

hát

lỡ thời gian đứng im

lời kỹ nữ

Copyright © 2022 by ngô minh trí

lời ru quê hương

Copyright © 2022 by ngô minh trí

mộ khúc

Môt niềm mến

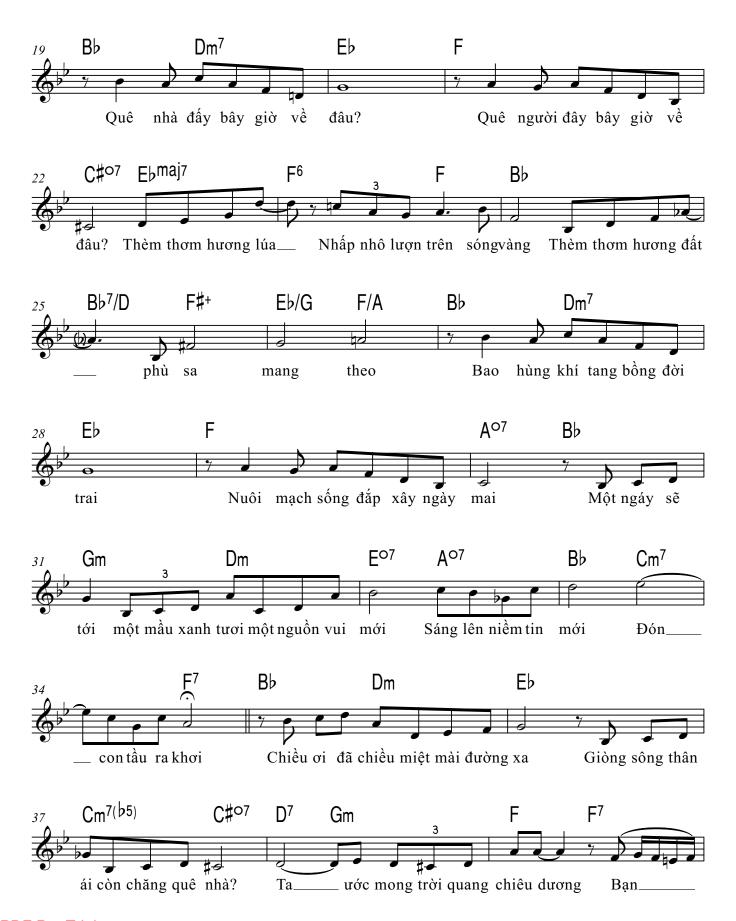
thương_

cô

hương

Người

hõi

mỏi mong

một buổi sáng ở vườn sau ngô minh trí early spring 2019 leisurely Gtr. Ngồi chơi vươn Dm^{7(b5)}/Ab Am^7 Bb⁰⁷ Em/B vội vàng gì ta ngồi gần trời trong xanh quá sau đâu C#07 Nhè nhẹ hiu hiu đầu xuân gió mát xạt xào muôn nhau. 12 Dm^{7(b5)} G¹³ hát lên mừng xuân cánh. lá Nhìn ra mà reo_ vui_

một chút jazz vào giọng hát em

một cõi lưng chừng

một mình

ngô minh trí 2020

Copyright © 2022 by ngô minh trí

Đời

o

Rồi cũng

thờ

xong

thế

thế

chỉ

chỉ

là

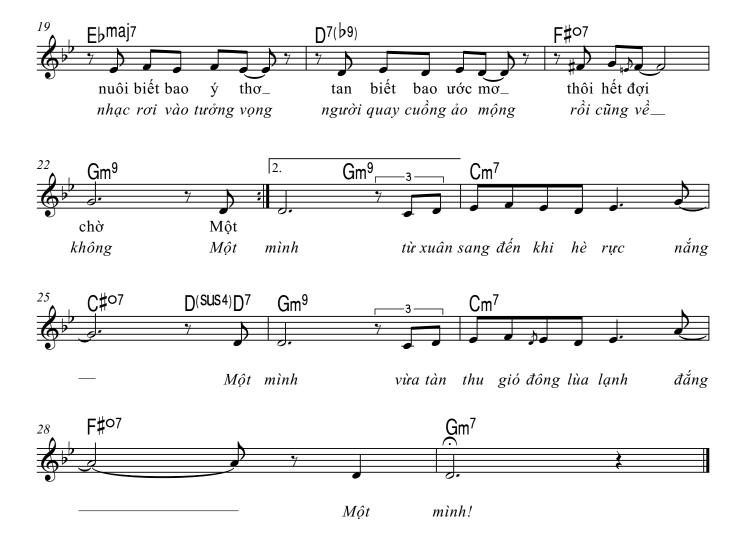
là

thôi

thôi.

nguôi

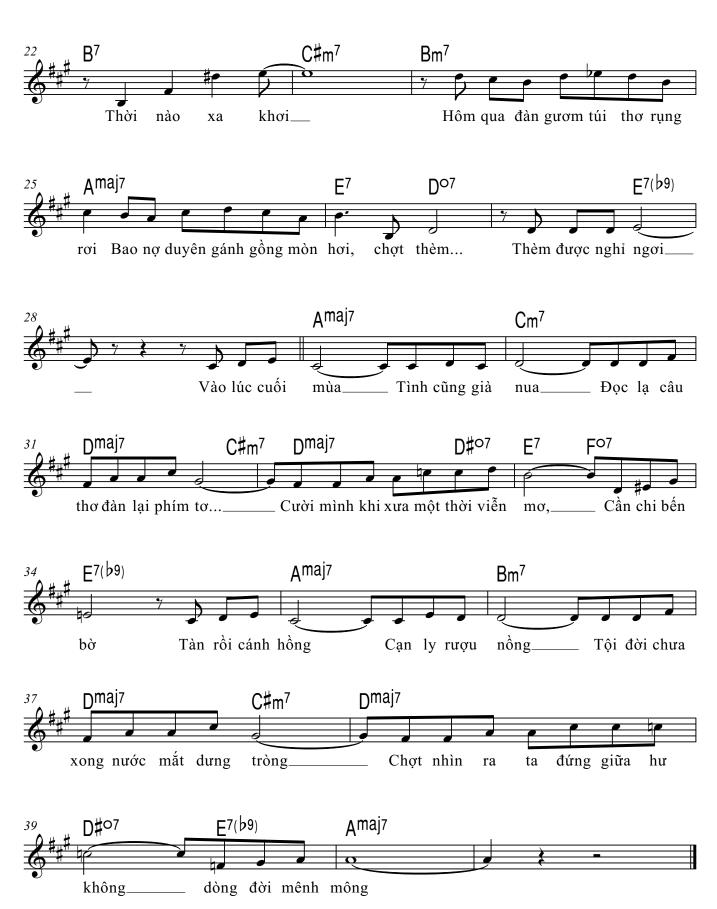
nguôi

một thời đã qua

ngô minh trí, the last days of 2007 inspired by "Chỉ Chừng Đó Thôi" (Phạm Duy, 1975) and my high school and college days 1972 - 1975

mùa xuân, rượu và tóc dài

ngô minh trí spring 2002

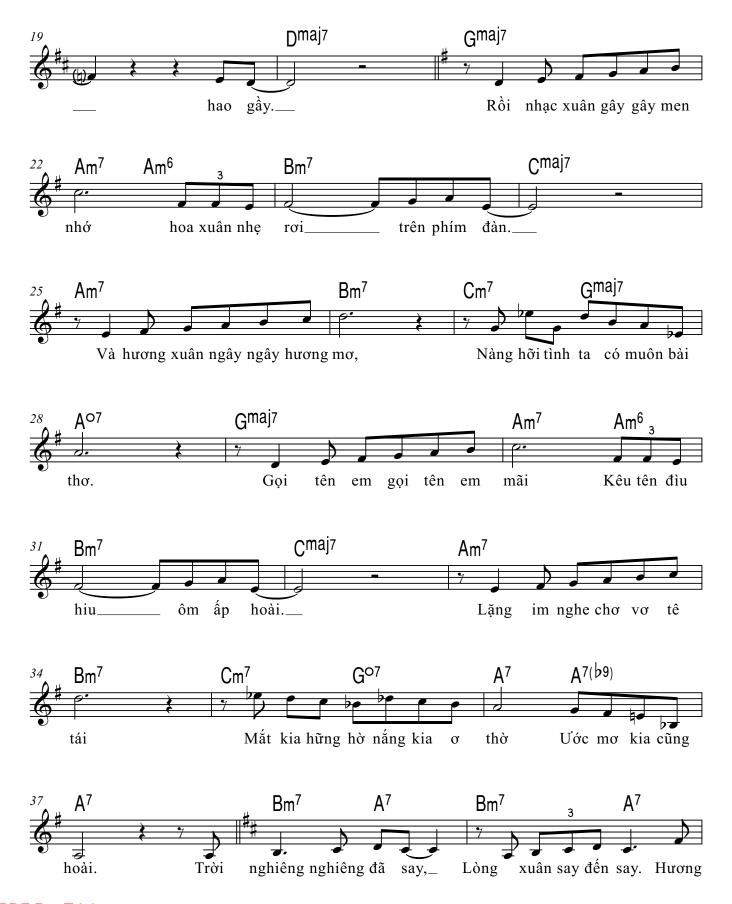
Vừa xuân vui ghé chơi Lòng xuân những muốn say rồi. Vàng mai rụng rơi cành gió

Copyright © 2022 by ngô minh trí

này em có nhớ

Copyright © 2022 by ngô minh trí

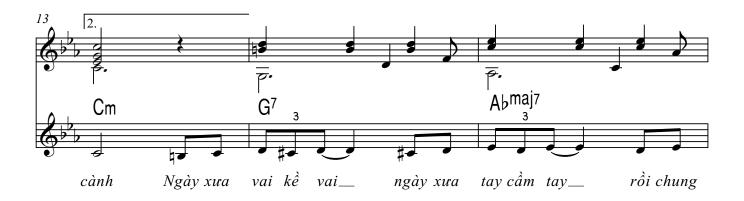
nếu anh chỉ có một điều này

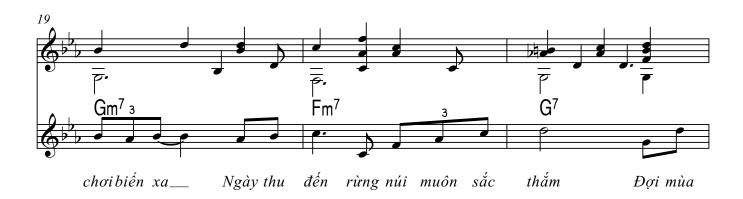

ngày xưa một chuyện tình

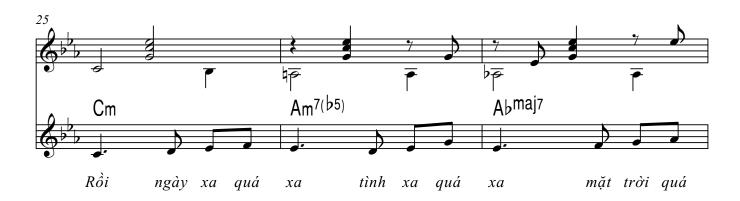

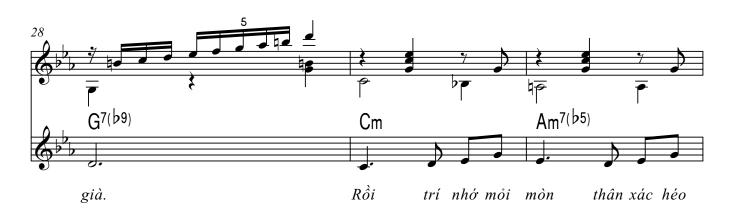

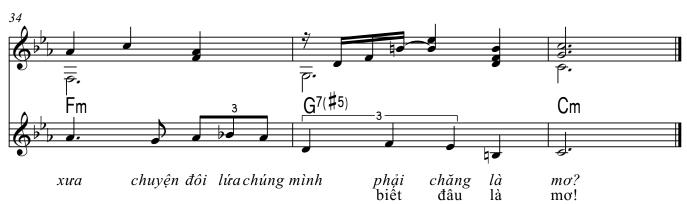

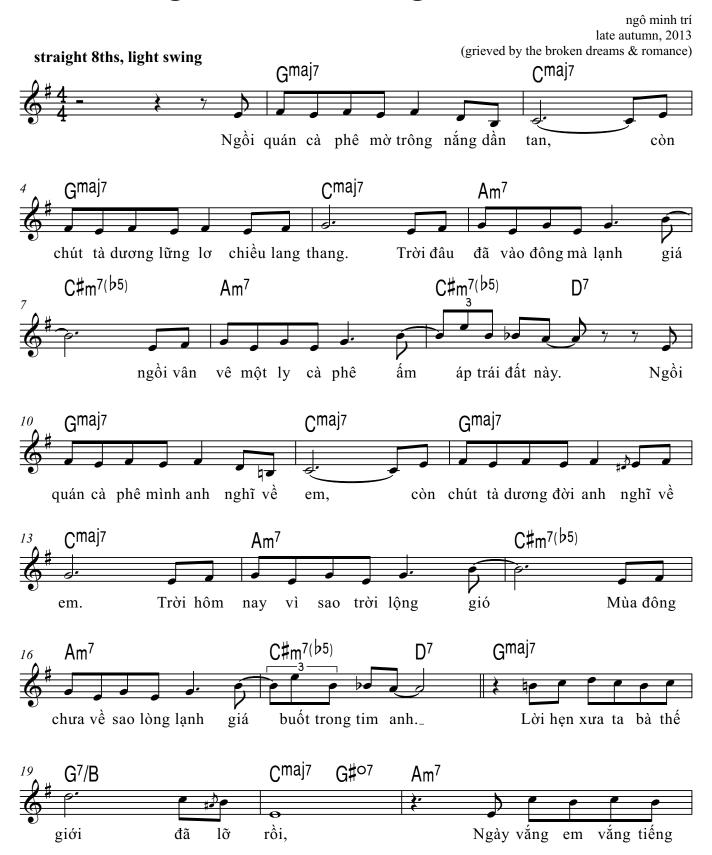

nghịch âm buồn

ngồi starbucks nghĩ về em

Copyright © 2022 by ngô minh trí

nhật thực

nhớ hồ cầm

ngô minh trí mid spring 2016

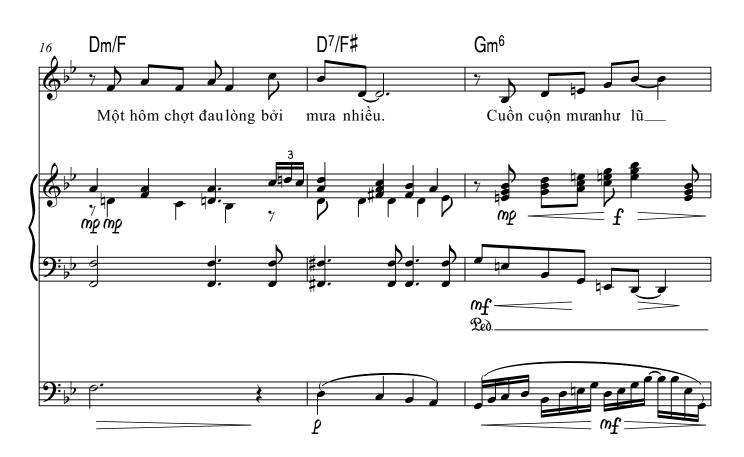

Copyright © 2022 by ngô minh trí

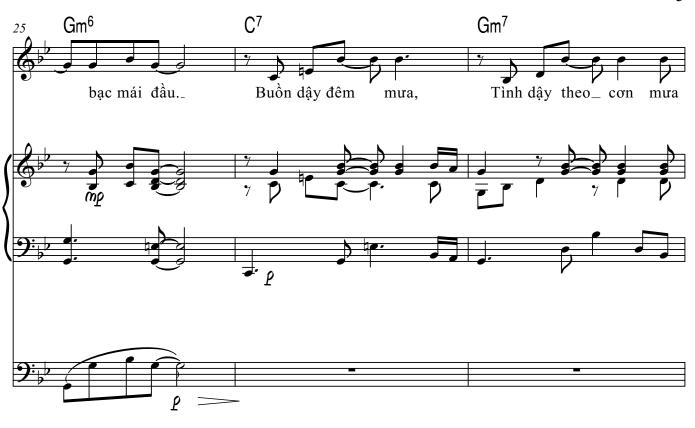

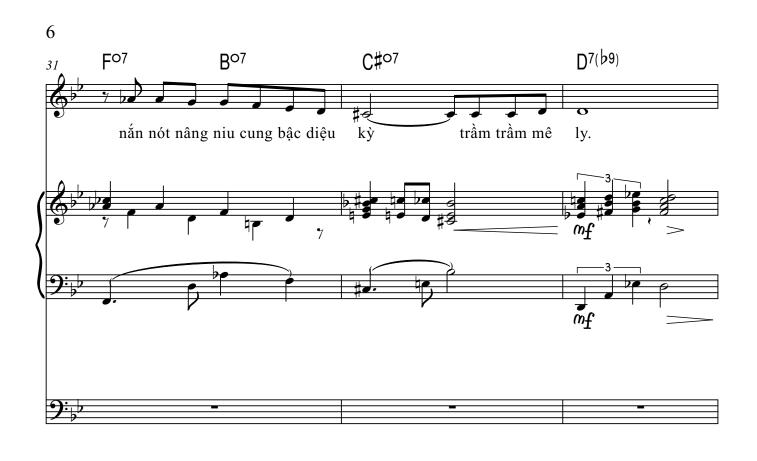

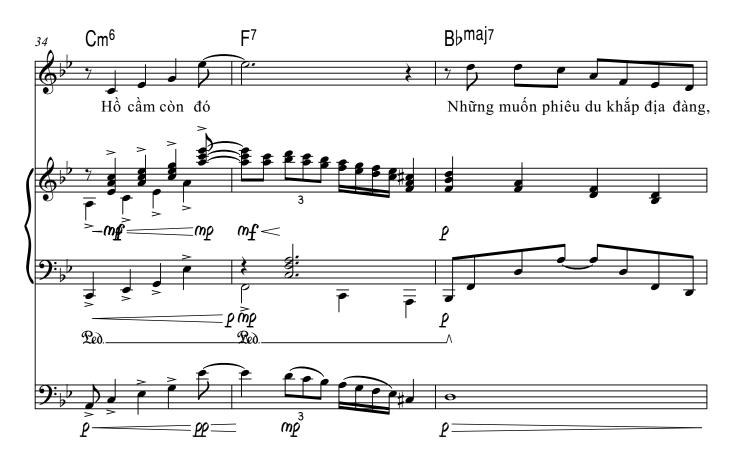

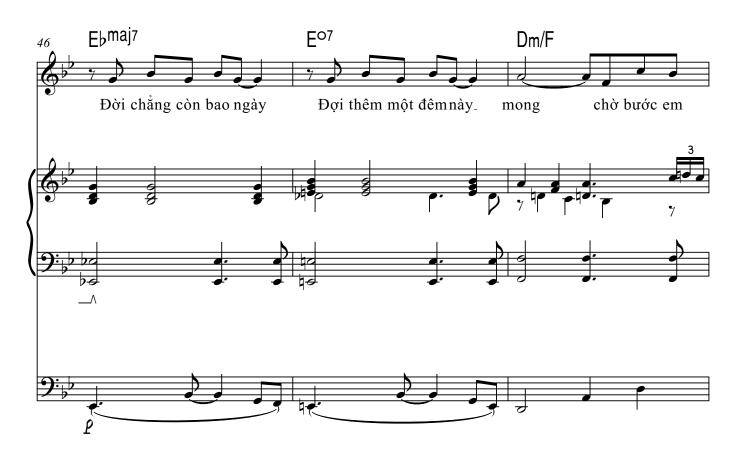

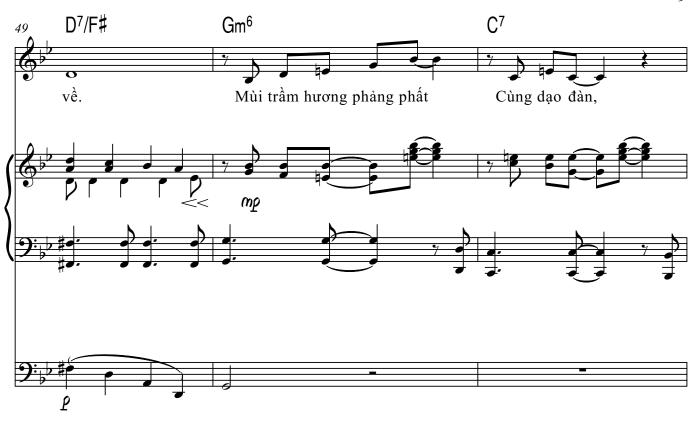

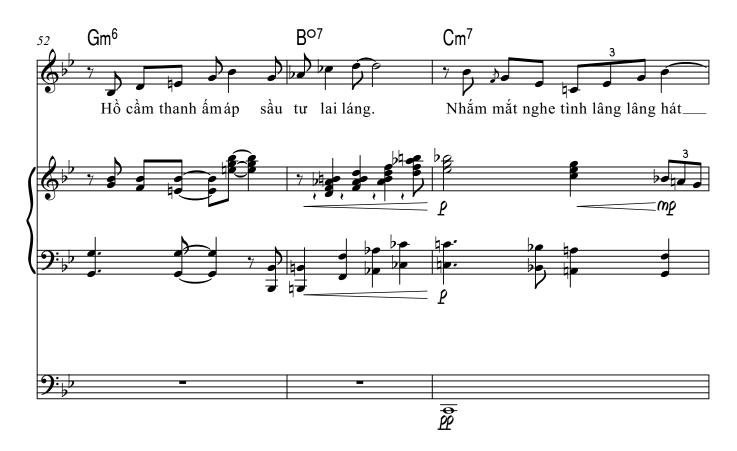

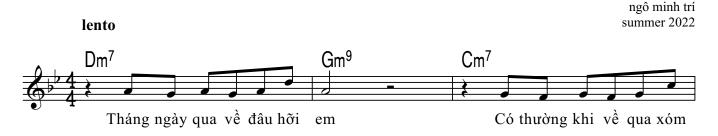

nhớ hồ cầm

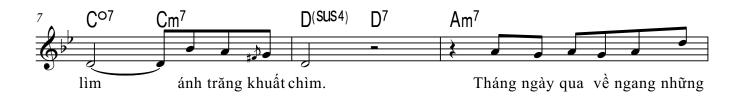

nương nhau mà thương

Copyright © 2022 by ngô minh trí

ở một nơi nào một lúc nào

ngô minh trí new year 2018

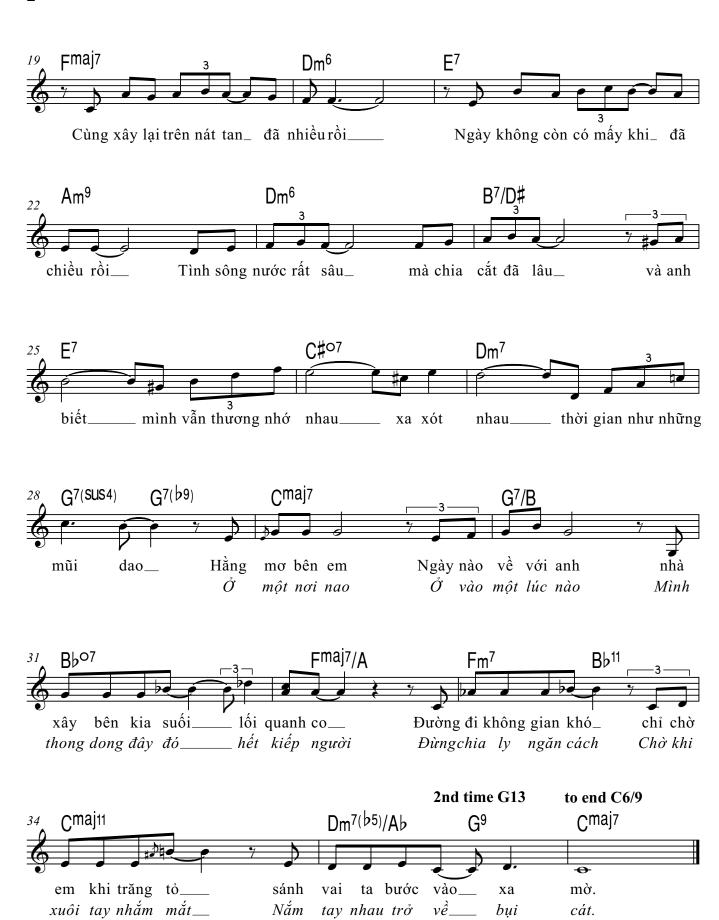

phía bên ngoài khung cửa số

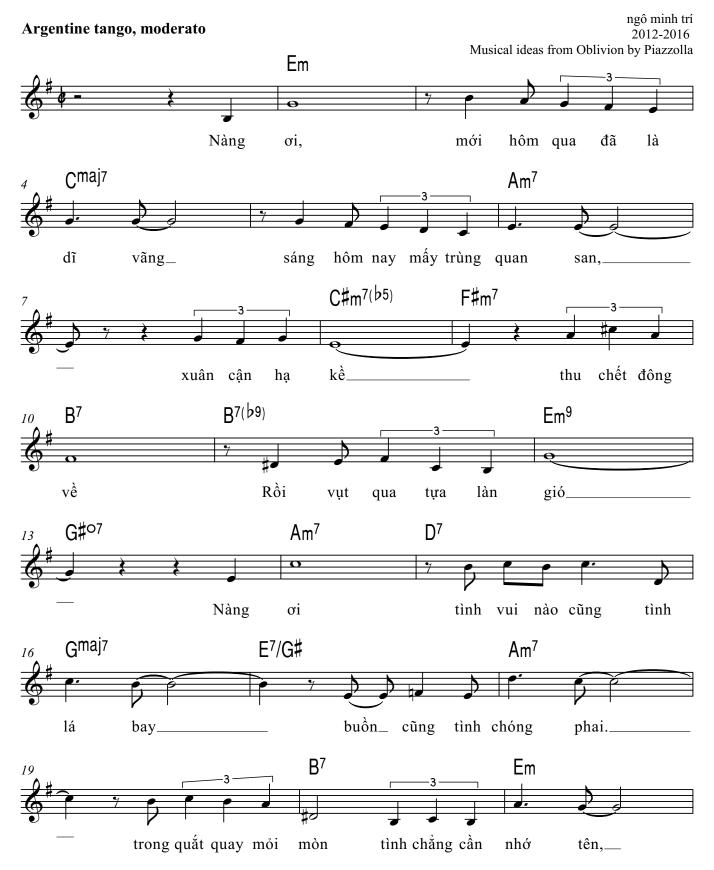
phố lạ

quên lãng

rồi cũng sang mùa hè

rủ em lên núi

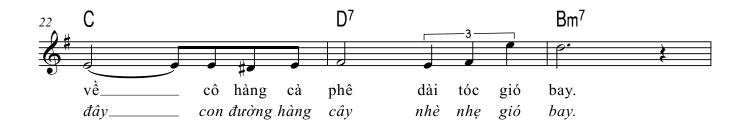

sàigòn những ngày tháng cũ

ngô minh trí, 2020 bidding goodbye to saigon in 1980

phê.

hẳn

là

bac

pho

còn

chi

mộng

mo!

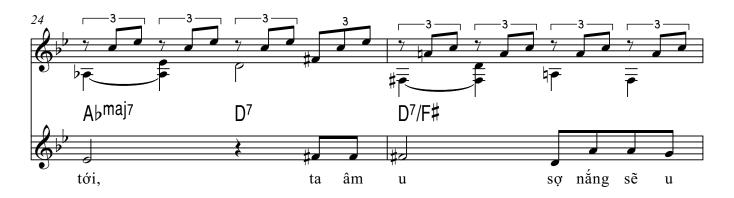
Copyright © 2022 by ngô minh trí

Gói đêm lại

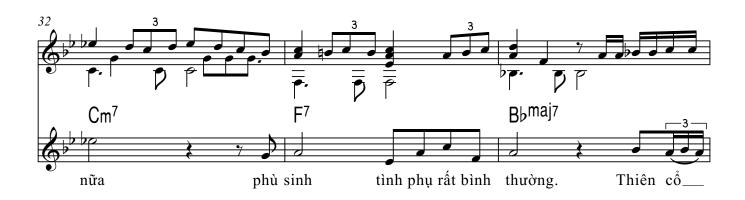
đừng cho bình minh

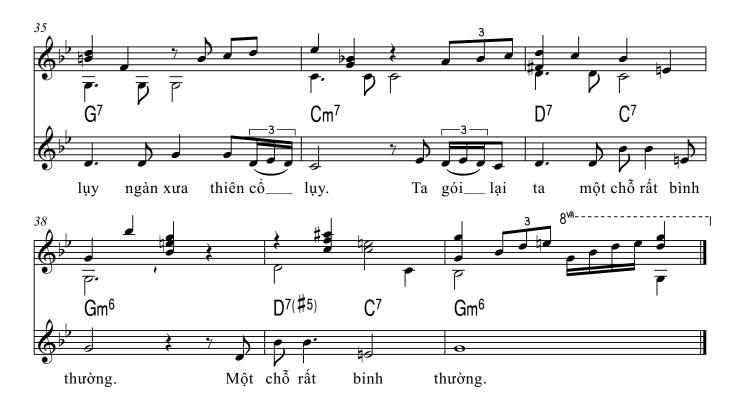
thâm._

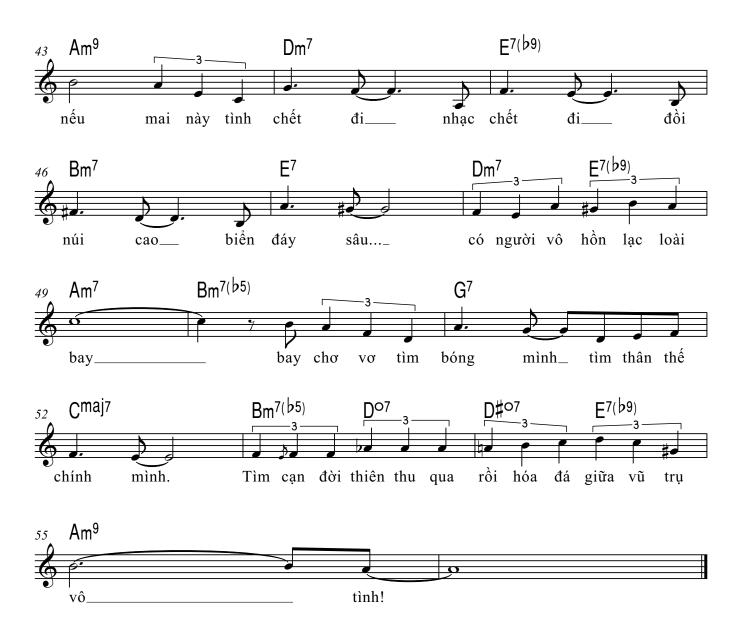

tango điện

Copyright © 2022 by ngô minh trí

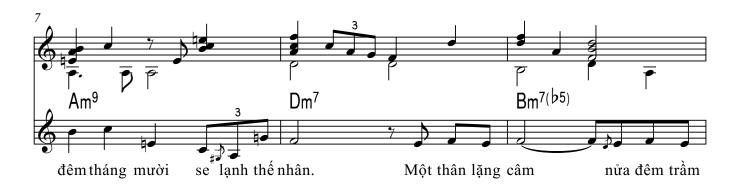

tháng mười thương tiếc

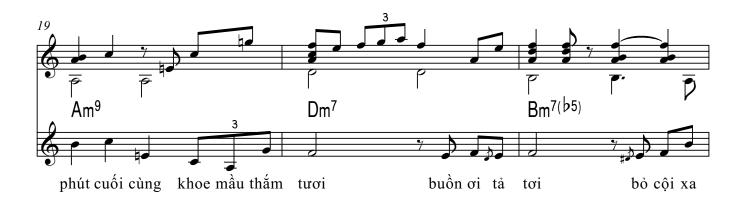

Copyright © 2022 by ngô minh trí

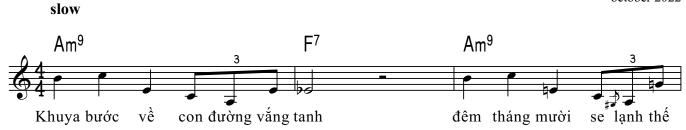

tháng mười thương tiếc

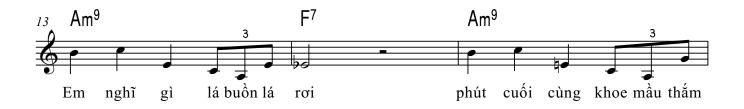
ngô minh trí october 2022

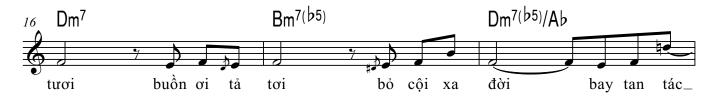

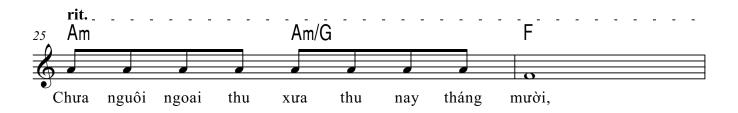

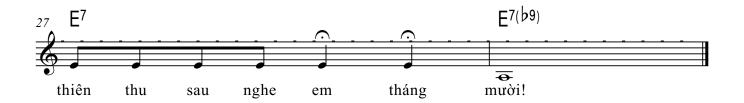

Copyright © 2022 by ngô minh trí

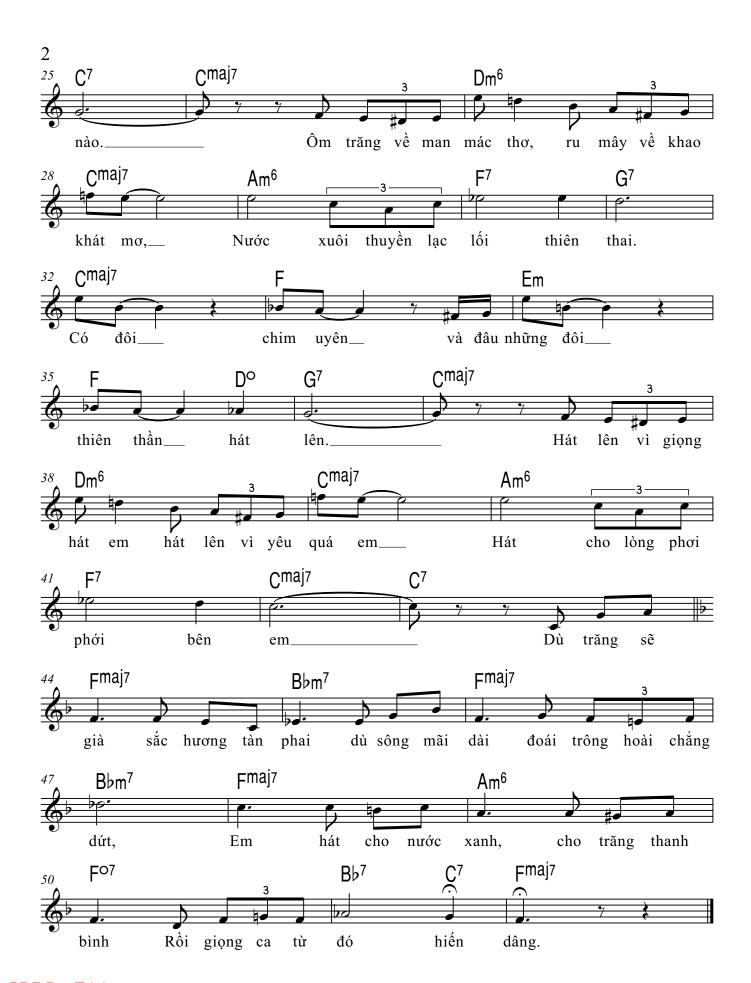

tiếng ca dâng hiến

Copyright © 2022 by ngô minh trí

trang nghiêm

Copyright © 2022 by ngô minh trí

trang nghiêm

ngô minh trí poem by phạm thiên thư

trương quỳnh như

Copyright © 2022 by ngô minh trí

tựa vào vai anh

ngô minh trí, year end 2014 "Không gian như có giây tơ Bước đi sẽ đứt động hờ sẽ tiêu" (thơ Xuân Diệu)

Copyright © 2022 by ngô minh trí

chưa chan tình.

Tựa vào

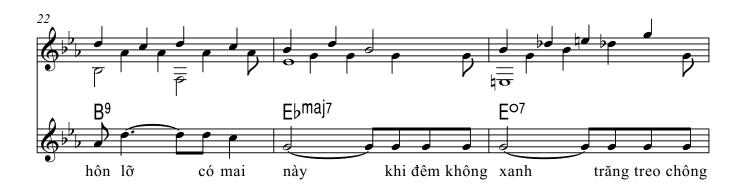
và trong ánh mắt trong

tóc thơm

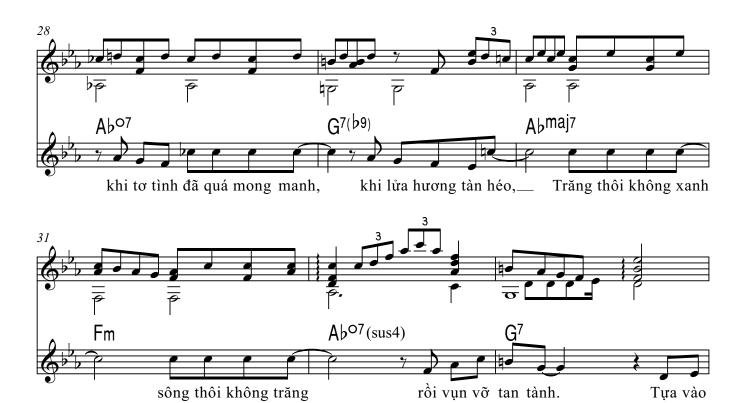

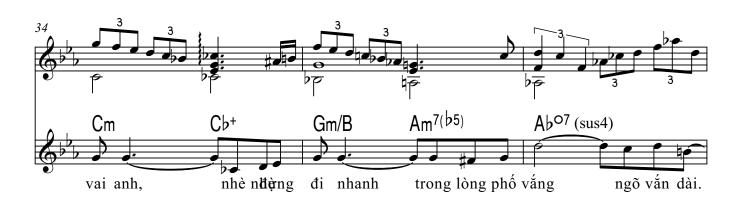

Tựa vào

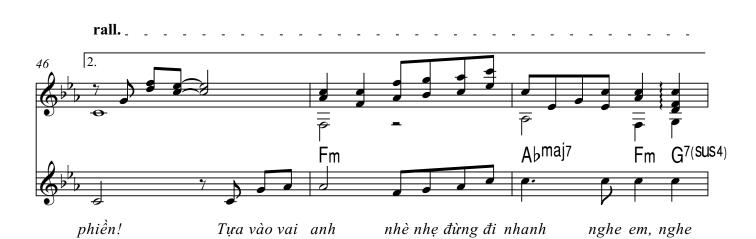

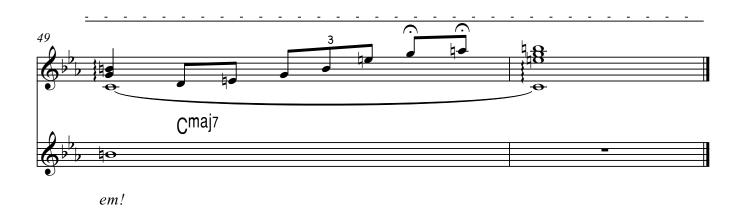
sông thôi không trăng

G⁷

Ghì chặt nụ

tưởng tượng

Copyright © 2022 by ngô minh trí

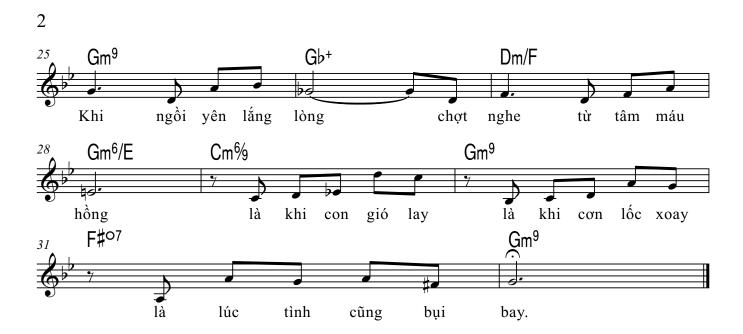

tuyết rơi

uống rượu

poem by phạm thiên thư music by ngô minh trí winter 2021 C#m⁷ Dmaj7 moderato, romantic Hoàng hôn ven suối_ _ vàng lau lách bay. Đôi con bướm D#07 Amaj7 E⁷ chiều vấn vơ rong ngày nhỏ Nhớ o ha F#7(#5) Bm⁷ E⁷ D Nhớ chiều_ hạ dan díu bàn nọ ď o nọ Amaj7 Bm⁷ E⁷ Bm⁷ Lòng anh ngây tay ngất. làn hương tóc mây_ mùi hương tóc C#m⁷ E⁷ ∆maj7 C#m⁷ Giờ ai thèm dài* nhớ_ họa chẳng cỏ cây Bên suối uống 1. Amaj7 F7 Bm^7 buồn hoài quên say_ __ buồn hoài quên say (Hoàng hôn bên) rượu_ A6(add9) Amaj7 Dm⁶

* "mùi hương tóc dài", bốn chữ do NMT thêm vào cho xuôi với ý nhạc

say!

quên

Copyright © 2022 by ngô minh trí

say_

Quên

say_

vẫn mong thu về suốt năm

Copyright © 2022 by ngô minh trí

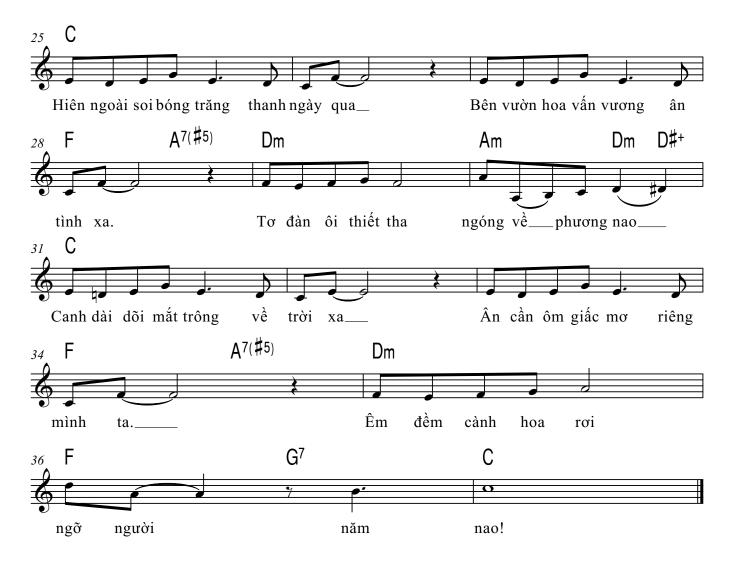

vương vấn

Copyright © 2022 by ngô minh trí

xưa anh đến thăm em

Copyright © 2022 by ngô minh trí

